

Statens offentliga utredningar

1998:151

Inrikesdepartementet

Kostnadsutjämning för kommuner och landsting

En översyn av statsbidrags-
och utjämningsystemet

Bilaga

Betänkande av Kommunala Utjämningsutredningen
Stockholm 1998

SOU och Ds kan köpas från Fritzes kundtjänst. För remissutsändningar av SOU och Ds svarar Fritzes Offentliga Publikationer på uppdrag av Regeringskansliets förvaltningsavdelning.

Beställningsadress: Fritzes kundtjänst
106 47 Stockholm
Orderfax: 08-690 91 91
Ordertel: 08-690 91 90
E-post: fritzes.order@liber.se
Internet: www.fritzes.se

Svara på remiss. Hur och varför. Statsrådsberedningen, 1993.

– En liten broschyr som underlättar arbetet för den som skall svara på remiss.

Broschyren kan beställas hos:

Information Rosenbad
Regeringskansliet
103 33 Stockholm
Fax: 08-405 42 95
Telefon: 08-405 47 29

Stockholm 1998

ISBN 91-38-21073-8
ISSN 0375-250X

Norstedts fr, Stockholm

Innehåll

BILAGA 4 BARNOMSORGSMODELLEN	2
BILAGA 5 HÄLSO- OCH SJUKVÅRD	24
BILAGA 6 INDIVID OCH FAMILJEOMSORG	58
BILAGA 7 MODELL FÖR GLES BEBYGGELSESTRUKTUR	71
BILAGA 8 ÄLDRE- OCH HANDIKAPPOMSORG	76
BILAGA 9 KOLLEKTIVTRAFIK	86
BILAGA 10 UTFALLSTABELLER	95

Bilaga 4

Barnomsorgsmodellen

1 Inledning

Syftet med denna bilaga är att ge en bakgrund till hur barnomsorgsmodellen fungerar och vilka uppdateringar som gjorts i modellen, samt att lite mer i detalj presentera utfallet av regressionsanalyserna på barnomsorgsbehovet. Sist redovisas den slutliga modellen.

I uppföljningsarbetet har utredningen biträtt av en referensgrupp bestående av tjänstemän från kommuner, kommunförbundet och socialstyrelsen.

1.1 Kortfattat om nuvarande utformningen av nuvarande modell

I utjämnningen beaktas andelen barn och behovet av barnomsorg. Barnomsorgsbehovet beräknas med hjälp av andel av vårdnadshavarna som arbetar minst 25 timmar per vecka, skattekraftsandel multiplicerat med andel av vårdnadshavarna som förvärvsarbetar minst 1 timma per vecka och ett täthetsmått. Ålderssättningen beräknas med hjälp av standardkostnader för åldersgrupperna 1-2 år, 3-6 år och 7-9 år. Alla variabler förutom täthetsmättet och standardkostnaderna för olika ålderskategorier uppdateras årligen. Variablernas vikter baseras på 1992 års förhållanden och har hittills inte ändrats.

2 Uppdatering KVolymen

Vissa förändringar har gjorts i modellen som beräknar barnomsorgsbehovet. Kostnadsvikterna för familjedaghem och skolbarnomsorg har justerats något.

Först beskrivs mer i detalj hur KVolymen, barnomsorgsbehovet, beräknas. Därefter redovisas hur definitionen på KVolymen ändrats p.g.a. ändrade kostnadsvikter.

2.1 Hur behovet av barnomsorg (KVolymen) beräknas

I figur 1 nedan illustreras tillvägagångssättet för att beräkna barnomsorgsbehovet. Utgångspunkten är medelantalet inskrivna barn för två år (december beräkningsåret och december året dessförinnan) enligt SCB:s barnomsorgsstatistik. Målet är att göra de inskrivna barnen jämförbara ur kostnadshänseende kommuner emellan. I olika kommuner vistas barn som är 0-2 år och 3-6 år olika lång tid i daghem och familjedaghem. För att ta hänsyn till detta multipliceras respektive ålderskategoris och omsorgsforms genomsnittliga vistelsetid med antalet inskrivna barn för motsvarande grupp. Utgångspunkten är att barnomsorg kostar mer om vistelsetiderna är långa. Vistelsetiderna, som hämtas från SCB:s Barnomsorgsundersökningar, beräknas som ett medel för två år (januari för året beräkningsåret och januari året efter beräkningsåret). Dessutom tas det hänsyn till att det krävs mer personal i daghem om barnen är små genom kostnadsvikten 1,5 för barn 0-2 år. För barn i deltidsgupper och i skolbarnomsorg finns det inga uppmätta vistelsetider. Antagandet om vikterna för dessa omsorgsformer är en kombination av hur relativt kostsamma de är och hur länge barnen i genomsnitt uppskattningsvis vistas i t.ex. skolbarnomsorg. Barn i deltidsgupper kan samtidigt också vara inskrivna i annan omsorg.

I och med dessa beräkningar har de inskrivna barnen omvandlats till heltidsbarn. Antal heltidsbarn visar hur många barn i en kommun som behöver barnomsorg på heltid. Ett heltidsbarn ska vara jämförbart kommuner emellan, effekter av olika vistelsetider och omsorgsformer

ska vara bortrensade. En slutgiltig justering görs för heltidsbarn i familjedaghem. I Strukturkostnadsutredningen (SOU 1993:53) fann man att under början av 90-talet kostade ett heltidsbarn i familjedaghem i genomsnitt ca 75 procent av den genomsnittliga kostnaden för ett heltidsbarn totalt sett. Därför viktas antalet heltidsbarn i familjedaghem ner med 0,75 innan själva KVolymen beräknas.

Slutligen beräknas hur stor andel heltidsbarnen utgör av totalt antal barn 0-12 år. Detta mått kallas KVolym (kostnadsjusterad relativ servicevolym). Egentligen är det ett mått på hur mycket barnomsorg en kommun producerar per barn. Men under förutsättning att de flesta barn som efterfrågar barnomsorg också får det är det också ett mått på behovet av barnomsorg.

NÅGRA FÖRKORTNINGAR

Dh = daghem (1-12 år)

Fdh = familjedaghem (1-12 år)

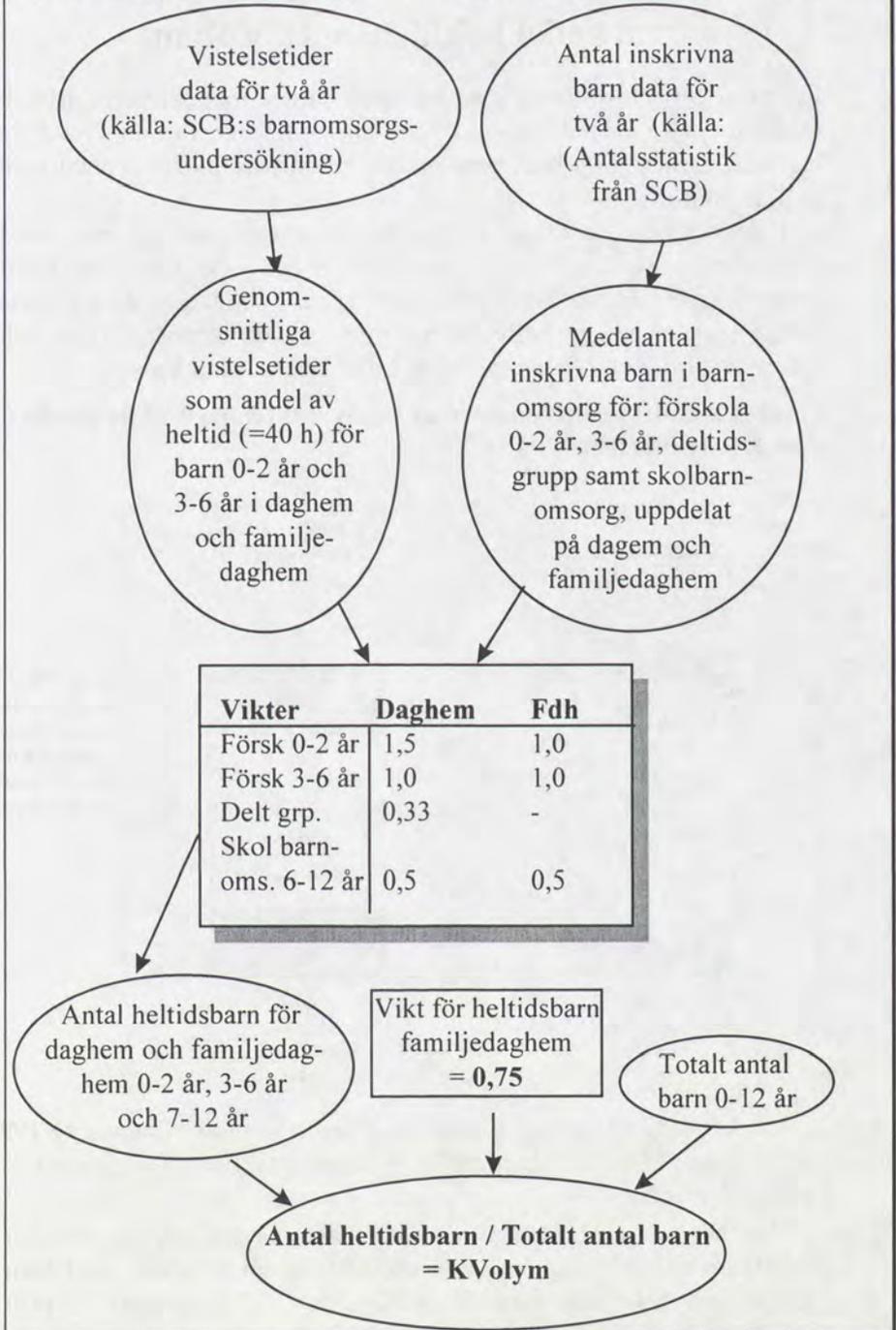
Frh = fritidshem, daghem 6-12 år

Delt grp = deltidsgrupp

Förskola = Daghem 0-6 år

Skolbarnomsorg = Dh 6-12 år eller Fdh 7-12 år

Figur 2.1 Beräkningsmetod för KVolymen (Brita Schwartz metod)

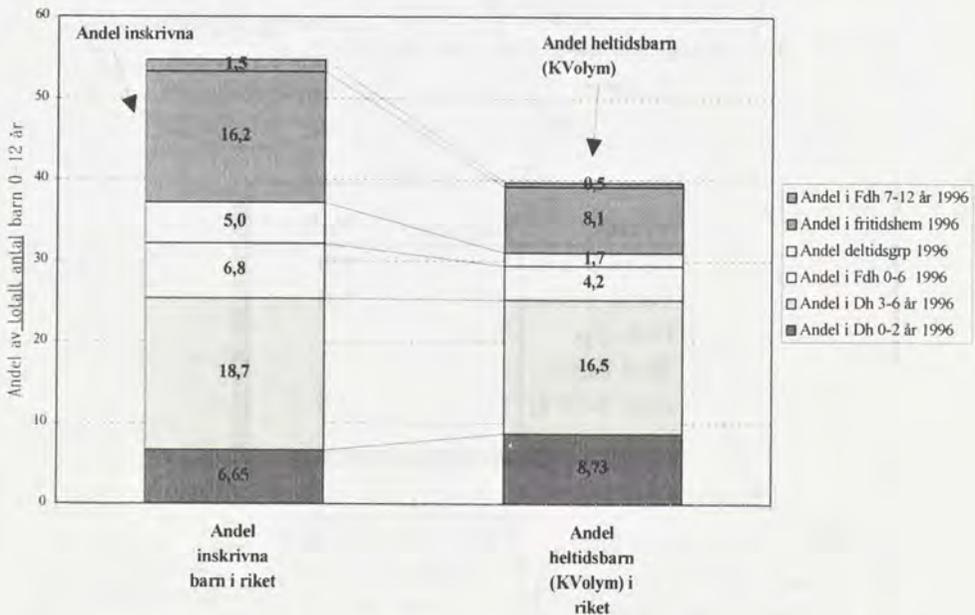

2.2 Relation mellan andel inskrivna barn och andel heltidsbarn (KVoly m)

I detta avsnitt illustreras hur de inskrivna barnen transformeras till heltidsbarn i olika ålderskategorier och omsorgsformer. För att visa detta har andelen inskrivna barn och andelen heltidsbarn av totalt antal barn 0-12 år jämförts.

I figuren nedan framgår det av den vänstra stapeln hur stor andel antalet inskrivna barn i olika omsorgsformer och ålderskategorier utgör av totalt antal barn mellan 0 och 12 år i riket. I den högra stapeln visas hur stor andel antalet heltidsbarn i motsvarande omsorgsformer och ålderskategorier utgör av totalt antal barn i riket, dvs. KVoly men.

Figur 2.2 Andel inskrivna barn av totalt antal barn 0-12 år jämfört med KVoly m i riket 1996

Av alla barn är ca 55 procent inskrivna i någon form av barnomsorg 1996. Jämförelsevis är andelen heltidsbarn av totalt antal barn (KVoly men) knappt 40 procent 1996.

Med början från botten av de båda staplarna ser man att andelen heltidsbarn 0-2 år i daghem utgör en större andel av totalt antal barn jämfört med motsvarande andel inskrivna barn, 8,7 respektive 6,7 procent. Detta beror på kostnadsvikten 1,5. Relationen är inte exakt 1,5,

utan något lägre eftersom den genomsnittliga vistelsetiden i riket är något mindre än 40 timmar (dvs. heltids vistelsetid i barnomsorg).

Däremot är andelen heltidsbarn mellan 3 och 6 år inskrivna i daghem lägre än motsvarande andel inskrivna barn, 16,5 respektive 18,7 procent. Dessa barn har kostnadsvikten 1,0 och påverkas enbart av vistelsetiderna.

Andelen heltidsbarn i familjedaghem 0-6 år utgör en betydligt mindre andel av totalt antal barn jämfört med motsvarande andel inskrivna barn, 4,2 procent jämfört med 6,8 procent. Utöver vistelsetiderna (som i genomsnitt är något lägre jämfört med de i daghemmen) påverkas familjedaghemmen även av kostnadsvikten 0,75, vilket minskar andelen heltidsbarn ytterligare.

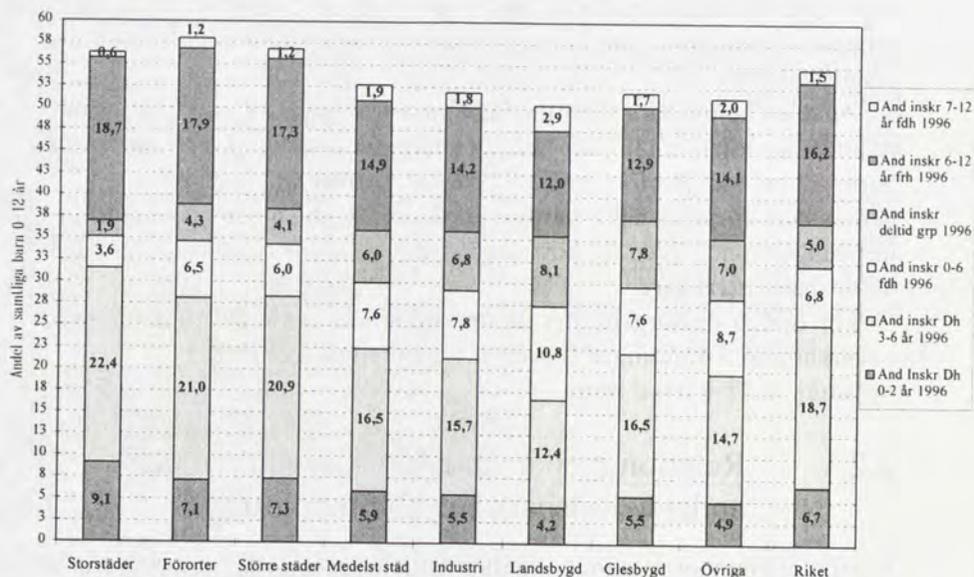
För övriga omsorgsformer är det enbart de använda vikterna som påverkar transformeringen från inskrivna barn till heltidsbarn.

2.2.1 Relation mellan andel inskrivna barn och andel heltidsbarn för kommungrupper

Kortfattat kommer relationen mellan andelen inskrivna barn och andelen heltidsbarn att redovisas för kommungrupper.

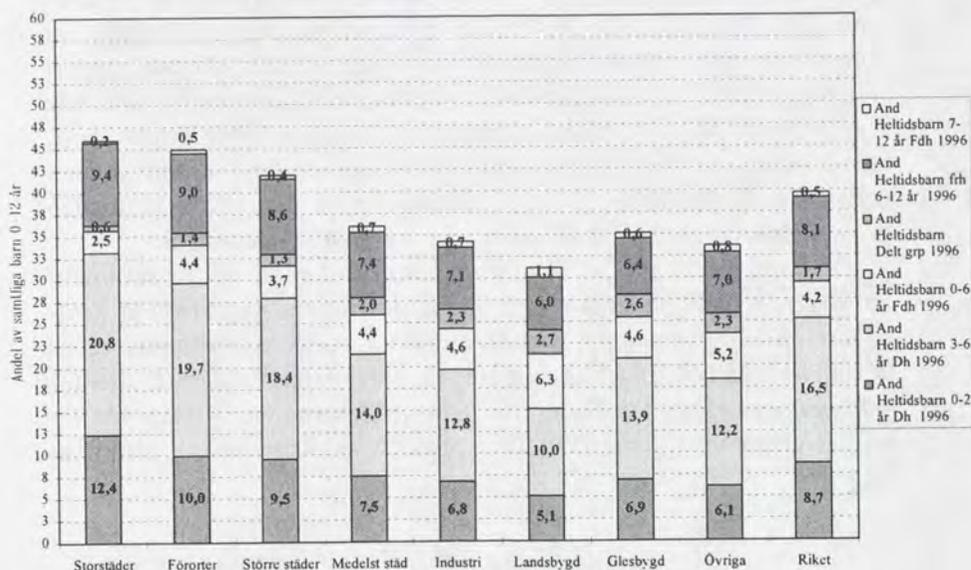
I figur 3 framgår det att av kommungrupperna var år 1996 högst andel av barnen inskrivna i förortskommuner (58 procent) därefter kommer större städer och storstäderna. Lägst är andelen inskrivna barn i landsbygds- och övriga kommuner (50,4 respektive 51,4 procent).

Figur 2.3 Andel inskrivna barn av totalt antal barn 0-12 år i olika kategorier, kommungrupper och riket 1996

Andelen heltidsbarn av totalt antal barn (KVolymen) är högst i storstäderna, trots att andelen inskrivna var högre både i förorterna och i större städer, vilket framgår av figur 4. Orsaken är storstädernas tyngdpunkt på inskrivna barn i daghem 0-6 år, vilket gör att andelen inskrivna barn inte minskar så mycket som den gör för övriga kommungrupper vid omräkningen till andel heltidsbarn. Mest sjunker andelen heltidsbarn relativt andelen inskrivna barn i landsbygdskommuner. Orsaken är att många där är inskrivna i familjedaghem och i deltidsgupper.

Figur 2.4 Andel heltidsbarn (KVolymp) av totalt antal barn 0-12 år i olika kategorier, kommungrupper och riket 1996

2.2.2 Sammanfattning

Själva syftet med omräkningen av de inskrivna barnen till heltidsbarn är att göra dem jämförbara ur kostnadssynvinkel. Ett heltidsbarn i daghem 0-2 år ska vara jämförbart med ett heltidsbarn inskrivet i fritidshem, och den totala andelen heltidsbarn av samtliga barn (KVolympen) ska ungefärligen vara jämförbar kommuner emellan. Grundtanken är att ett heltidsbarn i olika omsorgsformer i genomsnitt ska kosta ungefär lika mycket, det är detta de använda vikterna ska se till.

2.3 Uppdatering av kostnadsvikter

Det finns svårigheter med att fullständigt utvärdera kostnadsvikterna på grund av att det inte finns separata kostnadsdata för alla omsorgsformer och åldrar. För deltidsgupper finns det ingen separat kostnadsredovisning. Det finns det inte heller för barn i daghem (eller i familjedaghem) mellan 0 och 2 år.

Utgångspunkten för uppdateringen av kostnadsvikterna är kommunernas räkenskapsammandrag (RS) år 1996. I RS går det bra att jämföra nettokostnaderna för daghem och familjedaghem totalt sett. Det

fungerar även relativt väl att särskilja kostnaderna för förskola (inklusive deltidsgupper) och fritidshemmen i den institutionella barnomsorgen. För att få så hög kvalitet på kostnadsdata som möjligt har uppgifterna från RS jämförts med dem från Socialstyrelsens rapport "Jämförelsetal för Socialtjänsten" år 1996, så att kommuner som inte korrekt delar upp kostnaderna på olika omsorgsformer rensas bort. Detta innebär att det är drygt 250 kommuner av de 288 som ingår i nedanstående jämförelse. Vid beräkningarna av den totala kostnaden per heltidsbarn används dock kostnaderna från alla kommuner.

De kostnadsvikter som är möjliga att utvärdera är de för skolbarnomsorg och familjedaghem. Vad gäller skolbarnomsorg används kostnaderna för fritidshemmen som en uppskattning av skolbarnomsorgens kostnader totalt sett. Det är inte möjligt att med god säkerhet särskilja skolbarnomsorgens kostnader för familjedaghemmen. Vikten för familjedaghem utvärderas med förskola och skolbarnomsorg sammanlagda.

2.3.1 Kostnad per heltidsbarn för olika omsorgsformer

De ursprungliga kostnadsvikterna är 0,5 för skolbarnomsorg (både fritidshem och familjedaghem) och 0,75 för alla barn i familjedaghem. För att utvärdera de nuvarande kostnadsvikterna visas i tabellen nedan kostnaden enligt RS 1996 per heltidsbarn för de olika omsorgsformerna.

Tabell 2.1 Avgiftsjusterad nettokostnad per heltidsbarn enligt RS år 1996 Ursprunglig KVolymdefinition

Kommun- grupp	Kostnad per heltidsbarn				Totalt
	Daghem 0-6 år	Fritidshem 6-12 år	Familjedagh. 0-12 år	Daghem 0-12 år	
Storstäder	68 837	45 321	82 674	63 734	64 860
Förorter	57 269	51 179	79 130	55 923	58 401
Större städer	60 459	52 830	83 209	58 702	61 104
Medelst städ	65 057	47 048	82 930	60 680	63 864
Industri	68 482	47 114	80 749	63 196	65 859
Landsbygd	65 608	50 911	81 223	61 892	66 343
Glesbygd	69 626	44 679	79 089	64 100	66 371
Övriga	63 615	55 897	82 125	61 649	65 204
Riket	63 210	50 122	81 760	60 178	62 695

Enhetskostnaden i riket är 62 695 kronor per heltidsbarn. Kostnaden per heltidsbarn för fritidshem och för familjedaghem avviker relativt mycket från enhetskostnaden.

Genomgående är kostnaden per heltidsbarn i familjedaghem högre än kostnaden per heltidsbarn totalt sett för alla kommungrupper. Skillnaden mellan kostnaden per heltidsbarn i familjedaghem och enhetskostnaden indikerar att vikten för familjedaghem borde öka med ca 30 procent från 0,75 till 0,98. Motsvarande beräkningar har även gjorts för år 1995 med likartat resultat.

På motsvarande sätt indikerar skillnaderna ovan att vikten för skolbarnomsorg bör minska med ca 20 procent, från 0,5 till 0,4.

I tabellen nedan visas utfallet när vikten för familjedaghem sätts till 1,0 (avrundat uppåt) och vikten för skolbarnomsorg sätts till 0,4.

Tabell 2.2 Avgiftsjusterad nettokostnad per heltidsbarn enligt RS 1996 med ny KVolymdefinition (Fdh = 1,0 och skolbarnomsorg = 0,4)

Kommun- grupp	Kostnad per heltidsbarn				Totalt
	Daghem 0-6 år	Fritidshem 6-12 år	Familjedagh. 0-12 år	Daghem 0-12 år	
Storstäder	68 837	56 651	62 005	66 625	66 251
Förorter	57 269	63 973	59 348	58 508	58 628
Större städer	60 459	66 037	62 407	61 536	61 651
Medelst städ	65 057	58 810	62 197	63 780	63 480
Industri	68 482	58 892	60 562	66 485	65 297
Landsbygd	65 608	63 639	60 917	65 188	63 925
Glesbygd	69 626	55 849	59 317	67 072	65 525
Övriga	63 615	69 872	61 594	64 958	64 191
Riket	63 210	62 652	61 320	63 102	62 824

På riksnivå blir nu omsorgsformerna ungefärligt jämförbara. Enhetskostnaden blir något högre 62 824 kronor per heltidsbarn. Det beror på att antalet heltidsbarn sjunker marginellt. Kostnaden för heltidsbarn i familjedaghem är något lägre än enhetskostnaden, vilket beror på att dess vikt avrundades uppåt till 1,0. I och med den nya KVolymdefinitionen likställs därmed daghem och familjedaghem ur en kostnadssynvinkel. Kostnadsdata som föreligger indikerar enbart på smärre differenser. Uppenbarligen har det hittills varit enklare att minska kostnaderna relativt sett i daghemsverksamheten än i familjedaghemmen.

Fortfarande skiljer sig kostnaderna åt mellan olika kommungrupper, vilket också är naturligt. En orsak till kostnadsskillnader kan t.ex. vara olika barntäthet inom barnomsorgen. Skillnader i heltidsbarn per årsarbetare framgår av tabellen nedan.

Tabell 2.3 Index över antal heltidsbarn per årsarbetare enligt ny KVolymdefinition (kommunal barnomsorg) År 1996

Kommun- grupp	Index för heltidsbarn per årsarbetare		Totalt
	Daghem	Familje- daghem	
Storstäder	97	104	97
Förorter	108	107	108
Större städer	100	98	100
Medelst städ	99	95	98
Industri	96	99	97
Landsbygd	94	102	97
Glesbygd	94	105	96
Övriga	98	98	98
Riket	100	100	100

Förortskommunerna har både lägst kostnader per heltidsbarn och högst barntäthet. Generellt sett finns det ett samband mellan lägre kostnader per heltidsbarn och högre barntäthet på kommungruppsnivå.

2.3.2 Effekt av ny KVolymdefinition

Tabellen nedan visar hur kommungrupperna påverkas av den nya KVolymdefinitionen. På riksnivå blir det inga större förändringar den minskar marginellt. Strax under 40 procent av alla barn behöver barnomsorg på heltid i riket.

Tabell 2.4 KVolym 1 och KVolym 2 för kommungrupper år 1996, (vägt med totalt antal barn)

Kommungrupp	Olika KVolymer år 1996		Förändring
	KVolym 1	KVolym 2	
Storstäder	0,459	0,449	-2,2%
Förorter	0,449	0,446	-0,7%
Större städer	0,420	0,415	-1,1%
Medelst städ	0,360	0,361	0,1%
Industri	0,342	0,344	0,4%
Landsbygd	0,312	0,321	3,1%
Glesbygd	0,351	0,354	0,9%
Övriga	0,336	0,340	1,1%
Riket	0,397	0,395	-0,5%

Hur kommungrupperna påverkas beror på hur heltidsbarnen fördelas mellan olika omsorgsformer. Storstädernas KVolym minskar mest. Det beror på att de har störst andel heltidsbarn i fritidshem och lägst andel heltidsbarn i familjedaghem 0-6 år av alla kommungrupper (se figur 4, som visar KVolymen enligt ursprunglig definition). Den minskande andelen heltidsbarn i fritidshem vägs således inte upp av den ökande andelen heltidsbarn i familjedaghem. Det motsatta gäller för landsbygdskommuner.

2.3.3 Slutsatser

Slutsatsen av ovanstående analys är att kostnadsvikterna bör justeras för skolbarnomsorg och familjedaghem. Kostnaderna per heltidsbarn blir då mer jämförbara på riksnivå. Grunden för modellen är att heltidsbarn genomsnittligt sett ska vara jämförbara kommuner emellan ur kostnadssynvinkel. Kostnadsskillnader som beror på olika struktur vad gäller åldersfördelning och omsorgsformer har man tagit hänsyn till i heltidsbarnsmåttet.

De nya kostnadsvikter som kommer att användas framgår av informationsrutan bredvid.

REVIDERADE KOSTNADSVIKTER I KVOLYMMODELLEN

- Kostnadsvikten 0,5 för skolbarnomsorg (fritidshem och familjedaghem 6-12 år) *sänks till 0,4.*
- Kostnadsvikten 0,75 för familjedaghem 0-12 år *höjs till 1,0*

3 Uppdatering av standardkostnaderna

Det är inte bara kostnadsrelationerna som ändrats från början av 90-talet. Såväl kostnaden per heltidsbarn som strukturen på hur stor andel av barnen i olika ålderskategorier som är heltidsbarn har förändrats. Detta innebär att även standardkostnaderna för de olika ålderskategorierna (1-2 år, 3-6 år och 7-9 år) måste uppdateras. De ligger till underlag för åldersersättningen i barnomsorgsmodellen.

Standardkostnaderna mäter den genomsnittliga kostnaden för alla barn i olika ålderskategorier, oaktat skillnader i behov av barnomsorg. Utgångspunkten är den totala kostnaden per heltidsbarn i riket. För att beräkna de olika standardkostnaderna beräknas först hur många heltidsbarn i genomsnitt det går per barn totalt sett i de olika åldrarna (andelen heltidsbarn). Därefter fördelas kostnaderna på det totala antalet barn genom att multiplicera andelen heltidsbarn med enhetskostnaden. Resultatet framgår av tabell 5.

Tabell 3.1 Uppdaterade standardkostnader för åldersersättningen. Andelen heltidsbarn multipliceras med enhetskostnaden för att beräkna standardkostnaden

År 1996 Enhetskostnad 63 128 kr/heltidsbarn					
Ålder för heltidsbarn	Antal heltidsbarn	Ålder för antal barn	Totalt antal barn	Andel heltidsbarn	Uppdaterad standardkostnad
0-2 år	147 980	1-2 år	215 695	0,686	43 309
3-6 år	327 290	3-6 år	493 535	0,663	41 863
7-12 år	83 876	7-9 år	346 690	0,242	15 273

Eftersom det finns mycket få heltidsbarn som är 0 år och mellan 10 och 12 år läggs dessa heltidsbarn till ålderskategorierna 1-2 år respektive 7-9 år. Andelen heltidsbarn mellan 10 och 12 år är bara ungefär 2,5 procent och andelen heltidsbarn som är 0 år är ännu lägre. Genom detta förfarande fångas deras kostnad upp ändå.

Av totalt antal barn 1-2 år är i genomsnitt 68,6 procent heltidsbarn. Det innebär att dessa barn i genomsnitt kostar 68,6 procent av enhetskostnaden för ett heltidsbarn, dvs. 43 309 kronor. Detta är en ökning från 36 453 kronor i nuvarande modell. Enligt Strukturkostnadsutredningen (SOU 1993:53) var 47,5 procent av 1-2 åringarna heltidsbarn år 1991 jämfört med 68,6 procent år 1996. Denna stora ökning beror på att antalet heltidsbarn i den ålderskategorin har ökat sedan förra beräkningen, samtidigt som motsvarande antal barn har minskat. Heltidsbarnen i familjedaghemmen viktas inte heller ner med den nya KVolyymdefinitionen.

Även andelen heltidsbarn i åldern 3-6 år är högre år 1996 jämfört med år 1991. Då uppgick andelen till 53,8 procent mot 66,3 procent år 1996. I denna ålderskategori har både antalet heltidsbarn och det totala antal barn ökat sedan 1991. Trots att andelen heltidsbarn är betydligt högre år 1996 jämfört med år 1991, är den nya standardkostnaden för barn 3-6 år enbart något högre, 41 863 kronor jämfört med 41 240 kronor i nuvarande utjämningsmodell. Orsaken till detta är att enhetskostnaden har sjunkit sedan de ursprungliga beräkningarna gjordes.

Numera är således en något större andel av totalt antal barn 1-2 år heltidsbarn jämfört med vad som är fallet för barn 3-6 år, därmed blir kostnadsvikten för barnen 1-2 år något högre än för de mellan 3 och 6 år. Däremot är inte andelen *inskrivna* barn 1-2 år större än *andelen inskrivna* barn 3-6 år. De inskrivna barnen i daghem som är 2 år och därunder räknas upp med kostnadsvikten 1,5 i KVolyymmodellen.

Standardkostnaden för barn 7-9 år är lägre enligt den nya beräkningen, 15 273 kronor jämfört med 20 560 kronor i den nuvarande modellen. Orsaken bakom denna förändring är en kombination av lägre vikt för skolbarnomsorgen i KVolyymmodellen, som minskar antalet heltidsbarn, och lägre enhetskostnad.

Orsaken till att andelen heltidsbarn har ökat så pass mycket i förskolan beror på att barnomsorgen har byggts ut mycket sedan början på 90-talet. En positiv effekt har förmodligen också den nya barnomsorgslagen fått. Den trädde i kraft i början på 1995 och säger att alla kommuner ska tillhandahålla barnomsorg till barn vars föräldrar förvärvsarbetar eller studerar eller till barn med särskilda behov om så efterfrågas. Enligt socialstyrelsen räknade 90 procent av landets kommuner med att nå upp till kravet för förskolebarn och 95 procent räknade med att uppnå målet för skolbarn under hösten 1996 (Socialstyrelsens pressmeddelande nr 47, 1996). Mycket tyder på att de flesta som behöver barnomsorg och som är berättigade till den också får barnomsorg.

4 Uppdatering av regressionen på KVolymen

För att slutföra uppdateringen av barnomsorgsmodellen uppdateras även regressionen som skattar barnomsorgsbehovet. Det är således inte kommunernas verkliga barnomsorgsbehov som används i barnomsorgsmodellen. Behovet skattas med hjälp av en regressionsekvation, som består av variabler som för den enskilda kommunen är opåverkbara.

Det är den nya KVolymdefinitionen med uppdaterade kostnadsvikter, som kommer att ligga till grund för regressionerna.

4.1 Den nuvarande regressionen

Variablerna som skattar barnomsorgsbehovet (KVolymen) i dagens utjämningsmodell är andelen av vårdnadshavarna¹ som arbetar eller studerar mer än 25 timmar per vecka (A25), andelen av vårdnadshavarna som arbetar mer än 1 timma per vecka (A1) multiplicerat med skattekraftsandelen (SkKr), som är begränsad till max 127 procent av medelskattekraften, och täthetsmättet AT200, som är uppdaterat år 1990. Förvärvsfrekvenserna hämtas från SCB:s Barnomsorgsundersökningar och de beräknas som ett löpande genomsnitt över tre år.

Det är främst variablerna skattekraft och täthet som har föranlett viss kritik från remissinstanserna. Den går huvudsakligen ut på att de inte har något samband med barnomsorgsbehovet. I Strukturkostnadsutredningen (SOU 1993:53), liksom i denna uppföljning, finner man att de variablerna bidrar mycket till att förklara variationerna av barnomsorgsbehov mellan kommunerna. Variablerna verkar fånga upp det större behov av barnomsorg främst storstäder och förortskommuner har. Skattas behovet enbart med hjälp av förvärvsfrekvensvariabler underskattas storstäder och förortskommuner grovt. Används enbart

¹ I ett samboförhållande är det moderns förvärvsarbete som mäts, annars den ensamstående förälderns.

skattekraft och förvärvsfrekvenser förlorar storstäder till förortskommuner. Om i stället förvärvsfrekvenser och enbart täthet tas med blir det tvärs om. Det är bara när båda variablerna skattekraft och täthet ingår i modellen, tillsammans med förvärvsfrekvenser, som dessa kommungrupper skattas väl. Även övriga kommungruppers behov skattas bättre när variablerna skattekraft och täthet tas med, annars överskattas de generellt sett.

4.2 Reviderade förklaringsvariabler

4.2.1 Ny datakälla för förvärvsfrekvenserna

En alternativ källa för att ta fram förvärvsfrekvenser måste användas i och med att Barnomsorgsundersökningarna (BoU) lagts ned. Tillsammans med SCB har ett alternativ tagits fram som beräknar föräldrarnas arbetade tid från den Registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken (RAMS).

RAMS bygger på kontrolluppgifter och ger den unika informationen om individens koppling till arbetsgivare och arbetsplats. För att ta fram förvärvsfrekvenserna används uppgifter om alla föräldrarnas lönesumma (från kontrolluppgifterna) och uppgift om arbetad tid för ett urval av föräldrar från Arbetskraftsundersökningarna (AKU). Genom kunskapen om lönesumma för samtliga och arbetad tid för ett urval av föräldrar görs en skattning av arbetad tid för övriga föräldrar utifrån kunskap om deras kön, ålder och arbetsgivarens branschtillhörighet. För att även fånga in de studerande på högskola och vuxenutbildning hämtas uppgifter in från CSN. Data hämtas också från AMS vad gäller personer som ingår i arbetsmarknadsåtgärder. Både studerande och personer i arbetsmarknadsåtgärder ingår således i förvärvsfrekvenserna.

Båda metoderna kan ha brister. BoU utgår från en enkät till ett begränsat antal föräldrar, vilket kan leda till att urvalet blir skevt i framför allt små kommuner. I RAMS ingår alla föräldrar, men den arbetade tiden måste skattas på syntetisk väg.

Den förvärvsfrekvensdefinition som fungerar bäst när RAMS används är mammans arbetade tid i ett samboförhållande eller den ensamstående föräldrarnas. Det är samma definition som gäller i nuvarande modell. Tester har också utförts när man utgår från båda föräldrarnas arbetade tid, vilket dock inte utfallit speciellt bra. Detta kan bero på att den statistiska kopplingen är baserad på modern och att den därför kan vara mer osäker till mannen. Förvärvsfrekvenserna beräknas på föräld-

rar till barn som är 1-9 år gamla till skillnad från i BoU 0,5-6 år. Det bör vara en fördel att förvärvsfrekvenserna beräknas på en större del av barnens föräldrar än vad som nu är fallet. Gränsen för den övre arbetade tiden är något högre i RAMS än den som används i BoU, 28 timmar per vecka i stället för 25 timmar per vecka. För att öka stabiliteten i förvärvsfrekvenserna beräknas de som ett genomsnitt över två år.

4.2.2 Begränsad skattekraft och täthet

Även om variablerna skattekraft och täthet behövs i modellen för att den ska fungera väl, kan det finnas skäl att modifiera dem något.

Vad gäller skattekraftsvariabeln visar det sig först och främst att den bör beräknas som ett snitt över tre år. Resultatet blir en något högre förklaringsgrad. Ett genomsnitt för skattekraften bör också minska effekten av eventuella slumpmässiga förändringar mellan åren.

Det finns även anledning att begränsa skattekraften. I dagens modell är den begränsad till max 127 procent av medelskattekraften. Det visar sig när man analyserar sambandet mellan KVolym och skattekraft att det är störst i ett intervall mellan 80 procent och 127 procent av medelskattekraften och ganska lågt där utanför.

Täthetsvariabeln AT200 har först och främst daterats upp till 1995 års förhållanden, vilket ger bättre resultat i regressionerna än den som baseras på 1990 års (och som används i dagens utjämningsmodell). Vid analys av sambandet mellan täthet och KVolym visar det sig också vara lågt för de med lägst och högst täthet. Sambandet mellan täthet och KVolym är däremot högt för kommuner med mellanhög till hög täthet. På grundval av detta har en alternativ täthetsvariabel som kallas AT95B definierats. Den är begränsad nedåt till min 0,10 och uppåt till max 0,30.

Det är inte helt tillfredsställande att på detta sätt bestämma olika begränsningar av variabler. Detta görs redan idag i och med max begränsningen av skattekraft till 127 procent av medelskattekraften. Utfallet av regressionerna blir dock generellt sett bättre med dessa begränsningar. En alternativ modell, där varken skattekraften eller tätheten begränsas, kommer också att redovisas.

4.3 Resultat av nya regressioner

Resultatet när förvärvsfrekvenser hämtas från RAMS redovisas tillsammans med om data från BoU i stället skulle ha använts i nedanstående tabell. Alla variabler är signifikanta på minst 95-procentsnivån. I informationsrutan nedan definieras de olika förklaringsvariablerna.

FÖRKLARINGSVARIABLER

A25 = andel av vårdnadshavarna* till barn 0,5-6 år, som arbetar/studerar minst 25 timmar per vecka (medel över tre år. Källa BoU.

A1 = andel av vårdnadshavarna* till barn 0,5-6 år som arbetar/studerar minst 1 timme per vecka (medel över tre år). Källa BoU.

A28R = andel av vårdnadshavarna* till barn 1-9 år, som arbetar/studerar minst 28 timmar per vecka (medel över 2 år). Källa RAMS.

A1R = andel av vårdnadshavarna* till barn 1-9 år, som arbetar/studerar minst 1 timma per vecka (medel över 2 år). Källa RAMS.

SkKr = Skattekraftandel (som i dagens modell)

SkKrM = Skattekraft obegränsad, beräknat som ett medel över tre år.

SkKrMB = Skattekraft beräknad som ett medel över tre år och begränsad till min 80 procent och max 127 procent av medelskattekräften.

AT95 = täthetsmättet AT200 uppdaterat till 1995 års förhållanden

AT95B = AT95 begränsat till min 0,30 och till max 0,10

AT90 = täthetsmättet AT200 uppdaterat år 1990, som i nuvarande modell

*Vårdnadshavaren definieras som modern i ett samboförhållande

Tabell 4.1 Innehåll i olika regressionsmodeller

Variabel	Nuvarande modell	RAMS obeg- ränsad.	RAMS begränsad	BoU begränsad
Intercept	-0,137	-0,007	-0,050	-0,118
A1 x SkKr	0,277	-	-	-
A1R x SkKrM	-	0,164	-	-
A1 x SkKrMB	-	-	-	0,182
A1R x SkKrMB	-	-	0,217	-
A25	0,372	-	-	0,410
A28R	-	0,395	0,341	-
AT90	0,277	-	-	-
AT95	-	0,323	-	-
AT95B	-	-	0,539	0,429
Förklaringsgrad (just.)	ca 70 %	64,2%	66,1%	69,5%

När förvärvsfrekvenser hämtas från BoU och när skattekraft och täthet begränsas blir förklaringsgraden ungefär lika hög som när mo-

dellen ursprungligen skattades år 1992 (BoU Begr). Förklaringsgraden sjunker något när förvärvsfrekvenserna i stället tas från RAMS. Omkring 66 procent av variationen i barnomsorgsbehovet kan förklaras med hjälp av variablerna förvärvsfrekvens, hämtade från RAMS, begränsad skattekraft och täthet.

Alternativa förklaringsvariabler som t.ex. alternativa gränser för arbetade tid, pendling och andel ensamstående har testats. Utfallet av dessa variabler har dock inte varit tillräckligt bra för att de ska inkluderas i modellen.

Effekten på utfallet av att avrunda vikten för familjedaghem uppåt till 1,0 är mycket liten. Sänks vikten till 0,98 eller 0,95 påverkas skattningarna i mycket liten omfattning och omvandlat till kronor per invånare blir effekten på kommunnivå enbart några kronor per invånare mer eller mindre.

Utfallet av skattningarna kommer visas form av avvikelse från verkligt KVolyminindex. Detta innebär att enskilda kommungruppers KVolyminindex relateras till det vägda riksgenomsnittet. Förvisso är det KVolyminindex som skattas, men det är indexet som är relevant i utjämningsmodellen.

Av tabellen nedan framgår det att barnomsorgsbehovet är störst i storstäder, förortskommuner och i större städer. Den nuvarande modellen överskattar behovet av barnomsorg storstäder och förortskommuner. Framför allt landsbygds- och glesbygdskommuner underskattas.

Tabell 4.2 Avvikelse mellan faktisk KVolyminindex och olika skattningar. Kommungrupper

Kommungrupp	Verkligt KVolyminindex	Avvikelse i procent från faktiskt KVolyminindex Nuvarande modell	RAMS		
			Begränsad	Obegr	BoU Begr
Storstäder	1,136	6,12	2,68	0,78	3,31
Förorter	1,128	1,96	0,76	-0,27	0,37
Större städer	1,049	-2,77	-3,73	-3,53	-2,91
Medelstora städer	0,911	-0,37	0,92	2,86	0,00
Industri	0,869	0,45	1,97	3,49	1,61
Landsbygd	0,812	-7,37	-0,25	-0,19	-1,13
Glesbygd	0,895	-4,97	-0,01	-1,42	0,63
Övriga större	0,871	-1,16	1,36	2,46	1,04
Övriga mindre	0,842	-2,10	2,27	3,54	0,69

Med utgångspunkt från skattningarna som utgår från RAMS är avvikelserna från verkligt KVolyminindex minst när skattekraft och täthet begränsas. Om man jämför med skattningen som baseras på BoU är det något svårare att fånga upp större städer. Övriga mindre och övriga

större kommuner överskattas också något med förvärvsfrekvenser tagna från RAMS.

För att ytterligare illustrera utfallet grupperas kommunerna i tabellen nedan efter skattekraft och täthet.

Tabell 4.3 Avvikelse mellan faktisk KVolyminindex och olika skattningar. Skattekraft och täthet

Skatte- kraft	Täthet	Verkligt KVolymin- index	Avvikelse i procent från faktiskt KVolyminindex			
			Nuvarande modell	RAMS Begränsad	RAMS Obegr	BoU Begränsad
Lägst	Lägst	0,829	-8,43	-0,78	-1,71	-1,62
	Mellan	0,800	-3,05	0,56	2,92	0,71
Mellan	Lägst	0,856	-1,00	4,05	3,05	3,66
	Mellan	0,882	-2,23	0,28	2,16	-0,82
	Högst	0,944	-1,31	-0,78	-0,46	-0,44
Högst	Mellan	0,982	0,84	0,10	1,02	-0,06
	Högst	1,114	2,05	0,00	-0,68	0,29

Kommunerna har grupperats efter nivå på skattekraft och täthet i tre intervall. I det lägsta liksom i det högsta intervallet befinner sig 30 procent av kommunerna. I det mellersta intervallet befinner sig 40 procent av kommunerna.

Som framgår av tabellen ovan underskattas alla kommuner utom de som har högst skattekraft med nuvarande modell. Kommuner som har lägst täthet och lägst skattekraft underskattas mest. En obegränsad regression som baseras på RAMS minskar avvikelserna avsevärt. Då blir det kommuner i med lägst skattekraft och täthet samt kommuner med högst skattekraft och täthet som underskattas något. När skattekraft och täthet begränsas skattas dessa kommuner bättre, samtidigt som avvikelserna generellt sett blir något lägre. Detta framgår av skattningen RAMS Begränsad.

4.4 Slutsatser

De förklaringsvariabler som ingår i den nuvarande modellen förklarar fortfarande variationen av barnomsorgsbehov mellan kommuner på ett tillfredsställande sätt. När förvärvsfrekvenserna tas från RAMS och variablerna täthet och skattekraft begränsas, blir utfallet bättre än med den modell som används idag. De systematiska avvikelserna på kommungruppsnivå minskar och kommuner med hög och låg täthet, samt skattekraft fångas upp väl.

5 Den slutliga modellen

Avslutningsvis sammanfattas de förändringar som gjorts och presenteras i sin slutgiltiga form.

Åldersersättning

Den beräknade åldersersättningen tar enbart hänsyn till vad barn i olika åldrar kostar i genomsnitt, under förutsättning att barnen har genomsnittligt barnomsorgsbehov. Åldersersättningen beräknas genom att multiplicera standardkostnaderna för de olika ålderskategorierna (se avsnitt 3) med hur stor andel dessa barn utgör av totalbefolkningen.

Standardkostnaderna dateras inte upp årligen. För att den genomsnittliga standardkostnaden för barnomsorg ska följa kostnadsutvecklingen i riket multipliceras den framräknade åldersersättningen med en nivåjusteringsfaktor. Denna faktor gör så att den genomsnittliga standardkostnaden följer den genomsnittliga kostnadsutvecklingen i riket enligt räkenskapssammandraget.

*Uppdaterad åldersersättning = (43 309*andelen barn 1-2 år + 41 863*andelen barn 3-6 år + 15 273*andelen barn 7-9 år) * Nivåjusteringsfaktor*

Barnomsorgsbehovet

Eftersom behovet av barnomsorg inte är lika stort i alla kommuner beräknas ett behovsindex för barnomsorg. Detta index är inte uträknat från det verkliga behovet, utan det verkliga behovet skattas med hjälp av en regressionsekvation. I genomsnitt blir detta index lika med 1,0. I vissa kommuner är barnomsorgsbehovet större än för riket i genomsnitt, vilket innebär att indexet blir större än 1,0 och tvärs om.

KVolymindeket föreslås skattas med den nya regressionsmodellen, RAMS Begr:

Uppdaterat KVolymindex = $[-0,050 + 0,341 * A28R + 0,217 * (A1R * SkKrMB) + 0,539 * AT95BJ] / (\text{Genomsnittlig KVolymin för riket})$

Variabelförklaring:

A28R = andel av vårdnadshavarna som arbetar eller studerar minst 28 timmar per vecka. Källa RAMS. Snitt över två år.

A1R = andel av vårdnadshavarna som arbetar eller studerar minst 1 timma per vecka. Källa RAMS. Snitt över två år.

SkKrMB = skattekraftsandel beräknat som medel över tre år begränsat nedåt till min 80 procent och uppåt till max 127 procent av medelskattekräften.

AT200-95B² = täthetsmått uppdaterat till 1995 års förhållanden och begränsat nedåt till min 0,1 och uppåt till max 0,3

Ny standardkostnad

För att ta hänsyn till att behovet av barnomsorg skiljer sig åt mellan kommuner multipliceras åldersersättningen med KVolymindexet, vilket resulterar i den slutliga standardkostnaden.

Standardkostnad = *Uppdaterad åldersersättning* * *Uppdaterat KVolymindex*

² Täthet definieras som: (andel som bor i tätort > 199 invånare) * (befolkning i tätorter > 199 invånare) / (ytan för tätorter > 199 inv) / 100

Bilaga 5

Hälso- och sjukvård

1 Inledning

För översynen av systemet för kostnadsutjämning mellan landstingen och de landstingsfria kommunerna vad gäller hälso- och sjukvård, har utredningen knutit till sig en särskild referensgrupp. Referensgruppen har aktivt medverkat i utvärderingen av det befintliga utjämningsystemet liksom utvecklingen av alternativa modeller för kostnadsutjämning utifrån skillnader i befolkningens vårdbehov och skillnader i bebyggelsestruktur. I referensgruppen har ingått Leif Andersson, Göteborgs stad, Bengt Blomberg, Stockholms läns landsting, Urban Janlert, Västerbottens läns landsting, Staffan Krantz, Skaraborgs läns landsting, Thor Lithman, Malmöhus läns landsting, Stefan Schoultz, Jönköpings läns landsting, Leif Thunman, Västernorrlands läns landsting, Ingvar Westerberg, Hallands läns landsting, Björn Sundström, Svenska Kommunförbundet, Sven Hegelund, Landstingsförbundet, Nils Mårtensson, Landstingsförbundet, Fredrik Holmström, Inrikesdepartementet, Stojan Zavisic, Socialdepartementet.

Utredningen har biståtts av en särskild arbetsgrupp i utvecklingen av modellerna för att beräkna strukturellt betingade merkostnader för hälso- och sjukvård i gles bebyggelsestruktur. Arbetsgruppen har tagit fram underlag för att analysera utbudet av hälso- och sjukvård i gles bebyggelse, det gäller hur vården är organiserad, hur utbudet är dimensionerat och lokaliserat i förhållande till befolkningens bosättningsmönster samt kostnaderna för skilda verksamheter. I arbetsgruppen har Gunnar Eriksson, Västernorrlands läns landsting, Lars Olofsson, Västerbottens läns landsting, Vanja Ericsson och Nils Mårtensson, Landstingsförbundet.

Underlaget för den matrismodell som utredningen föreslår skall ersätta nuvarande modell för utjämning avseende befolkningens vårdbehov baseras i vissa delar på underlag från Malmöhus läns landsting. Utredningen har haft mycket stor hjälp av det utvecklingsarbete som bedrivs i Skåne. Utredningen har också haft stor hjälp av Socialmedicinska enheten Kronan som ansvarar för utvecklingen av resursfördelningsmodellen i Stockholms läns landsting.

2 Matrismodellen

2.1 Kostnadsdata

Kostnadsdata för matrismodellen avser dels vårdkostnader för enskilda personer som grupperas samman för att beräkna genomsnittliga vårdkostnader för skilda grupper, dels totala vårdkostnader för landstingen och de landstingsfria kommunerna.

Utjämningsmodellen omfattar både öppenvård, slutenvård och primärvård. Endast för Malmöhus läns landsting finns kostnadsdata för hela sjukvården nedbrutet till individnivå på ett enhetligt sätt, för övriga landsting finns endast möjlighet att beräkna kostnaderna på individnivå för slutenvården. Underlaget för beräkning av genomsnittliga vårdkostnader för skilda grupper baseras därför på data från Malmöhus läns landsting. Landstingens totala vårdkostnader har hämtats från Landstingsförbundets bokslutsstatistik.

Vårdkostnader per individ från Malmöhus läns landsting

Malmöhus läns landsting (MLL) har ett system för att fördela ut vårdtillfällen respektive besök i den offentliga vården ner på individnivå. Det gäller såväl den slutna som öppna sjukhusanslutna vården som primärvård samt den privatläkarvård som sker inom ramen för avtal med landstinget. Uppgifterna publiceras årligen i "Vad kostar vården".

Enligt Landstingsförbundet uppgick nettokostnaden år 1995 för hälso- och sjukvård (exkl. tandvård) när patientavgifter lagts tillbaka till 4 843 miljoner i MLL. I "Vad kostar vården 1995" redovisas en sum-

merad vårdkostnad som fördelats ner på patientkategorier efter bostadskommun, kön och ålder på sammanlagt 4 782 miljarder. Siffrorna torde inte vara helt jämförbara men storleksordningen stämmer väl. Enligt uppgift från MLL är det främst kostnader för ambulansverksamhet och forskning som inte ingår i de kostnader som fördelats ut.

Alla kostnader som kunnat fördelas på patientgrupper har inte kunnat fördela ut på individnivå. Det gäller främst kostnader för privatläkare som debiteras landstinget "klumpvis". Den summerade vårdkostnaden som kunnat påföras individer i det material som ligger till grund för beräkning av genomsnittliga vårdkostnader för skilda befolkningsgrupper uppgår till 3 708 miljoner. Drygt tre fjärdedelar av alla vårdkostnaderna har således kunnat föras ut på individnivå och ingår därmed i underlaget för beräkning av genomsnittskostnader. Resterande kostnader fördelas efter samma mönster som de vårdkostnader som kunnat fördelas ut på individer.

I den slutliga beräkningen av genomsnittskostnader exkluderas individer boende i Vellinge och Svedala kommuner. Den summerade kostnaden som brutits ner till individnivå understeg markant de kostnader som redovisas för dessa kommuner i "Vad kostar vården". Enligt uppgift från MLL torde detta förklaras av att dessa kommuner har högre andel av befolkningen som anlitar privata läkare än övriga kommuner.

Det bör betonas att underlaget om vårdkostnader från MLL används för att bestämma den relativa genomsnittliga vårdkostnaden för en viss grupp jämfört med en annan grupp, inte för att beräkna någon absolut kostnadsnivå. Den totala kostnadsnivån baseras på landstingens nettokostnad enligt Landstingsförbundets bokslutsstatistik. Uppgift om antalet vårdade och antalet i skilda befolkningsgrupper för varje landsting hämtas från nationella register.

Summerade kostnader för hälso- och sjukvård på landstingsnivå

Som framgår av föregående avsnitt summeras inte de använda genomsnittskostnaderna helt upp till den totala nivån för landstinget i MLL. Appliceras dessa genomsnittskostnader på motsvarande befolkningsgrupper i övriga landsting erhålls ett motsvarande glapp till de totala kostnaderna. Då kostnadsutjämnningen skall göras mot en kostnadsnivå som motsvarar landstingens summerade nettokostnader för hälso- och sjukvård, har de framräknade kostnader som baseras på individanknutna kostnader räknats upp till denna nivå. Det mått som använts är Landstingsförbundets redovisade nettokostnad för läns- och region-sjukvård samt primärvård (exkl. tandvård), till denna nettokostnad har patientavgifter lagts på.

I utjämningsystemet används en summerad vårdkostnad för hela riket, för att räkna upp till total kostnad. På landstingsnivå varierar de av Landstingsförbundet redovisade kostnaderna betydligt mellan åren, vilket snarare torde vara hänförligt till skillnader i kostnadsredovisningen än faktiska skillnader i vårdkostnader. Mot denna bakgrund har utredningen valt att stämma av beräkningarna mot ett genomsnitt för redovisad nettokostnad för 1995 och 1996.

2.2 Separata kostnadsberäkningar för vårdtunga grupper och övriga befolkningen

I utredningen HSU 2000 "Behov och resurser i vården" (SOU 1996:163) visas hur en begränsad grupp av befolkningen med allvarliga och kroniska sjukdomar svarar för en stor del av de totala kostnaderna för hälso- och sjukvård. Baserat på data från Malmöhus landsting har man i arbetet med HSU 2000 selekterat ut nio grupper baserade på diagnoser, därtill lades de som avlidit och den vård de fått under sitt sista levnadsår. Sammantaget svarade dessa grupper för hälften av den totala vårdkonsumtionen.

Tabell 2.1 Vårdtunga grupper enligt avgränsningen i HSU 2000

Vårdtunga grupper i HSU 2000	ICD- 9, huvud- eller bidiagnos
Sista året i livet	Oavsett diagnos/dödsorsak
Malign cancer	140-208*
Cerebrovaskulär sjukdom	430-438
Diabetes	
Inflammatorisk ledsjukdom	274A, 696A, 710-712, 714, 72
Artros	715
Ischemisk hjärtsjukdom	410-413
Höftfraktur	820
Astma, kronisk obstruktiv lungsjukdom	491-493
Schizofreni	295
Övr psykoser	290-294, 269-299

* ej sådan cancer som upptäcks först vid obduktion

Den ansats som redovisas i HSU 2000 har av utredningen anpassats till de problemställningar som finns i systemet för kostnadsutjämnning mellan landstingen. Då en stor del av vårdkostnaderna, inom framför allt slutenvården, avser personer som kan hänföras till vårdtunga grup-

per har modellen för utjämning delats upp i två delmodeller. I en delmodell beräknas landstingens vårdkostnader för personer i vårdtunga grupper och i en annan delmodell beräknas vårdkostnaderna för den övriga befolkningen. Med en sådan uppdelning kan kostnaderna för de vårdtunga grupperna fördelas mellan landstingen efter hur många män och kvinnor i skilda åldrar det faktiskt finns i respektive landsting inom varje vårdtunga grupp för sig. Att använda informationen om de vårdtunga grupperna ökar precisionen i fördelningen.

2.3 Vårdtunga grupper

2.3.1 Kriterier för urval av vårdtunga grupper i utjämningssystemet

Utgångspunkten för val av vårdtunga grupper, som skulle kunna användas i ett nationellt utjämningssystem, har varit de kriterier som formulerades i HSU- arbetet. Därtill har fogats ett antal kriterier som primärt syftar till att ge likformighet i avgränsning i hela landet och möjlighet att basera avgränsningen på löpande nationella register. Viktiga kriterier för urvalet har varit

- det skall vara någorlunda stora grupper
- det skall vara möjligt att återfinna en betydande andel av grupperna i nationella register (cancerregistret, EpCs slutenvårdsregister)
- praxis för diagnosättning och grad av registrering i slutenvård skall inte skilja sig påtagligt mellan landsting

Med dessa utgångspunkter har åtta registerbaserade grupper valts ut att ingå i modellen för kostnadsutjämning. Därtill har lagts gruppen HIV, för vilken helt separata beräkningar har gjorts.

Tabell 2.2 För utjämningsystemet valda vårdtunga grupper

Vårdtunga grupper	ICD- 9, huvud- eller bidiagnos
Elakartad tumörsjukdom	(140 - 208)*
Cerebrovaskulär sjukdom	(430 - 438)
Inflammatorisk ledsjukdom	(274A, 696A, 710 - 712, 714, 72
Artros	(715)
Ischemisk hjärtsjukdom och hjärtsvikt	(410 - 414, 425, 428)
Höftfraktur	(820)
Schizofreni	(295)
Övr psykoser	(290 - 294, 269 - 299)
HIV	

* Ej sådan som upptäcks först vid obduktion

Det skulle varit önskvärt att även kunna få med t. ex. de stora grupperna diabetes och astma. Dessa patienter vårdas dock i stor utsträckning i den öppna vården och primärvården och ingår då inte i Socialstyrelsens patientregister. Därtill har bedömts att det inte skulle gå att fånga upp dessa patienter på ett tillräckligt likartat sätt i alla landsting. Trots att personer som avlidit inte hänförs till en egen vårdtunga grupp, som i den studie HSU 2000 redovisade, fångas nära 40 procent av de som avlidit upp i någon av de använda vårdtunga grupperna.

2.3.2 Data om vårdtunga grupper från Socialstyrelsen/EpC

Från Socialstyrelsen / EpC har levererats underlagsdata baserat på den nationellt sammanställda slutenvårdsregistret 1994 och 1995 samt cancerregistret 1994. Utifrån dessa register har personer som tillhör en eller flera av de tunga vårdgrupperna 1-8 selekterats fram på följande sätt.

- Cancerfall, alla som fick någon av angivna cancerdiagnoser under 1994 enligt centrala cancerregistret eller som återfanns med någon av diagnoserna i slutenvårdsregistren för åren 1994 och 1995.
- Övriga tunga vårdgrupper, alla som någon gång under 1994 eller 1995 vårdats i slutenvård för någon av angivna diagnoser enligt slutenvårdsregistret.

Som tillhörig en vårdtunga grupp räknas alltså personer som någon gång under åren 1994 och/ eller 1995 vårdats i slutenvård för respektive diagnos (både huvud- och bidiagnoser används vid avgränsningen). För elakartade tumörsjukdomar finns dessutom ytterligare en selekte-

ringsgrund, cancerregistret 1994. Man behöver alltså inte ha vårdats i slutenvård för diagnosen under 1995 för att inkluderas i en vårdgrupp

2.3.3 Multipel grupptillhörighet

En person kan tillhöra flera vårdtunga vårdgrupper. För att undvika dubbelräkningar har varje person hänförs till en huvudsaklig vårdgrupp. Som huvudsaklig vårdgrupp har angivits den grupp som personen i fråga tillhör som kommer först i nedanstående lista (eventuell HIV-diagnos beaktas inte i detta sammanhang).

Tabell 2.3 Antal personer i riket som selekterats som tillhörig vårdtunga grupp enligt Socialstyrelsens/EpCs patientregister

	Utan rensning för multipel grupptillhörighet	Rensat för multipel grupptillhörighet
Elakartad tumörsjukdom	101 361	101 361
Cerebrovaskulär sjukdom	81 311	75 954
Inflammatorisk ledsjukdom	31 941	27 843
Artros	34 796	30 539
Ischemisk hjärtsjukdom, hjärtsvikt	219 831	136 491
Höftfraktur	34 086	21 965
Schizofreni	10 233	9 318
Övr psykoser	53 733	34 837
Summa	*)	438 308

*) kan ej summeras pga dubbelräkning

2.3.4 Registerdatas stabilitet över tiden

Underlaget från de nationella cancerregistret och slutenvårdsregistren baseras på vårddata för två år. För små landsting blir antalet observationer när man delar upp efter kön och ålder ofta ganska litet. För att kontrollera stabiliteten i underlagsdata över tiden genomförde EpC en bearbetning av slutenvårdsregistren för åren 1992-1996. Analyser visar att värdena för olika år varierar betydligt i de mindre landstingen. De data som använts för att testa fram matrisspåret bygger på bearbetning av slutenvårdsregister för 1994 och 1995 samt cancerregistret 1994. De spänner över två år och är därigenom mindre känsliga för slumpmäs-

ga variationer. Testerna visar att variationerna minskar ytterligare om man beräknar glidande medeltal över en treårsperiod.

2.3.5 HIV

Avgränsningen av personer som tillhör de tunga vårdgrupperna 1-8 enligt ovan, baseras huvudsakligen på registeruppgifter om vårdtillfällen i slutenvård. För en liten grupp av patienter fungerar inte denna metod, varken för att fånga upp vården eller för att kunna gruppera patienterna i de kategorier som används i matrismodellen. Det gäller patienter som vårdats utan att registreras med personnummer och eller utan angivande av diagnos. För dessa har inte vårdkostnaderna kunnat beräknas med hjälp av data från MLL och Socialstyrelsen/EpC. Huvuddelen av denna vård avser HIV- patienter, som i och för sig är en liten grupp, men vårdkostnaderna är höga och patientgruppen är mycket ojämnt fördelad över landet.

Inom Stockholms läns landsting har en noggrann kartläggning genomförts av antalet HIV- patienter och vårdkostnaderna för dessa inom såväl öppen- som slutenvården. Antalet kända levande fall uppgick till drygt 1 800 med en genomsnittlig vårdkostnad om 47 200 kronor per år. Ca 60 procent av HIV- fallen i landet vårdas i Stockholms län, den beräknade genomsnittskostnaden torde väl kunna användas för att beräkna vårdkostnaden i övriga landet. Genom utveckling av nya mediciner har antalet HIV- smittade som får AIDS- symtom minskat. Åtminstone på kort sikt har därigenom själva vårdkostnaderna minskat, medan kostnadsökningen för läkemedel är betydande. Utredningen har använt den genomsnittliga vårdkostnad som räknats fram för Stockholms läns landsting som genomsnittskostnad för hela riket.

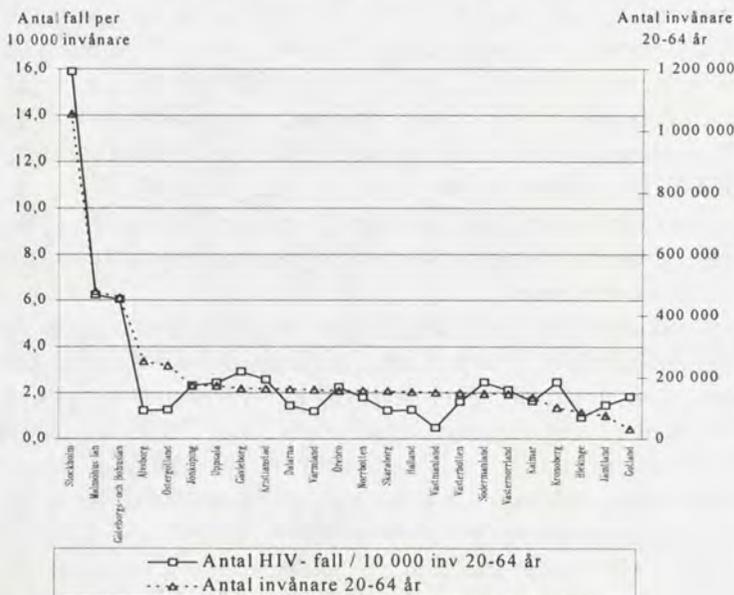
Något register med HIV- patienter finns inte. Efter diskussioner med Smittskyddsinstitutet och Smittskyddsenheten i Stockholm, har utredningen sänt ut en enkät till smittskyddsläkarna i landstingen och bett om uppgifter om antal kända, levande HIV-fall.

Antalet aktuella HIV- fall enligt enkätsvaren från smittskyddsläkarna uppvisar ett tydligt samband mellan befolkningens storlek och antal fall per 10 000 invånare 20-64 år (se nedanstående diagram).

Antalet kända HIV- fall enligt enkäterna till smittskyddsläkarna bedöms som alltför osäkert för att läggas direkt till grund för fördelningen. Antalet fall/10 000 i åldern 20-64 år enligt enkäten utvisar tre tydliga nivåer. Stockholms läns landsting med ca 16 fall/10 000 invånare 20-64, Göteborg och Bohuslän samt Malmöhus med Malmö stad med 6 fall/10 000 invånare 20-64, samt övriga landsting med ca 2 fall/10 000 invånare 20-64. Skillnaderna i utfall (kronor per invånare) blir mycket

små om man utgår från antalet fall enl enkäten eller de tre schablonnivåerna. Antalet aktuella HIV-fall i riket skattas till 2 900 vid slutet av 1997, en genomsnittlig vårdkostnad om 47 200 kronor ger en total vårdkostnad om 135 miljoner.

Figur 2.1 Antal aktuella HIV-fall per 10 000 invånare 20-64 år enligt enkät till smittskyddsläkare samt totalt antal invånare 20-64 år

2.4 Övriga befolkningen som ej tillhör någon vårdtunga grupp

Drygt 95 procent av befolkningen hänförs ej till någon av de vårdtunga grupperna. För MLL har SCB levererat data om sociodemografiska förhållanden för alla individer boende i MLL per 1995-12-31 samt personer som avled i landstinget under 1995, till detta har EpC/Socialstyrelsen fogat uppgifter om ev tillhörighet till vårdtunga grupper. MLLs uppgifter om vårdkostnad har dessutom fogats till materialet. Genom att selektera bort personer som hänförs till någon vårdtunga grupp har genomsnittliga vårdkostnaderna för "övriga" kunna beräknas.

För hela riket har SCB har ställt samman en avidentifierad databas i SuperCross-format som innehåller samtliga individer i riket per 1995-

12-31 med klassindelade sociodemografiska variabler på individnivå. I databasen har också lagts in en markering om individen hänförs till någon av de vårdtunga grupperna. Databasen har kunnat utnyttjats för att ställa samman matriser med antal individer per landsting, uppdelade efter följande sociodemografiska variabler.

Födelseår	Medborgarskap
Kön	Högsta genomgången utbildning
Födelseland	Sammanräknad förvärvsinkomst
Datum för avliden 1995	Sysselsättningsstatus (aktivitet)
Län, kommun	Fastighetens typkod
Civilstånd	Juridisk form för fastigheten

2.5 Matrismodellering

I den matrismodell som utvecklats används två typer av matriser, dels en som avser den del av befolkningen som hänförs till sk vårdtunga grupper, dels en matris som avser övriga ca 95 procent av befolkningen.

Ett grundläggande problem när man arbetar med uppdelning av matriser med flera variablerna är att matriserna lätt blir mycket stora. Det finns också ofta en samvariation mellan variabler som bl a innebär att en klassindelning av en viss variabel är effektiv i en kombination av variabler/klassindelningar men inte i en annan. Ytterligare en komplikation är matriserna snabbt blir svåra att överblicka och att det lätt uppkommer många celler som helt saknar observationer. I det utvecklingsarbete av resursfördelningsmodeller för Stockholms landsting, som bedrivs vid Socialmedicinska enheten Kronan, används en modell för att med statistiska metoder testa fram vilka variabler som bör ingå i matriserna och hur de enskilda variablerna bör klassindelas för att ge effektiva matriser. Grundprogrammet MCC (Matrix Compressing and Clustering) är utvecklat av Inregia AB. Utredningen har haft möjlighet att använda denna modell för att testa fram matriser för utjämningsssystemet.

För att utvärdera alternativa matriser har variansen i vårdkostnader beräknas för varje cell. Denna varians jämförs med den totalvariens man skulle få om alla individer tillhörde samma cell med samma förväntade vårdkostnad. Den erhållna reduktion av variansen används som en av faktorerna för att bedöma matrisens effektivitet. En annan viktig faktor är antalet celler med observationer, då det varit angeläget att komprimera matriserna så mycket som möjligt.

2.5.1 Vårdkostnadsmatriser för vårdtunga grupper

För beräkning av genomsnittliga vårdkostnader för de vårdtunga grupperna sker en uppdelning endast efter kön och ålder. Uppdelningen i de sex åldersgrupperna har gjorts med ledning av modellen för matrismodellering med hjälp av beräknad variansreduktion. Ytterligare uppdelning efter t.ex. civilstånd, inkomst eller boendeform gav mycket små tillskott i variansreduktionen samtidigt som antalet celler i matrisen ökade kraftigt. Att en uppdelning enbart efter kön och ålder är effektiv torde bero på att individer som hänförts till någon av de vårdtunga grupperna har ett så tydligt vårdbehov att det troligen inte finns några större skillnader i vårdens omfattning och kostnader mellan delpopulationer uppdelade efter socioekonomiska variabler.

I en första omgång testades matrisen fram för alla individer utan någon uppdelning på de åtta skilda vårdtunga grupperna. Därefter testades matriser fram för varje tung vårdgrupp för sig. Det visade sig att ingen av de vårdtunga grupperna fick något nämnvärt tillskott i variansreduktion om man tillförde ytterligare variabler till matriserna. Variansreduktionen förbättrades inte heller nämnvärt i någon grupp med en mer detaljerad uppdelning på ålder. Den i matrisen använda uppdelningen efter ålder framgår av nedanstående tabell.

Tabell 2.4 Beräknad genomsnittlig vårdkostnad (1 000 kr) för vårdtunga grupper

Vårdtunga grupp	Kön	Ålder						
		0 - 19	20 - 44	45 - 74	75 - 79	80 - 89	90 - w	
Elakartad tumörsjukdom	Män	189,7	70,4	66,3	57,5	52,8	40,8	
	Kvinnor	183,0	32,5	60,9	65,5	55,9	39,9	
Cerebrovaskulär sjukdo	Män	89,5	48,4	52,6	48,2	46,6	32,8	
	Kvinnor	61,5	68,8	59,2	50,3	44,1	43,8	
Inflammatorisk ledsjukdom	Män	35,3	28,8	57,2	55,9	69,6	17,1	
	Kvinnor	25,9	41,5	48,5	62,6	54,2	41,0	
Artros	Män	(20)	20,5	30,9	37,8	37,7	39,8	
	Kvinnor	(20)	48,8	32,2	34,7	32,4	41,2	
Ischemisk hjärtsjukdom	Män	93,9	53,6	44,3	44,8	41,1	31,0	
	Kvinnor	171,3	51,5	48,2	42,3	40,9	31,7	
Höftfraktur	Män	19,0	89,7	63,5	45,2	45,9	44,0	
	Kvinnor	32,5	71,0	51,0	45,6	42,6	42,1	
Schizofreni	Män	438,9	207,4	168,7	84,5	280,2	(250)	
	Kvinnor	378,9	192,1	123,4	101,2	25,2	243,1	
Övr psykosor	Män	69,6	85,4	77,4	65,3	75,8	32,5	
	Kvinnor	152,8	85,3	87,6	73,9	53,3	80,8	

Antalet observationer är litet i vissa av cellerna på landstingsnivå. I MLL- data saknades helt individer i tre celler varför genomsnittskostnaden skattats för dessa celler (markerade med parentes i matrisen ovan). Antalet individer i dessa celler för riket som helhet var mycket litet, vilket innebär att skattningarna inte får någon reell betydelse för de summerade vårdkostnaderna för landstingen.

2.5.2 Vårdkostnadsmatriser för övriga befolkningen

Endast drygt fyra procent av befolkningen har hänförs till någon vårdtunga grupp. För den övriga befolkningen har matrisen testats fram med hjälp av ett brett spektrum av sociodemografiska bakgrundsvariabler. I underlaget från SCB var materialet relativt detaljerad klassindelad.

Ett antal preliminära körningar, för att testa hur tungt olika variabler vägde och hur de fungerade tillsammans med varandra, utvisade att variablerna kön, ålder och civilstånd var de variabler som vägde tyngst. Testningen av matrisen startade med dessa tre variabler i botten. Därefter har en variabel i taget testats för att se vilken ytterligare variabel

som gav högst reduktion av variansen. På detta sätt lades sysselsättningsstatus till först, i nästa omgång lades inkomst till, därefter boendety. Med dessa tillägg av variabler omfattar matrisen 890 celler, vilket bedömts vara nära en övre gränsen för vad som kan hanteras i en matrismodell utan att den blir alltför svåröverskådlig. Lägg ytterligare variabler till ökar antalet celler snabbt, utan att variansen reducera särskilt mycket. Variablerna i den använda matrisen för personer som ej tillhör någon vårdtunga grupp är uppdelade enligt nedanstående tabell.

Tabell 2.5 Variabler och klassindelning i matrisen för gruppen "ej vårdtunga"

Kön		
Ålder	13 klasser	0 - 1 - 4 - 5 - 9 - 10 - 14 - 15 - 19 - 20 - 24 - 25 - 29 - 30 - 39 - 40 - 49 - 50 - 59 - 60 - 69 - 70 - 74 - 75 - w
Civilstånd	3 klasser	barn + gifta vuxna, tidigare gifta, ogifta
Sysselsättningsstatus	3 klasser	barn + förvärvsarbete, ej förvärvsarbete med "kontrolluppgift", ej förvärvsarbete utan "kontrolluppgift"
Inkomster	3 klasser	0- inkomsttagare, inkomst under medianvärdet inkomst över medianvärdet
Boendety	2 klasser	boende på småhus eller jordbruksfastighet, övrigt boende

Kommentarer till de sociodemografiska variablerna

Ålder

Variabeln ålder avser födelseår som omräknats till ålder 1995. För gruppen 0- åringar innebär detta att man inte fångar in "första levnadsåret" på ett helt relevant sätt. Personer som avled 1995 har förts till gruppen med motsvarande födelseår.

Civilstånd

Samtliga personer under 18 år har förts till gruppen barn, även om de har annan beteckning i primärdata. Gruppen ogifta omfattar således endast personer 18 år och äldre. Gift men ej samboende kvinna har förts till gruppen tidigare gifta som därutöver omfattar skilda, änkor och änklingar.

Sysselsättningsstatus baseras på SCB:s sysselsättningsregister

- Barn avser barn 0-15 år.
- Förvärvsarbetande avser personer med sådan inkomst av arbete enligt kontrolluppgift att de klassas som förvärvsarbetande
- Ej förvärvsarbetande med kontrolluppgift avser personer som har, men inte tillräckligt hög, inkomst av arbete enligt kontrolluppgift för att klassas som förvärvsarbetande
- Ej förvärvsarbetande utan kontrolluppgift avser personer som saknar inkomst av arbete enligt kontrolluppgift. Gruppen är mycket heterogen, bland yngre utgörs den i stor utsträckning av studerande, bland äldre av ålderspensionärer. Bland de normalt yrkesverksamma åldersgrupperna återfinns här de som saknar arbete och ej får ersättning från arbetslöshetskassa, förtids- och sjukpensionerade etc.

Inkomster

Det inkomstmått som använts är sammanräknad förvärvsinkomst. Vid klassindelningen har eftersträvat en indelning som möjliggör att man löpande kan aktualisera inkomstdata utan att behöva rensa för inflation och inkomstutveckling. Utgångspunkten har varit medianinkomsten för män och kvinnor 20-år med inkomst (exklusive 0-inkomsttagare). Denna låg vid 139 400 kr 1995.

- 0-inkomsttagare
- Inkomsttagare med inkomst 0,1- 140 000
- Inkomsttagare med inkomst 140 000-w

Boendetyper

Uppgifter om boendetyper är hämtad från de löpande fastighetsregistren där fastigheter indelas i skilda fastighetstyper.

- Småhus avser såväl fastighetstypen småhus som småhus på jordbruksfastighet
- Övriga fastigheter avser alla övriga typer av fastigheter.

2.6 Utfall

Med hjälp av "antalsmatriser" och matriser för genomsnittlig vårdkostnad beräknas de summerade vårdkostnaderna för de tunga vårdgrupperna 1- 8, till dessa kostnader läggs beräknade kostnader för HIV. Vårdkostnaderna för den övriga befolkningen beräknas utifrån den framtagna "antalsmatrisen" och matrisen för genomsnittskostnader. För de fortsatta beräkningarna relateras vårdkostnaderna till totala antalet invånare enligt tabellen nedan.

Den summerade vårdkostnaden för vårdtunga grupper och "övriga" över alla landsting uppgick till 59 674 miljoner. Enligt Landstingsförbundets statistik uppgick landstingens summerade nettokostnad för hälso- och sjukvård till 86 399 miljoner (genomsnitt för åren 1995 och 1996). Den framräknade kostnaden enligt matriserna uppgick till 59 674 miljoner eller 69 procent av den kostnad Landstingsförbundet redovisar.

Huvuddelen av detta glapp beror på att genomsnittskostnaderna i matrismodellen fångar inte upp den typ av kostnader som inte kunnat hänföras till individnivå i underlagsmaterialet från MLL, vilket motsvarar 27 procent av kostnaderna i MLL. Utifrån erfarenheterna från MLL antas de kostnader som inte fångas upp vara fördelade bland befolkningen på samma sätt som de kostnader som kunnat fördelas till individnivå.

Tabell 2.6 Beräknad vårdkostnad per invånare, uppdelat på kostnader för vård av vårdtunga grupper och vård av övriga vårdade, 1996 års kostnadsnivå

Landsting	Vårdtunga grupper 1-8	Vårdtunga grupp 9 HIV	Övriga (ej vårdtunga grupper)	Summa
Stockholm	2 567	46	4 160	6 773
Uppsala	2 311	6	3 997	6 314
Södermanland	2 615	5	4 145	6 765
Östergötland	2 459	5	4 105	6 569
Jönköping	2 842	5	3 951	6 799
Kronoberg	2 663	5	3 862	6 530
Kalmar	2 857	5	3 982	6 844
Gotland	2 784	5	3 871	6 661
Blekinge	2 602	5	4 042	6 649
Skåne	2 657	14	4 131	6 802
Halland	2 435	5	3 899	6 340
Västra Götaland	2 711	11	4 073	6 795
Bohus	2 613	16	3 886	6 515
Älvsborg	2 502	5	3 965	6 472
Skaraborg	2 780	5	3 903	6 689
Värmland	2 863	5	4 033	6 901
Örebro	2 873	5	4 087	6 966
Västmanland	2 362	5	4 148	6 515
Dalarna	2 580	5	4 040	6 626
Gävleborg	3 024	5	4 066	7 096
Västernorrland	2 905	5	4 015	6 926
Jämtland	2 630	5	4 028	6 663
Västerbotten	2 943	5	3 865	6 814
Norrboten	2 901	6	3 956	6 862
Riket	2 669	15	4 068	6 752

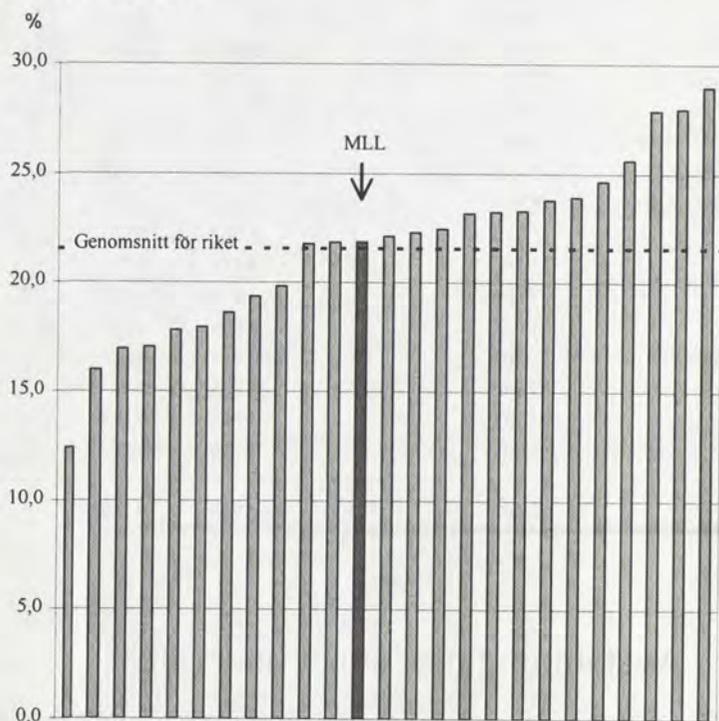
2.7 Avstämning mot annat underlag

Den matrismodell för utjämnning av kostnader för hälso- och sjukvård som utredningen tagit fram har stämts av mot skilda dataunderlag. En mer detaljerad avstämning kan, med nuvarande statistik, endast göras med avseende på den slutna vården.

Matrismodellen är uppbyggd med avsikt att spegla de sammantagna kostnaderna för slutenvård, öppenvård och primärvård, men underlaget är upplagt så att man kan separera kostnader för slutenvård från övrig vård. Matrismodellens underlagsdata, vad gäller vårdkostnader, baseras

på uppgifter från Malmöhus läns landsting. När man separerar ut slutenvårdskostnaderna från övriga kostnader återspeglas det gränssnitt som rådde i MLL 1995 mellan slutenvård respektive öppenvård och primärvård. Dessa gränssnitt varierar över tiden och mellan landstingen. I landstingen i Stockholm och Blekinge svarade primärvården, enligt Landstingsförbundets statistik, för 17 procent av de summerade nettokostnaderna för primärvård och region/länssjukvård 1996. I Bohus, Jämtland och Skaraborg låg andelen i primärvård nära 30 procent. I riket som genomsnitt låg primärvårdsandelen vid 21 procent. Malmöhus, vars värden ligger till grund för matrismodellen, ligger obetydligt över riksgenomsnittet med 21,9 procent.

Figur 2.2 Andel av landstingens nettokostnader för hälso-och sjukvård som avser primärvård 1996 enl Landstingsförbundets bokslutsstatistik

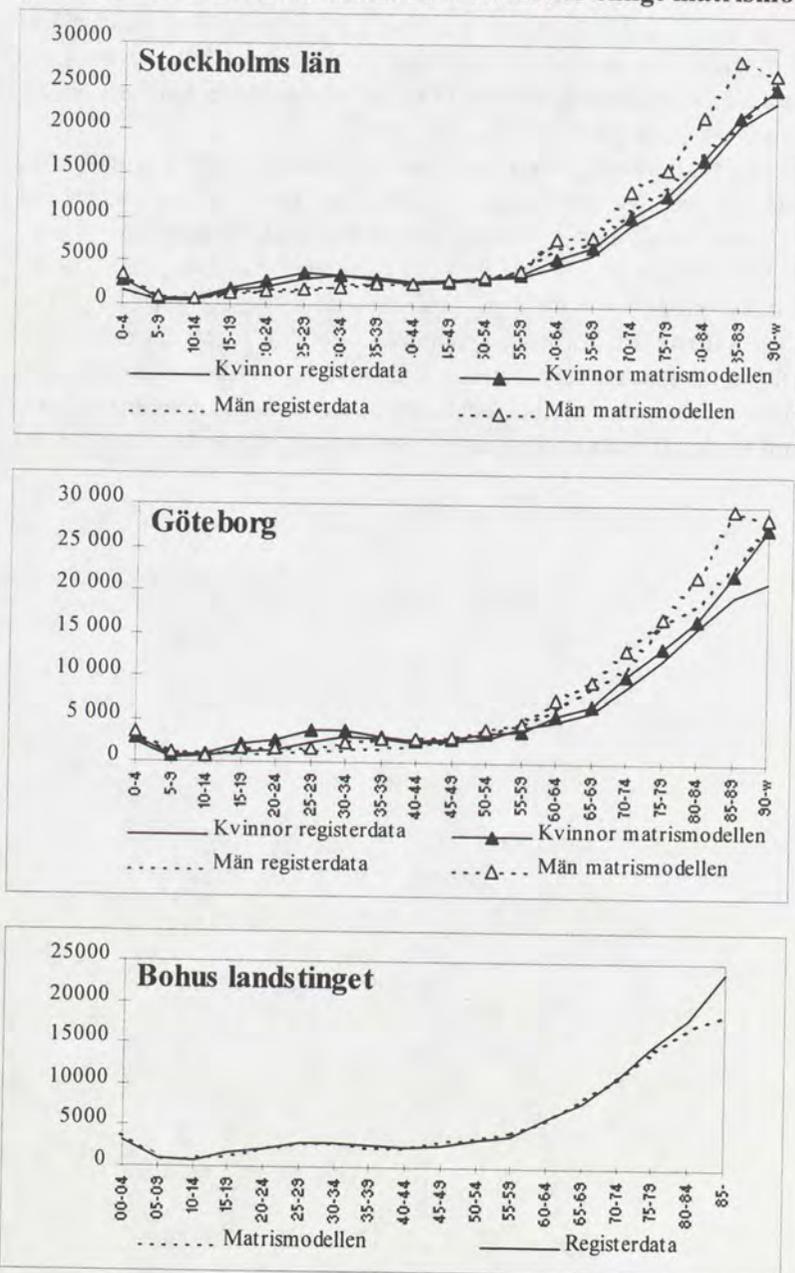
Jämförelsedata från några landsting

För de landsting som kan redovisa slutenvårdskostnader med uppdelning på åldrar och kön har det varit möjligt att stämma av ett utfall, beräknat med ovanstående begränsningar. För Bohuslandstinget, Stockholms

landsting och Göteborg har sådana avstämningar gjorts. De visar på en god överensstämmelse vad gäller hur den summerade slutenvårdskostnaden är fördelad på män och kvinnor uppdelat efter ålder. Även den genomsnittliga vårdkostnaden per kön och åldersgrupp har mycket likartade profiler när man jämför utfallet av matrismodellen med kostnadsdata från de tre huvudämnena. För Bohuslandstinget har data endast kunnat särredovisas på ålder inte efter kön.

För alla tre huvudmännen ger matrismodellen högre kostnader för den små barnen (0-4 år). Störst är avvikelsen för Stockholms län. För åldersgrupperna 60 år och äldre ger matrismodellen något högre kostnader i Stockholms läns landsting samt Göteborg. För Bohuslandstinget ligger matrismodellens utfall mycket nära landstingets uppgivna kostnader för slutenvård, förutom grupperna över 80 år där modellen ger något lägre värden. Differenserna går åt olika håll vilket är naturligt, då skillnader i gränssnitt mellan landstingsfinansierad slutenvård och annan vård torde slå igenom starkast för de äldsta grupperna.

Figur 2.3 Kostnader för slutenvård per invånare 1995 enligt registerdata från landstingen i Stockholms län, Bohus län och Göteborg jämfört med beräknade slutenvårdskostnader enligt matrismodellen

Jämförelser med slutenvårdsdata från SPRIs DRG- databas

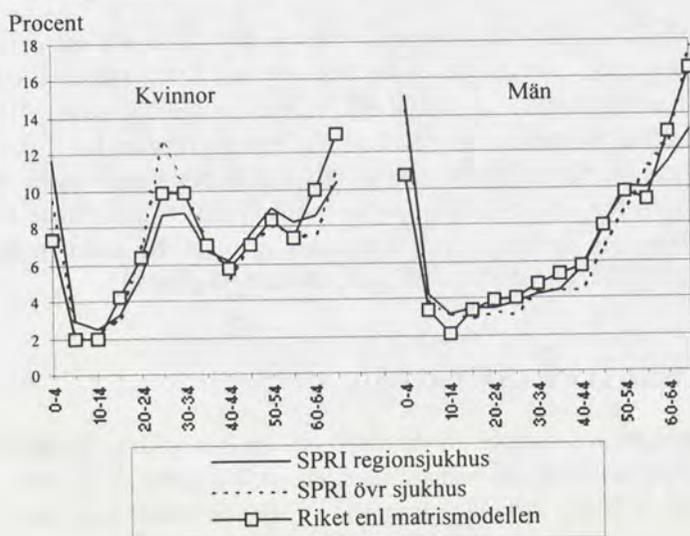
SPRI har i samarbete med ett antal sjukhus byggt upp en avidentifierad patientbaserad databas med uppgifter om bl a vårdtid, vårdtillfällen, DRG- poäng samt beräknad vårdkostnad.

SPRI har på utredningens uppdrag beräknat slutenvårdskostnaden för män och kvinnor per 5-årsgrupp. Sju av de ingående elva sjukhusen är regionsjukhus och eftersom det inte är möjligt att i materialet vikta samman regionsjukhus (med genomsnittligt tyngre vårdfall) med de övriga sjukhusen så redovisats data uppdelat på regionsjukhus och övriga sjukhus.

SPRI- data omfattar inte geriatrisk och psykiatrisk vård. För att förbättra förutsättningarna för en jämförelse har de två vårdtunga grupperna "schizofreni" och "övriga psykoser" i detta sammanhang exkluderats från matrismodellens underlag.

Trots problem med jämförbarhet, ger matrismodellen en fördelning av vårdkostnaderna över åldrar som väl ansluter till den som SPRI-data ger.

Figur 2.4 Andelen av summerad kostnad för slutenvård för kvinnor och män fördelad efter åldersgrupp enligt SPRIs databas och beräkning med matrismodellen

3 Merkostnader för gles bebyggelsestruktur

Merkostnaderna beräknas för fyra skilda delar av sjukvården, nämligen sjukhusvård, primärvård, ambulanstransporter samt ersättningar för sjukresor. Utvecklingen av de skilda delmodellerna har gjorts tillsammans med en arbetsgrupp med representanter för landstingen i Väster-norrland och Västerbotten samt Landstingsförbundet. Glesbygdsverket har svarat för arbetet med beräkning av befolkningsunderlag, fiktiv lokaliseringsav enheter etc. För detta arbete har ett särskilt dataprogram utvecklats av Metria. Den modell som använts vid lokaliseringsanalyserna redovisas i särskild bilaga.

3.1 Sjukhus

För sjukhusvården utgår beräkningarna från kostnaderna för att driva ett akutsjukhus med jourkedjor inom kirurgi, medicin, anestesi och röntgen samt, där avstånden är långa till alternativa sjukhus, även BB. Ett sådant sjukhus benämns här bassjukhus. Arbetsgruppen har funnit att befolkningsunderlaget för ett sådant bassjukhus bör ligga vid minst 75 000 personer för att få fullt kapacitetsutnyttjande. Underlaget för kostnadsberäkningen baseras i stor utsträckning på driftboks-luten för sjukhusen i Sollefteå, Örnsköldsvik, Lycksele och Skellefteå.

Sammanställning av vårdproduktionen

Vårdproduktionen och antalet vårdplatser vid ett bassjukhus beräknas med hjälp av antalet invånare och antaganden om en "normal" incidens, genomsnittlig vårdtid och beläggning för i följande tabell redovisade medicinska specialiteter. Underlagsdata som möjliggjort åldersstandardisering av incidenstal etc. har inte funnits tillgängligt.

Tabell 3.1 Beräknad vårdproduktion per invånare vid skilda typer av kliniker och mottagningar

Med spec	Vårdproduktion per invånare			Övriga antaganden	
	Lakarbesök	Vårdtillfällen	Operationer	Genomsnittlig vårdtid	Beläggning i%
Medicin	0,100	0,075		5,0	90%
GerRehab	0,010	0,007		21,0	95%
Kir/Orto/Uro	0,250	0,050		4,5	85%
Anestesi/Op			0,060		
Gynekologi	0,080				
Förlossning		0,010		4,0	50%
Öron	0,070				
Ögon	0,060				
Barn	0,050				
Psykiatri	0,030				
BUP	0,002				

Bemanning och personalkostnader för läkare

Läkarnas fördelning av sin arbetstid på besök, arbete på vårdavdelning, operationer och övrigt bedöms för varje typ av klinik/mottagning. En norm för antal besök, vård dagar och operationer "per läkartimme" beräknas.

För varje typ av klinik/mottagning beräknas i en första omgång hur många läkare det skulle behövas för sjukhus med varierande befolkningsunderlag. För de skilda typerna av kliniker, mottagningar etc. anges också hur många läkare det behövs för att upprätthålla verksamheten (bemanningskrav). För medicin, kirurgi, barn/BB alternativt gyn/BB samt anestesi antas a priori att det behövs fem läkare för att upprätthålla kompletta jourkedjor. Det antal läkare som antas behövas för att upprätthålla övriga verksamheter framgår av tablån nedan.

Tabell 3.2 Bedömt minsta antal läkare som behövs för att upprätthålla kompletta jourkedjor

	Antal läkare		Antal läkare
Medicin	5	Barn	3
GerRehab	5	Gynekologi	2
Kir/Ort/Uro	5	Psyk	3
Anestesi/Op	5	Öron	2
Röntgen	5	Ögon	2
Barb/BB alt Gyn/BB	5		

Personalkostnaden för läkare beräknas utifrån den bemanning som incidentalen ger. I den mån den framräknade bemanning understiger beman-

ningskraven, beräknas även personalkostnaden för nivån för bemanningskraven

Bemanning och personalkostnader för "övrig personal"

För akutverksamhet beräknas nödvändig bemanning med övrig personal utifrån jour/beredskap dygnet runt. För vårdavdelningar/mottagningar beräknas bemanning utifrån incidenstalen applicerade på olika befolkningsunderlag. Personalkostnader för skilda kategorier appliceras på beräknad bemanning.

För skilda intervall på befolkningsunderlag beräknas merkostnaden för personal som skillnaden mellan bemanning/lönekostnader enligt bemanningskraven och bemanning/lönekostnader enligt incidenstalen. När incidenstalen ger en bemanning som ligger i nivå med bemanningskraven uppstår ingen merkostnad. Beräkningarna görs separat för varje typ av klinik/mottagning.

Lokalkostnader

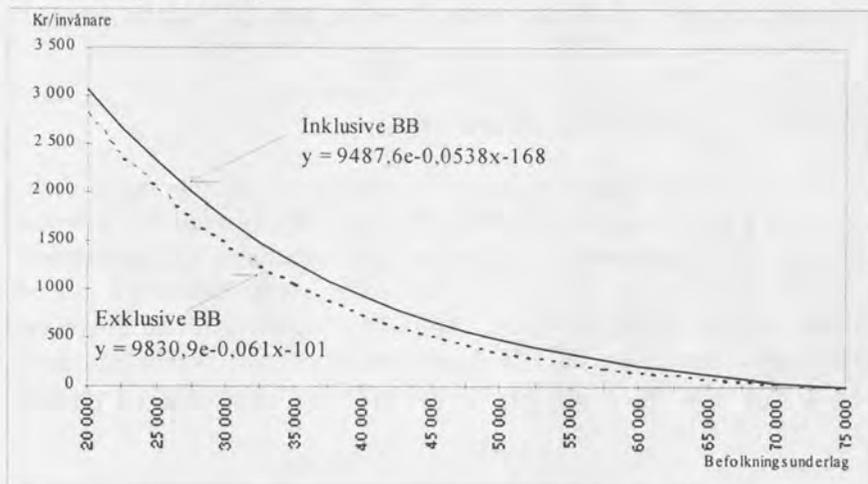
Beräknade hyreskostnaderna är schabloniserade och relaterad till beräknat behov av vårdavdelningar (om 20 vårdplatser). Nivån ligger vid 800 000 kr per påbörjat 20-tal vårdplatser.

Summerade merkostnader vid skilda befolkningsunderlag

Summerat över alla vårdslag, avdelningar och mottagningar beräknas total kostnad för skilda nivåer på befolkningsunderlag. Merkostnaden beräknas också utifrån den nivå där befolkningsunderlaget räcker till för att ge "full sysselsättning" för uppställda bemanningskrav inom respektive klinik, mottagning etc.

Kostnaderna har räknats på två typer av sjukhus, med respektive utan BB- avdelning. Sjukhus med mycket långa avstånd (över 120 km) till närmaste alternativa sjukhus, med tillräckligt underlag för BB, beräknas ha merkostnader för BB. I figuren nedan redovisade kostnadsfunktion avser kostnad per 1 000 invånare.

Figur 3.1 Beräknad merkostnad för sjukhus med litet befolkningsunderlag

3.1.1 Modell för fiktiv lokalisering av sjukhus

För att fiktivt lokalisera bassjukhus analyseras förutsättningarna för flera landsting samtidigt. Nuvarande gränser mellan landstingen utgör inga begränsningar vid beräkning av upptagningsområden. För att hålla nere volymen av data baseras beräkningar av vägavstånd enligt Röda kartans allmänna vägnät. Som möjliga orter för lokalisering av ett fiktivt bassjukhus har angivits den största tätorten (kommunhuvudort) i varje kommun.

I en första omgång läggs enheter ut centralt i alla kommuner med minst 40 000 invånare. Befolkningsunderlaget beräknas, varvid en sk närhetsfaktor används. I södra och mellersta Sverige räknas befolkningsunderlaget samman inom en radie av 80 km vägavstånd. I Väster-norrland, Jämtland, Västerbotten och Norrbotten räknas underlaget samman inom en radie av 120 km vägavstånd. Närhetsfaktorn i södra och mellersta Sverige har satts till 0,75 och i de fyra nordligaste länen till 0,5 vilket innebär att de som bor inom 60 km "öronmärks" som tillhöriga underlaget till aktuellt sjukhus. De kan inte ingå i beräkningen av underlag för någon annan fiktivt bassjukhus. I storstadsregionerna blir det relativt tätt med fiktivt lokaliserade enheter, men då befolkningsunderlaget regelmässigt överstiger 75 000 beräknas inga merkostnader uppstå.

I en andra omgång letas resterande lägen (kommuncentra) som kan ge ett befolkningsunderlag om minst 25000 personer inom 80 km resp 100 km fram. Närhetsfaktor om 0,75 resp 0,6 används. När utläggning

av fiktiva enheter är avslutad hänförs varje befolkad ruta till den fiktiva enhet som ligger närmast. För varje utlagd enhet redovisas i vilken ort/ruta de ligger samt antal personer som hänförts till respektive enhet.

3.1.2 Beräkning av merkostnader

För varje fiktivt lokaliserat bassjukhus summeras befolkningsunderlaget. För fiktivt utlagda sjukhus med ett befolkningsunderlag som understiger 75 000 personer beräknas merkostnaderna enligt de kostnadsfunktioner som redovisas i figur 5. Överstiger avståndet 12 mil till närmaste alternativa sjukhus med tillräckligt underlag för BB, beräknas merkostnaderna även för BB. Denna avståndsgräns innebär att merkostnad för BB läggs till för bassjukhus som lokaliseras i Lycksele, Gällivare och på Gotland.

3.2 Primärvård

Underlag och modell för beräkning av merkostnader

Vid beräkningarna av kostnader för primärvården är utgångspunkten de kostnader som kan återföras till vårdcentralerna. Verksamheten vid de distriktsköterskemottagningar etc som finns ute i små orter har hänförts till den vårdcentral de är knutna till. För att gränsdragningen mellan primärvård och länssjukvården skall vara tydlig hänförs specialistmottagningar som lagts ut till vårdcentraler till länssjukvården och inte till primärvården. Underlaget för beräkningarna avser i första hand vårdcentraler i Jämtland, Västernorrland och Västerbotten.

Avgränsning av vårdcentraler i mindre orter och glesbygd

Mycket få vårdcentraler har ett redovisat befolkningsunderlag som ligger under 1 500 invånare. Av 47 små vårdcentraler (med högst tre distriktsläkare) i Värmland, Jämtland, Västernorrland samt Södra Lapplands sjukvårdsområde var det 1996 bara tre som hade ett redovisat befolkningsunderlag som underskred 1 500 invånare. En nedre gräns för minsta befolkningsunderlag för en vårdcentral har satts vid 1 500 personer. För de vårdcentraler som ingår i materialet ligger genomsnit-

tet vid drygt 1 700 personer för vårdcentraler med upp till 1,5 distriktsläkare.

Antal distriktsläkare	Antal vårdcentraler	Invånare per distriktsläkare
1 - 1,5	14	1757
1,6 - 2,5	22	1721
2,6 - 3	11	1670
Sa	47	1710

I de analyser som redovisas nedan har vårdcentraler i stora tätorter exkluderats. För att bredare belysa hur kostnaderna varierar beroende på vårdcentralens storlek har dock även vårdcentraler i mindre orter med fler än tre distriktsläkare tagits med.

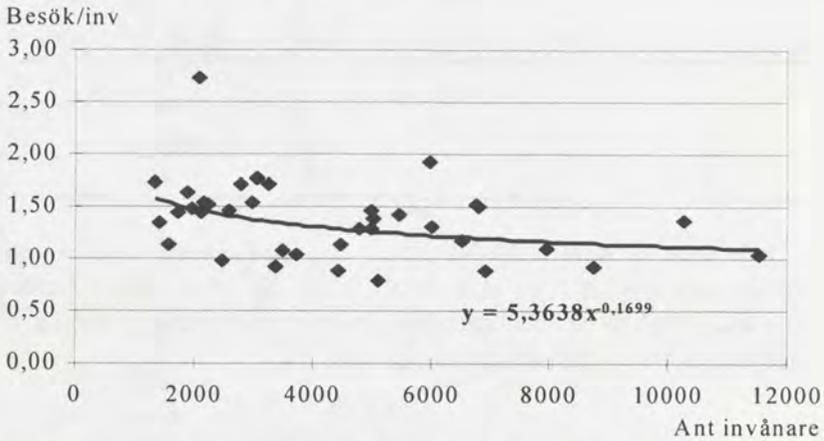
Besöksfrekvenser i primärvården

För Jämtland och Västernorrland har det funnits tillgång till data över antal besök i primärvården. Besöksstatistiken för distriktsläkare omfattar alla ingående vårdcentralerna medan besök hos distriktsköterska, sjukgymnast, arbetsterapeut etc tyvärr inte kunnat användas då den inte var fullständig och jämförbar.

Antalet besök hos distriktsläkare per invånare varierar mellan 1 och 1,6. Vårdcentralerna i Jämtland har genomgående fler besök än de i Västernorrland. Detta kan bero på högre andel turister. För att något minska effekten av "turistbesök" har vårdcentralen i Åre exkluderats. Genomsnittet för vårdcentraler med högst tre distriktsläkare ligger i Jämtland vid 1,46 och i Västernorrland vid 1,25 besök per invånare.

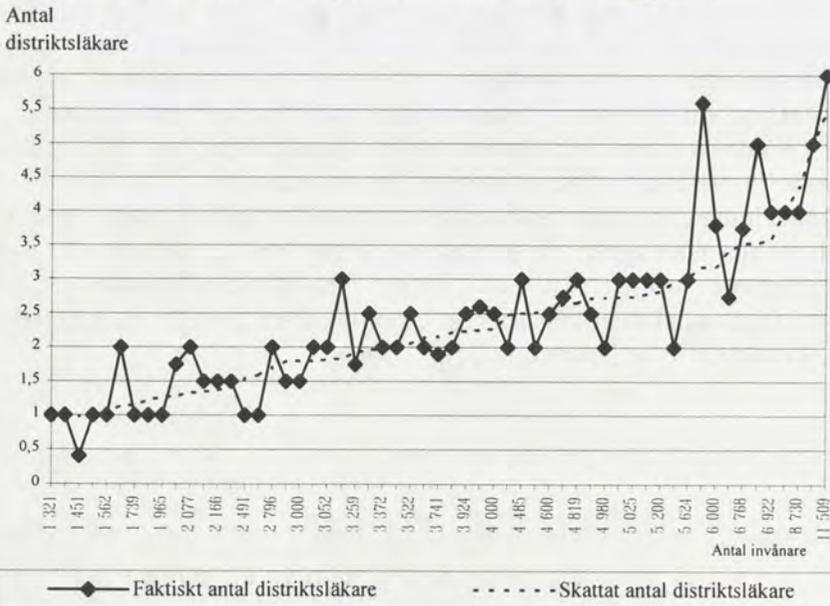
Vårdbehov och vårdkonsumtion ökar med åldern, men befolkningsdata för de skilda vårdcentralerna finns endast delvis redovisat med en uppdelning efter ålder. Som en grov proxy för åldersstrukturen har befolkningsunderlagets storlek använts. I den typ av mindre orter som omfattas av studien, ökar andelen äldre med minskande ortstorlek. För att skatta antal distriktsläkarbesök per invånare används den funktion som härleds ur nedanstående figur.

Figur 3.2 Antal besök per distriktsläkare i mindre orter i Västernorrland och Jämtland (besök per år)

Genomsnittligt antal besök per distriktsläkare, på vårdcentraler som har högst tre distriktsläkare, beräknas ligga vid 2 300 per år. Sammantaget ger dessa antaganden en nedre gräns för en vårdcentral med en distriktsläkare vid 1500 invånare och en nedre gräns för vårdcentraler med tre eller fler distriktsläkare som ligger vid 5600 invånare. En jämförelse mellan faktiskt antal och på detta sätt beräknat antal distriktsläkare visas i nedanstående digram.

Figur 3.3 Faktiskt och beräknat antal distriktsläkare i mindre orter i Värmland, Västernorrland, Jämtland och södra Lappland

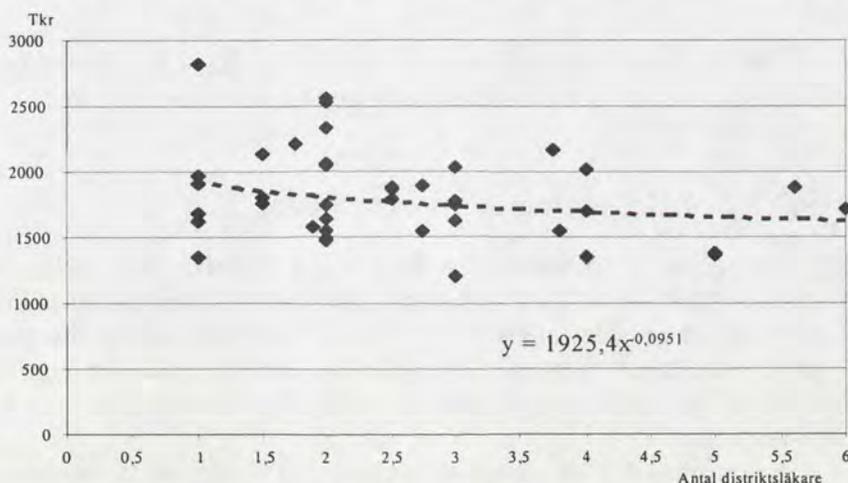
Personal och lönekostnader

För Västernorrland, Jämtland och Södra Lapplands sjukvårdsdistrikt utnyttjas data om antal befattningar i skilda personalkategorier fördelade på vårdcentraler. Data om genomsnittlig lönenivå har inhämtats från Landstingsförbundet.

Utifrån uppgifter om bemanning och lönenivåer har lönekostnaden för resp vårdcentral beräknats. För att relatera lönekostnaderna till de bastal för besök hos distriktsläkare som räknats fram, har den totalt beräknade lönekostnaden relaterats till antalet distriktsläkare vid respektive vårdcentral. För de minsta vårdcentralerna är spridningen i lönekostnader ganska stora. Det finns dock en tydlig tendens att de summerade lönekostnaderna, utslaget per läkare, sjunker med ökande antal distriktsläkare för vårdcentraler med upp till tre läkare. Därefter ligger lönekostnaderna kvar på ungefär samma nivå.

För att skatta lönekostnaderna i modellen används den framräknade kostnadsfunktionen för summerad lönekostnader utslaget per distriktsläkare.

Figur 3.4 Beräknad och faktisk summerad lönekostnad relaterat till antal distriktsläkare i mindre orter i Jämtland och Västerbotten (tkr)

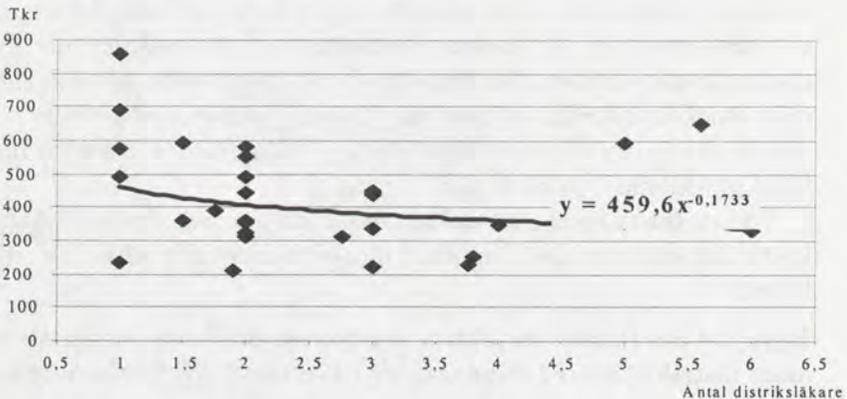

Lokalkostnader

För att beräkna hyreskostnader per vårdcentral har data från Västernorrland och Jämtland utnyttjats. Till dessa har också lagts hyreskostnader för distriktssköterskemottagningar ed. På motsvarande sätt som

för personalkostnaderna har hyreskostnaden relaterats till antalet distriktsläkare på resp vårdcentral. De redovisade hyreskostnaderna varierar kraftigt, från ca 400 till nära 2000 kronor/ m². Det finns en tydlig tendens att hyreskostnaderna för de minsta vårdcentralerna ligger väsentligt högre, när man slår ut kostnaden per distriktsläkare.

Figur 3.5 lokalkostnad per distriktsläkare för vårdcentraler i mindre orter i Västernorrland och Jämtland

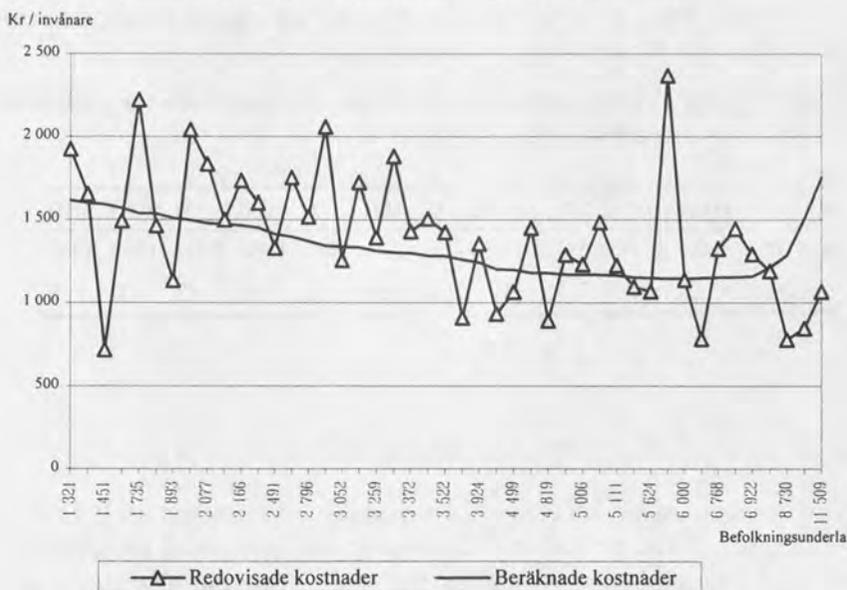
För att skatta lokalkostnaderna i modellen används den framräknade kostnadsfunktionen för lokalkostnader per distriktsläkare.

3.2.1 Beräkning av merkostnader

Variationerna i kostnader per invånare är relativt stor mellan de vårdcentraler som ingår i underlaget. Det kan dels bero på att befolkningsunderlaget som angivits för respektive vårdcentral är lite grovt avgränsat och att "turismen" ger ett större underlag, men i många fall torde det bero på faktiska skillnader t ex vad gäller bemanning och hyreskostnader.

Sammantaget finns en tydlig tendens med sjunkande kostnader per invånare med ökande befolkningsunderlag. Appliceras de gjorda antagandena om besöksfrekvens och antal besök per distriktsläkare samt summerad löne- och lokalkostnad utslaget per distriktsläkare, fångas dessa förhållanden in relativt väl (se nedanstående figur).

Figur 3.6 Redovisade personal- och lokalkostnader för studerade primärvårdsenheter jämfört med beräknade kostnader

De sammantagna antagandena ger en beräknad kostnad för löner och lokaler för en minsta vårdcentral med tre distriktsläkare och ett befolkningsunderlag om 5 600 invånare som ligger vid 1 149 kronor per invånare. En minsta vårdcentral med en distriktsläkare och ett befolkningsunderlag om 1 500 personer ger en motsvarande kostnad om 1 582 kronor per invånare. Merkostnaden per invånare för denna vårdcentral jämfört med vårdcentralen med tre läkare blir 433 kronor per invånare.

3.2.2 Modell för fiktiv lokalisering av primärvårdsenheter

För att beräkna underlag för vårdcentraler analyseras varje landsting för sig. Möjlig ort för lokalisering av fiktiv vårdcentraler är alla tätorter med minst 200 invånare enligt SCBs tätortsindelning 1990. Fiktiv vårdcentral läggs ut i tätorter som får minst 1 500 invånare inom 30 km vägvstånd. Å priori läggs en vårdcentral i varje kommuns största tätort.

För att undvika dubbelräkning av underlag används en närhetsfaktor om 0,7. Varje befolkad ruta hänförs till den fiktiva enhet som ligger närmast. För varje fiktivt utlagd enhet redovisas ort/ruta till vilken den lokaliserats samt antal personer som hänförts till respektive enhet. För

de vårdcentraler som har ett befolkningsunderlag som understiger 5 600 invånare beräknas merkostnaderna enligt de kostnadsfunktioner som redovisats ovan. Utfallet vid några valda nivåer på befolkningsunderlag framgår av nedanstående uppställning.

Figur 3.7 Beräknade merkostnad för primärvårdsenheter med litet befolkningsunderlag i gles bebyggelse

Befolkningsunderlag	1 500	2 000	2 500	3 000	3 500	4 000	4 500	5 000	5 600
Kostnad per invånare	1 582	1 492	1 413	1 343	1 284	1 236	1 197	1 169	1 149
Merkostnad per invånare	433	343	264	194	135	87	48	20	0

3.3 Ambulansverksamhet

Beräkningen av merkostnader för ambulansverksamheten utgår från de fasta kostnaderna för att driva en dygnet runt bemannad ambulansstation med en ambulans. Underlag har samlats in från alla landsting i Norrland samt Dalarna och Värmland. Merkostnader på grund av gles bebyggelsestruktur beräknas uppkomma då ambulansstationer med en dygnet runt bemannad ambulans måste drivas med ett litet befolkningsunderlag.

Av nedanstående tablå framgår att befolkningen i upptagningsområdena för 1- bilsstationer är väsentligt mycket mindre än för 2- bilsstationer. De mycket låga minvärdet för befolkningsunderlag för 1- bilsstationer torde bero på oklarheter i avgränsning av befolkningsunderlaget.

Figur 3.8 Befolkningsunderlag och antal uppdrag vid ambulanscentraler med 1 eller 2 dygnet runt bemannade ambulanser i Norrlandslänen, Dalarna och Värmland

	Typ	1dygnet runtbil	1dygnet runtbil + reservbil	2 dygnet runtbilar
Antal stationer		38	12	9
Befolkning i upptagningsområdet	Min	593	4 743	10 056
	Median	6 000	9 278	13 322
	Max	14 036	30 635	27 564
Antal uppdrag med Sosab typ 1,2	Min	75	326	854
	Median	255	916	1 623
	Max	964	2 188	4 561

Ett minsta befolkningsunderlag för en 1- bils ambulansstation har satts till 1 200 personer. Vid ett befolkningsunderlag över 10 000 invånare beräknas att det inte finns några särskilda merkostnader för att hålla en dygnet runt bemannad ambulans.

3.3.1 Modell för fiktiv lokalisering av ambulansstationer

Generellt anges som önskvärt om patienter kan nå sjukhus inom en timme. Inom en radie om 40 km från fiktivt lokaliserade bassjukhus beräknas inga merkostnader för ambulanstransporter.

Lokaliseringsanalyserna har gjorts per landsting. Beräkningarna av vägvstånd baseras på ett detaljerat vägnät. Rutor som ligger inom 40 km från fiktivt utlagt bassjukhus exkluderas från beräkningarna.

Som möjlig ort för lokalisering av ambulansstationer har angivits tätorter med minst 200 invånare. Fiktiva ambulanscentraler läggs ut i tätorter som får minst 1 500 invånare inom 50 km vägvstånd. För att undvika dubbelräkning av underlag används en närhetsfaktor om 0,8. För varje fiktivt utlagd enhet redovisas ort/ruta till vilken den lokaliserats samt antal personer som hänförs till respektive enhet, varje befolkad ruta hänförs till den fiktiva enhet som ligger närmast..

3.3.2 Beräkning av merkostnader

Utifrån uppgifter om kostnader för personal, lokaler och fordon för ambulansstationer i egen regi samt kostnader för entreprenader i Västernorrland, har den fasta årskostnaden för att driva en "dygnet runt bemannad 1- bilsstation" beräknats till 2 miljoner kr. Merkostnaden för enheter med befolkningsunderlag understigande 10 000 invånare beräknas enligt nedanstående tabell.

Tabell 3.3 Beräknad merkostnad för 1-bils ambulansstationer med litet befolkningsunderlag

Befolknings- underlag	Kostnad per invånare	Merkostnad per invånare
10 000	200	0
9 000	222	22
8 000	250	50
7 000	286	86
6 000	333	133
5 000	400	200
4 000	500	300
3 000	667	467
2 000	1 000	800
1 500	1 333	1 133

3.4 Sjukresor

Landstingen och de landstingsfria kommunerna har det ekonomiska ansvaret för sjukresor. I de glesare bebyggda delarna av landet är kostnaderna per invånare för sjukresor väsentligt högre än genomsnittet. I Skåne ligger kostnaden kring 80 kr/invånare och i Västerbotten och Norrbotten över 250 kr/invånare.

Landstingsförbundet har genom en enkät till samtliga landsting samlat in och sammanställt kostnadsdata för sjukresor 1996 (Sjukresor 1996/97, Lf 265/96). Uppgifterna omfattar såväl kostnader för sjukreseersättningar till patienter som beställningscentraler och andra åtgärder för att dirigera sjukresorna.

Beräkningarna av landstingens standardkostnader för sjukresor baseras på en regressionsmodell. Som beroende faktor används de kostnadsdata Landstingsförbundet sammanställt. Ett antal oberoende variabler som speglar bebyggelsestrukturen har testats, liksom några mått som återspeglar skillnader i åldersstruktur och vårdbehov. De olika måtten på bebyggelsestruktur, som lokalt och regionalt befolkningsunderlag, andel av befolkningen som bor i större tätorter (över 20 000 invånare) samt ett mått på "invånardistansen" i landstinget ger en relativt hög förklaringsgrad. De använda indikatorerna på åldersstruktur och ohälsa bidrog endast marginellt till att öka förklaringsgraden.

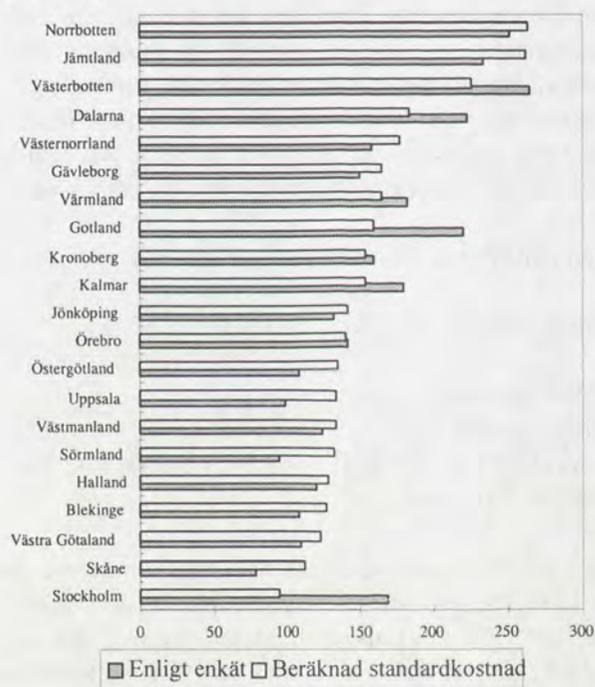
Den indikator som ger högst förklaringsgrad är den sk invånardistansen. Detta mått anger det genomsnittliga geografiska avståndet mellan de boende i ett landsting om man fördelar befolkningen helt

jämt över landstingets yta. Med hänsyn till den sneda fördelningen av befolkningstätheten liksom den stora variationen i täthet mellan landstingen, har som indikator valts roten ur invånardistansen. Förklaringsgraden blir då ytterligare något högre (justerat $R^2 = 0,64$). Om man till detta fogar förklarande faktorer som indikerar skillnader i ohälsa och åldersstruktur ökar förklaringsvärdet någon procent, men endast måttet på invånardistans blir signifikant.

Skattas landstingens kostnader för sjukresor med hjälp av invånardistansen enligt ovan erhålls en fördelning för enskilda landsting som mycket nära ansluter till de kostnader landstingen redovisade i sina enkätsvar.

De standardkostnader som beräknats med regressionsmodellen, med roten av invånardistansen som oberoende faktor redovisas i nedanstående diagram.

Figur 3.9 landstingens kostnader för sjukresor 1996 enligt Landstingsförbundets enkät samt beräknade standardkostnader (kronor per invånare)

Bilaga 6

Individ och familjeomsorg

1 Inledning

Nuvarande utformning av utjämningsmodellen för individ- och familjeomsorg överensstämmer med Strukturkostnadsutredningens (SOU 1993:53) och Statsbidragsberedningens (SOU 1994:144) förslag.

Den nuvarande utjämningsmodellen skapades med hjälp av multipel regressionsanalys på 1991 års nettokostnader för individ- och familjeomsorg och ett antal variabler som indikatorer på olikheter i sociala förhållanden.

Standardkostnaden per kommun bestäms av variablerna:

- andel ensamstående kvinnor med barn mellan 0 och 15 år
- ett täthetsindex
- andel finska medborgare
- andel utomnordiska medborgare
- andel flyttande personer över församlingsgräns i åldern 18-39 år om andelen överstiger 2 procent.

Standardkostnaden per kommun beräknas årligen. För de tre sistnämnda variablerna inhämtas ny statistik årligen medan de två första bygger på äldre data från 1990 års Folk- och bostadsräkning. De ingående variablernas vikter (koefficienter) skattades på 1991 års kostnader och har därefter legat fast. De stora kostnadsökningarna för kommunernas individ- och familjeomsorg som inträffat under 1990-talet har medfört att de standardkostnader som erhålls i modellen måste räknas upp för att komma i nivå med den faktiska kostnadsutvecklingen i riket

för de följande åren. Denna uppräkningsfaktor har successivt fått höjas och är i 1998 års kostnadsutjämnning drygt 66 procent.

I 1998 års kostnadsutjämnning omfördelas ca 4,4 miljarder kronor, varav ca 75 procent går till de tre storstäderna och resten till kommuner i grupperna förortskommuner och större städer.

I uppföljnings- och utvecklingsarbetet har utredningen biträtt av Statskontoret och av en referensgrupp bestående av tjänstemän från kommuner, regeringskansliet och statliga myndigheter. Statskontoret har dels genomfört ett uppföljnings- och utvecklingsarbete med utgångspunkt från data för perioden 1992-1995, vilket slutrapporterades i mars 1997. Där redovisades alternativa modeller till nuvarande utjämningsmodell för individ- och familjeomsorg. Därefter har Statskontoret haft uppdraget att analysera de alternativa modellerna och nuvarande utjämningsmodell med data avseende år 1996.

1.1 Resultat av uppföljningsarbetet

Den nuvarande utjämningsmodellen för individ- och familjeomsorg gav ursprungligen en förhållandevis hög förklaringsgrad till de kostnadskillnader som fanns mellan kommunerna år 1991. På kommungruppsnivå var överensstämmelsen mellan beräknade standardkostnader och redovisade kostnader relativt god. För en del kommuner var dock skillnaden mellan redovisad och i modellen beräknad kostnad redan inledningsvis relativt stor.

Jämförelser mellan beräknade standardkostnader och de redovisade kostnaderna visar på att avvikelserna har ökat betydligt under de därpå följande åren. I stor utsträckning har de ökande avvikelserna uppstått som en effekt av den allt större uppräkningsfaktor som fått göras för att uppnå den faktiska kostnadsnivån på riksnivå. Att automatiskt räkna upp standardkostnaderna kan vara en tillfredsställande lösning under förutsättning att de faktiska kostnaderna på kommunnivå utvecklas på ett likartat sätt sedan utjämningsmodellen börjat tillämpas.

I förhållande till de nettokostnader för 1991 som beräknades av Strukturkostnadsutredningen har grupperna storstäder fram till och med år 1996 haft en kostnadsökning som procentuellt ligger under den genomsnittliga utvecklingen i riket, trots en kraftig kostnadsökning mellan 1995 och 1996. Även gruppen förortskommuner har under den nämnda perioden haft en kostnadsökning under genomsnittet medan övriga kommungrupper haft en procentuell kostnadsökning över riksgenomsnittet. Störst procentuell ökning har landsbygds- och glesbygdskommuner haft. Jämförelser av nettokostnadsutvecklingen under perioden från 1991 är dock osäker och försvaras av att specialdestine-

rade statsbidragen avvecklats och att redovisningen i räkenskapssammandraget förändrats från och med 1995. Från detta år ingår inte längre kostnader och intäkter för flyktningmottagande i verksamhetsområdet individ- och familjeomsorg.

Tabell 1.1 Beräknade standardkostnader med nuvarande modell för 1998 samt redovisade kostnader 1996. Vägda genomsnitt för kommungrupper i kronor per invånare. (Redovisade kostnader minskade med drygt tre procent för jämförbarhet)

	Redovisad kostnad	Beräknad standardkostnad	Skillnad mellan kostnad och standardkostnad
Storstäder	4284	4697	413
Förorter	2102	2272	170
Större städer	2357	2336	-21
Medelstora städer	1702	1549	-153
Industrikommuner	1596	1466	-130
Landsbygdskom	1443	1053	-390
Glesbygdskom	1290	965	-325
Övriga större	1452	1321	-131
Övriga mindre	1434	1190	-244
Riksgenomsnitt	2283	2283	0

Storstädernas och förorternas beräknade standardkostnader för 1998 överstiger de redovisade kostnaderna för 1996. För övriga kommungrupper överstiger de redovisade kostnaderna de beräknade standardkostnaderna. Den minsta negativa avvikelserna har gruppen större städer. Landsbygds- och glesbygdskommuner har de största negativa avvikelserna. Det bör dock påpekas att det finns betydande skillnader mellan kommuner i en och samma kommungrupp. Exempelvis är Göteborgs redovisade kostnader högre än den beräknade standardkostnaden. I gruppen förortskommuner finns mycket stora skillnader i beräknade standardkostnader.

En slutsats av uppföljningen är, att utjämningsmodellen för individ- och familjeomsorg i sin nuvarande tillämpning bör förändras. Den minst omfattande förändringen vore att behålla de nuvarande variablerna, men att deras vikter (koefficienter) skattades om utifrån aktuella kostnadsdata. Resultatet på kommungruppsnivå av en sådan uppdatering av nuvarande utjämningsmodell med utgångspunkt från 1996 års redovisade kostnader framgår av tabell 1.2.

Tabell 1.2 Beräknade standardkostnader med nuvarande modell uppdaterad, förändring jämfört med nuvarande utjämning samt skillnad mellan beräknade standardkostnader och redovisade kostnader 1996. Vägda genomsnitt för kommungrupper i kronor per invånare. (Redovisade kostnader minskade med drygt tre procent för jämförbarhet)

	Nuvarande modell uppdaterad	Förändring mot nuvarande modell	Skillnad mellan kostnad och uppdaterad stan- dardkostnad
Storstäder	4192	-505	-88
Förorter	2153	-119	53
Större städer	2426	89	71
Medelstora städer	1676	127	-24
Industrikommuner	1608	141	13
Landsbygdskom	1315	262	-127
Glesbygdskom	1241	277	-47
Övriga större	1500	179	49
Övriga mindre	1400	210	-33
Riksgenomsnitt	2283	0	0

Genom en uppdatering utifrån 1996 års kostnadsstruktur skulle en omfördelning ske från storstäder och förorter till övriga kommungrupper. Den största ökningen i kronor per invånare skulle tillfalla glesbygds- och landsbygdskommuner, dvs de två kommungrupper som i den nuvarande utjämningen får sämst täckning för sina kostnader. På kommungruppsnivå blir skillnaderna mellan beräknade standardkostnader och redovisade kostnader betydligt mindre, jämfört med utfallet av nuvarande utjämning. Genom en uppdatering erhålls en betydande anpassning till den faktiska kostnadsstrukturen, men den leder samtidigt till betydande förändring i utfallet för vissa kommuner. Fortfarande gäller dock att skillnaderna mellan kommunerna inom en grupp kan vara betydande. För en del kommuner skulle en uppdatering innebära relativt stora förändringar i den beräknade standardkostnaden. En effekt som skulle uppkomma är att några kommuner med höga eller mycket höga kostnader som man inte får ersätta fullt ut i den nuvarande utjämningsmodellen får ett ännu sämre utfall vid en uppdatering.

Med en uppdatering av den nuvarande utjämningsmodellen med kostnadsdata från år 1996 förklaras 62 procent av kostnadsskillnaderna, vilket är en betydligt lägre nivå än den ursprungliga modellen med kostnadsdata från år 1991. Denna nivå uppnås även vid en uppdatering med kostnadsdata från år 1995.

En slutsats är att det har blivit svårare att i en utjämningsmodell fånga in hur den faktiska kostnadsstrukturen ser ut, eftersom de redovisade kostnaderna för enskilda kommuner visar på stora förändringar från det ena året till det andra. Detta kan ha flera förklaringar där en sannolikt är att det idag finns fler orsaker till kostnadsskillnader än när utjämningsystemet infördes. I nuvarande modell står variabeln ensamboende kvinnor i genomsnitt för två tredjedelar och täthetsfaktorn för 8 procent av den totala standardkostnaden. Av variablerna som uppdateras med nya data årligen är det endast utomnordiska medborgare som har någon betydande påverkan på den beräknade standardkostnaden. Sammantaget betyder detta att standardkostnaden i nuvarande modell i hög grad bestäms av variabler som inte uppdateras årligen. För storstäderna har täthetsfaktorn stor betydelse för standardkostnaden. Vid test av de ingående variablernas relevans för enskilda år har det framkommit att vissa variabler fallit utanför ställda statistiska krav. För år 1996 gäller detta variabeln finska medborgare. För år 1993 var det variabeln flyttande som föll utanför ramen. Att variabler faller utanför de statistiska kraven tyder på att de inte bör ingå i en utjämningsmodell.

En annan förklaring kan vara kostnadsredovisningen, där omläggningen av räkenskapsammandraget från år 1995 och problem med periodiseringen främst i samband med det omfattande flyktingmottagandet, påverkar resultaten. Från år 1995 ingår inte flyktingmottagandet i verksamhetsområdet individ- och familjeomsorg. Kostnader och statsbidragsintäkter för flyktingmottagandet redovisas sannolikt efter olika principer i en del kommuner. En uppdatering av modellen med de genomsnittliga kostnaderna för två eller tre år ger en högre förklaringsgrad än när man utgår från ett enda år.

1.2 Alternativa utjämningsmodeller

Statskontorets modellförslag

Statskontoret har på uppdragsbasis bistått utredningen i uppföljnings- och utvecklingsarbetet vad gäller kostnadsutjämnningen inom individ- och familjeomsorg. Vid konstruktion av nya variabler har främst socialbidragsforskning legat till grund. Efter att ett stort antal variabler testats valde Statskontoret ut följande variabler:

- Ensamstående kvinnor i åldern 18-44 år med barn (MBK1844)

- Ensamstående män i åldern 18-44 år utan barn (UBM1844)
- Utrikes födda flyktingar och nära anhöriga som vistats i landet 3-9 år samt övriga utrikes födda från länder utanför Norden och EU som vistats i Sverige 0-19 år (FL39IN019)
- Utrikes födda flyktingar och nära anhöriga som vistats i landet 3-9 år (FL3-9)
- Arbetssökande (kategori 11 och 12) utan ersättning från A-kassa eller KAS (K1112EE)

Samtliga variabler kan uppdateras årligen.

Utifrån dessa variabler har tre alternativa utjämningsmodeller formulerats. I försättningen benämns Statskontorets modeller för alternativmodeller. De ingående variablerna framgår av tabell 1.4. Vidare har en modell prövats som utgår från den nuvarande med vissa justeringar. Den justerade modellen innehåller ensamstående kvinnor med barn 0-15 år och andel utomnordiska medborgare från nuvarande modell samt variabeln arbetssökande som finns med i de tre alternativa modellerna.

Tabell 1.3 Förklaringsgrader (R2 justerat) i procent 1991-1996 för olika modeller

Modell	1991	1992	1993	1994	1993/94/95	1996	1995/96
Nuvarande uppdaterad	75	65	67	62	70	62	65
Nuvarande justerad		66	66	63	71	61	66
Alternativ 1		69	69	69	75	64	68
Alternativ 2		67	67	68	73	63	66
Alternativ 3		66	68	67	74	62	68

De tre alternativmodellerna, som Statskontoret arbetat fram, gav för åren 1993, 1994 och 1995 en högre förklaring till kostnadsstrukturen än en uppdatering av nuvarande utjämningsmodell. Förklaringsgraden för nuvarande modell justerad ger likartad förklaringsgrad som den nuvarande uppdaterad. För år 1996 sjunker dock förklaringsgraden hos de alternativa modellerna märkbart och ligger på samma nivå eller endast något över en uppdaterad modell. För genomsnitt av två eller tre år blir förklaringsgraden högre. Det har sannolikt till en del att göra med att de periodiseringsproblem vad gäller kostnadsredovisningen på enskilda år jämnas ut vid beräkningar på genomsnitt av år.

Ytterligare analyser

För att pröva om ytterligare variabler som indikerar höga sociala kostnader kan öka förklaringsgraden har flera nya variabler tagits fram och prövats tillsammans med de som ingår i nuvarande modell och de som ingår i de nämnda alternativmodellerna. Det gäller variabler som beskriver inkomststrukturen, boendestrukturen samt olika mått på täthet.

Samtliga variabler har analyserats mot 1996 års redovisade nettokostnader för individ- och familjeomsorg i en så kallad stegvis regression. Vid en tillämpning av denna metod väljs variabeln med högst korrelation (samvariation) mot nettokostnaderna ut i första steget. I nästa steg väljs den variabeln som tillför förklaringsgraden mest. Därefter väljer analysprogrammet i tur och ordning ut de variabler som tillför modellen högst förklaringsgrad till dess de använda variablerna inte förmår ge högre förklaringsgrad. De utvalda variablerna uppfyller samtidigt de statistiska krav som ställts och samtliga variabler är klart signifikanta på 95 procents nivå. I tabell 1.4 redovisas i vilken ordning som analysmodellen väljer ut de förklarande variablerna.

Tabell 1.4 Rangordning vid stegvis val av förklarande variabler

Rangordning	Variabel
1	Arbetsökande utan ersättning
2	Ensamstående kvinnor med barn 0-15 år. (Denna variabel faller senare bort och ersätts av Ensamstående kvinnor 18-44 år med barn och ingår således inte i den slutliga analysmodellen)
3	Roten ur tätortsbefolkningen
4	Andel män 25-64 år med årsinkomst under 140000 kronor
5	Flyktingar och anhöriga samt övriga utrikes födda
6	Ensamstående kvinnor 18-44 år med barn

Som första variabel i en sådan analys väljs således den i alternativmodellerna föreslagna arbetslöshetsvariabeln ut. Den förklarar ensam nästan hälften av kostnadsskillnaderna. Därefter kommer den i nuvarande modell ingående ensamstående kvinnor med barn. Denna variabel ersätts dock i ett senare steg med en liknande variabeln, ensamstående kvinnor 18-44 år med barn. Fördelen med den senare variabeln är att den är möjlig att uppdatera årligen till skillnad från den nuvarande. Som tredje variabel kommer ett täthetsmått, roten ur tätortsbefolkningen. Sedan följer ett inkomstmått som mäter andelen män i åldern 25-64 år med låg eller ingen inkomst. En årsinkomst under 140 000 kronor förefaller således vara den inkomstgräns som fungerar bäst. Som sista variabel kommer alternativmodellernas flykting- och invandrarvariabel.

Denna modell med 5 variabler förklarar 68 procent av de redovisade kostnadsskillnaderna för år 1996. Som jämförelse kan nämnas att en uppdatering av nuvarande modell förklarar 62 procent och de tre alternativmodellerna förklarar mellan 62 och 64 procent. Med 1996 års variabelvärden och 1997 års redovisade kostnader förklarar den utvalda modellen över 69 procent av de redovisade kostnadsskillnaderna.

Analysprogrammet har följaktligen valt en variabelkombination som motsvarar alternativmodell 2 kompletterat med ett mått på inkomststrukturen och täthetsmättet roten ur tätortsbefolkningen. Att komplettera de alternativa utjämningsmodellerna med ett mått på inkomststrukturen och ett täthetsmått ökar således modellernas förklaringsgrad.

Om täthetsmättet roten ur tätortsfolkmängden utesluts, väljs i analysen ett annat täthetsmått, roten ur befolkningen, medan övriga variabler kvarstår. Utesluts även detta täthetsmått ur analysen tillkommer något annat täthetsmått. Om inget täthetsmått tillåts ingå i analysen sänks förklaringsgraden. Detta bör tolkas som att det behövs ett täthetsmått i utjämningsmodellen för att uppnå en relativt hög förklaringsgrad. Nuvarande täthetsmått har dock i uppföljningen visat sig ha en alltför stor spridning. Samma förhållande gäller i viss mån om befolkningen eller tätortsbefolkningen används som täthetsmått. Om däremot roten ur befolkningen eller tätortsbefolkningen används som täthetsmått minskar spridningen mellan kommunerna avsevärt.

Tabell 1.5 Ingående variabler samt förklaringsgrader (R2 justerat) 1996 för några alternativa utjämningsmodeller.

Variabel	Nuvarande uppdaterad	Alt 1	Alt 2	Alt 3	Alt 2 plus Ink o Tät
Arbetsökande utan ersättning		X	X	X	X
Roten ur tätortsbefolkningen					X
Andel män 25-64 år med årsinkomst under 140000 kronor					X
Flyktingar och anhöriga samt övriga utrikes födda		X	X		X
Ensamstående kvinnor 18-44 år med barn		X	X	X	X
Ensamstående män 18-44 år utan barn		X			
Flyktingar och anhöriga				X	
R2, justerat	62	64	63	62	68

Täthetsmåttarna har även testats när storstäderna uteslutits ur analysen och även då funnits klara de statistiska krav som ställs. Exklude-

ras storstäderna sjunker visserligen förklaringsgraden i modellen, men utfallet för enskilda kommuner påverkas endast marginellt.

Sammanfattningsvis väljer det använda analysprogrammet ut de i alternativmodellerna föreslagna variablerna och inte de variabler som ingår i nuvarande utjämningsmodell. Däremot väljs som tredje variabel ett täthetsmått och alltid ett mått på inkomststrukturen. Ingen av de boendestrukturmått som testats har kommit med i analysen trots att variablernas korrelationer med IFO-kostnaderna är relativt höga.

Slutsatsen är att det är möjligt att uppnå en bättre utjämningsmodell, jämfört med en uppdatering av den nuvarande modellen, om man kompletterar en av de framtagna alternativmodellerna med en variabel som beskriver inkomststrukturen och ett täthetsmått.

För flertalet kommuner skulle en uppdatering av nuvarande modell ge en bättre överensstämmelse mellan ersättning och redovisade kostnader än vad den nuvarande tillämpningen av modellen ger. Den genomsnittliga avvikelserna mellan kostnad och beräknad standardkostnad per kommungrupp blir relativt liten. Den relativt låga förklaringsgraden indikerar dock att spridningen inom kommungrupperna är större än i en modell som utgår från nya variabler.

I en ny modell bör ensamstående kvinnor med barn, utrikes födda flyktingar och nära anhöriga samt övriga invandrare utanför Norden och EU, arbetslösa utan ersättning, andel män med låg inkomst samt ett täthetsmått ingå. Nuvarande täthetsmått har dock en alltför stor spridning och bör ersättas med ett täthetsmått med betydligt mindre spridning. De testade täthetsmått som uppfyller de statistiska kraven och samtidigt ger en relativt hög förklaringsgrad är roten ur tätortsbefolkningen och roten ur befolkningen. Samtliga variabler i en sådan modell kan, med undantag av tätortsbefolkningen, uppdateras årligen.

De i den föreslagna modellen ingående variablernas koefficienter vid beräkningen av standardkostnaden för respektive kommun har fastställts utifrån en regressionsberäkning med 1996 års redovisade kostnader för individ- och familjeomsorg.

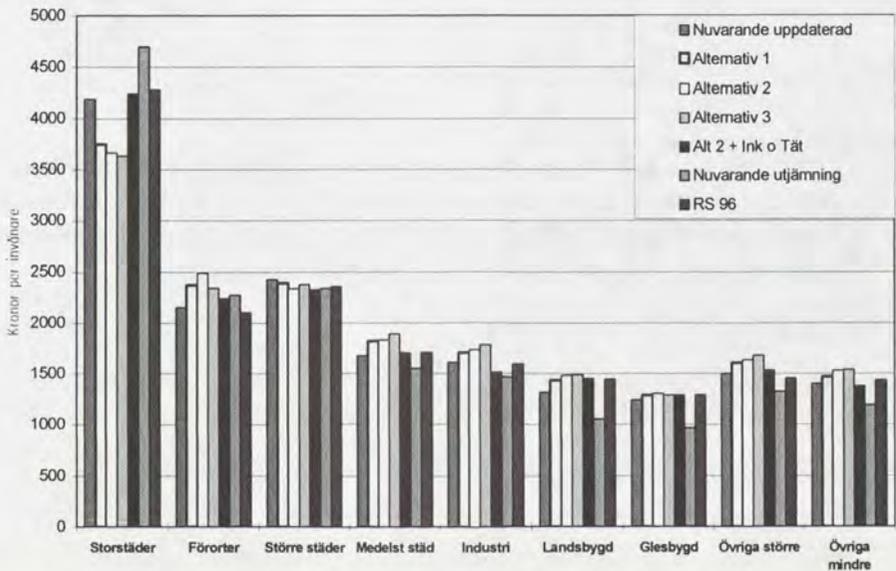
$$\text{Standardkostnaden} = -557,9 + 86,1 * \text{FL39IN019} + 518,2 * \text{K1112EE} + 523,9 * \text{MBK1844} + 2,13 * \text{Rottätbef} + 4,69 * \text{Inkind140}.$$

1.3 Utfallet i kostnadsutjämnningen med alternativa modeller

Alternativa modeller ger betydande förändringar i förhållande till utfallet av nuvarande kostnadsutjämnning. Det skulle även bli resultatet av en uppdatering av den nuvarande utjämningsmodellen.

I figur 1.1 jämförs de beräknade standardkostnaderna enligt nuvarande modell och några alternativmodeller med de redovisade kostnaderna. Här framgår att nuvarande modell avviker från de redovisade kostnaderna för flertalet kommungrupper.

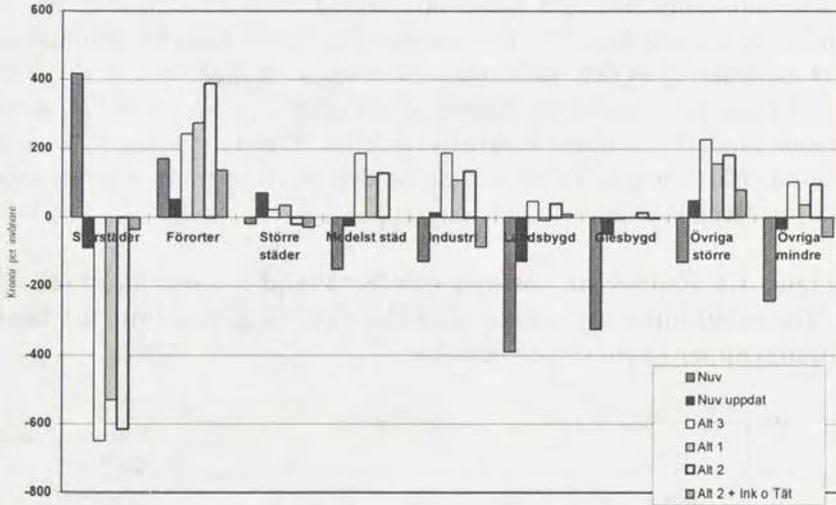
Figur 1.1 Redovisad kostnad och beräknad standardkostnad år 1996 enligt olika utjämningsmodeller. Vägda genomsnitt för kommungrupper i kronor per invånare.

En uppdatering av nuvarande modell eller det av utredningen vidareutvecklade alternativ 2 är de som på kommungruppsnivå bäst överensstämmer med de redovisade kostnaderna. Alternativmodellerna 1-3 ger viss över- respektive underkompensation på kommungruppsnivå. Det är i första hand storstädernas kostnader som underskattas

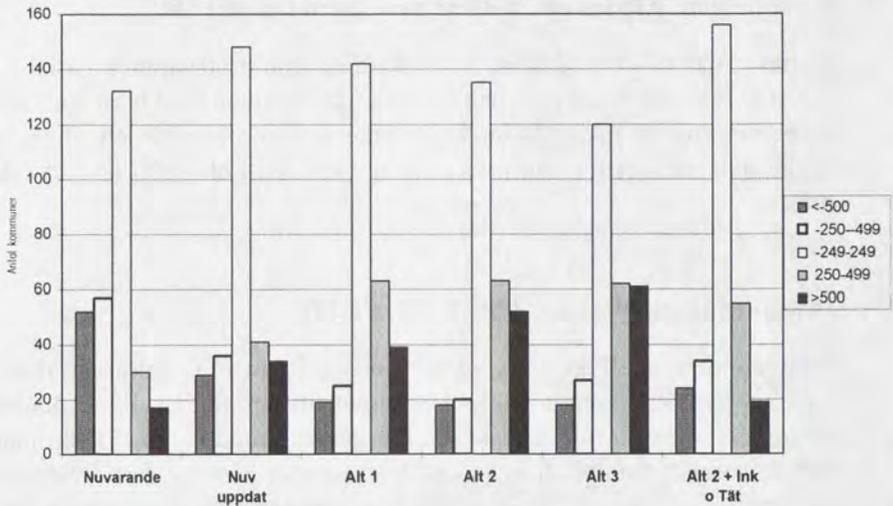
I figur 1.2 jämförs skillnaderna mellan tillägg respektive avdrag i olika utjämningsalternativ med de avvikande kostnaderna. De två första staplarna i diagrammet motsvaras av de värden som anges i den sista kolumnen i tabellerna 1.1 respektive 1.2.

Figur 1.2 Skillnad mellan redovisad kostnad och beräknad standardkostnad år 1996 enligt olika utjämningsmodeller. Vägda genomsnitt för kommungrupper i kronor per invånare.

Av figur 1.3 framgår att antalet kommuner med större avvikelser mellan beräknade standardkostnader och redovisade kostnader minskar i det av utredningen vidareutvecklade alternativ 2 i jämförelse med nuvarande utjämningsmodeller. Detta gäller särskilt jämförelsen mellan alternativ 2 och den nuvarande utjämningsmodellen.

Figur 1.3 Antal kommuner efter avvikelser i kronor per invånare mellan redovisad kostnader och beräknad standardkostnad år 1996 enligt olika utjämningsmodeller.

1.4 Kostnader för sysselsättningsbefrämjande åtgärder

Statskontoret har även gjort beräkningar där kostnaderna för sysselsättningsbefrämjande åtgärder adderats till kostnaderna för individ- och familjeomsorg. Avsikten är att undersöka om detta kostnadsbegrepp bättre förklaras av de utvalda variablerna än enbart av kostnaderna för individ- och familjeomsorg.

Resultatet visar entydigt, både för nuvarande och en alternativ modell, att kostnadsbegreppet enbart med individ- och familjeomsorgskostnader fungerar bättre än ett kostnadsbegrepp där även de sysselsättningsbefrämjande åtgärderna ingår. Förklaringsgraden blir klart högre, ca 10 procentenheter, för såväl den nuvarande som för den alternativa modellen.

1.5 Beskrivning av variabler

Ensamstående kvinnor 18-44 år med barn (MBK1844)

Variabeln är tillgänglig årligen till skillnad från motsvarande variabel i nuvarande modell. Ett problem är att en del sambor med barn som inte är gemensamma räknas som ensamstående. Fördelen är att använda årliga data istället för gamla data från 1990 års Folk- och bostadsräkning.

Invandrarvariablerna (FL39IN019, FL39)

I nuvarande modell används medborgarbegreppet i invandrarvariabeln. I alternativmodellerna används begreppet utrikes födda vilket innebär att invandrare som fått svenskt medborgarskap medräknas. En skillnad mot nuvarande modell är också att vistelsetider beaktas. För flyktingar har avgränsningen på 3-9 år gjorts mot bakgrund av att staten betalar introduktionsbidrag som ska täcka kommunens kostnader i 3,5 år. I den nuvarande modellen ingår flyktingarna i variabeln utomnordiska medborgare, vilket medför att kommuner förutom kompensation från staten får kompensation via utjämningsystemet. För invandrare som inte är flyktingar eller nära anhöriga har en snävare geografisk avgränsning gjorts genom att invandrare från Norden och EU borträknats. Vistelse-tiden har avgränsats till 0-19 år för att den stora arbetskraftsinvandring som skedde på 1970-talet och tidigare inte ska medräknas.

Arbetssökande (kategori 11 och 12) utan ersättning från A-kassa eller KAS (K1112EE)

Arbetslöshetsnivån påverkar socialbidragskostnaderna, men det är inte uppenbart vilket arbetslöshetsmått som bör väljas. Ett antal definitioner har testats med uppdelning på olika sökkategorier. Den valda variabeln omfattar arbetssökandekategorierna 11 och 12 i alla åldrar som inte erhåller ersättning från a-kassa eller KAS. Arbetssökandekategorierna 11 och 12 omfattar öppet arbetslösa respektive de i behov av vägledning.

Bilaga 7

Modell för gles bebyggelsestruktur

1 Inledning

I glesbygd och geografiska områden med långa avstånd och svagt befolkningsunderlag blir det dyrare för kommuner och landsting att driva olika typer av verksamhet. Långa resvägar innebär merkostnader för skolskjutsar, patienters sjukresor och den egna personalens resor etc. Inom grundskolan och primärvården är det rimligt att organisera och lokalisera skolor, mottagningar och vårdcentraler så att resorna inte blir alltför långa vilket kan leda till att verksamheten måste drivas även om befolkningsunderlaget blir "för litet". Motsvarande resonemang gäller även verksamheter med mer regionala upptagningsområden som gymnasieskolan och sjukhusvården.

För att beräkna denna typ av strukturellt betingade merkostnader har utredningen arbetat med modeller för att beskriva förutsättningarna att organisera och lokalisera skilda typer av verksamhet utifrån befolkningens faktiska bosättningsmönster, utan att beakta hur de enskilda kommunerna eller landstingen faktiskt valt att organisera sin verksamhet. Med hjälp av modeller för lokaliseringsanalyser, baserade på olika kvalitetskriterier, har utredningen fiktivt lokaliserat ut skolenheter, vårdcentraler, sjukhus etc. utifrån befolkningens bosättningsmönster, varefter reskostnader och merkostnader för "små enheter" beräknats.

Nuvarande utjämningsystem innehåller sådana beräkningar för grundskolan, där kostnader för skolskjutsar och merkostnader för skolor med få elever beräknas, liksom merkostnader för personalens resor inom äldreomsorgens hemtjänst i glesbygd. Det faktiska bosättningsmönstret används även som underlag vid utjämnningen för svagt befolkningsunderlag och för hälso- och sjukvård i gles bebyggelse.

För att aktualisera och utveckla de modeller som används i nuvarande utjämningsystem har utredningen nära samarbetat med Glesbygdsverket (GBV). Inom GBV har Gunilla Eriksson ansvarat för aktualisering av underlag samt utveckling och testning av modellen, bearbetningarna har gjorts av Håkan Axelsson. Metria har anlåtats som konsult för själva modellutvecklingen.

Modellen har utvecklats så att beräkningarna ska kunna baseras på faktiskt vägavstånd i stället för fågelvägsavstånd, men också så att modellen ska kunna användas generellt för lokaliserings- och underlagsberäkningar inom skilda verksamhetsområden. I utredningens förslag har således även merkostnader beroende på gles bebyggelsestruktur inom gymnasieskolan och differentierade kostnader för sjukhusvård, primärvård och ambulansverksamhet kunnat beräknas.

GBV har utfört de modelltekniska beräkningarna av befolkningsunderlag, möjlig lokalisering av utbudspunkter, upptagningsområden, befolkningsunderlag, resavstånd mm för de skilda verksamhetsområdena. Kriterier för dessa beräkningar har formulerats av utredningen som också, utifrån GBVs modellkörningar, svarat för kostnadsberäkningarna. GBV har åtagit sig att förvalta den utvecklade modellen och underlagsdata om befolkning mm på ett sådant sätt att nya beräkningar enkelt kan göras med aktualiserat underlag. Detta är viktigt då utredningen föreslår att underlaget för utjämningsystemet vad gäller bebyggelsestrukturen skall aktualiseras med några års mellanrum.

2 Underlagsdata

SCB har levererat statistik om befolkningens bosättningsmönster, där antal boende i skilda åldersklasser redovisas för rutor om 1 x 1 kilometer. Statistiken avser 1995-12-31 och täcker hela landet.

Vid analyserna har faktiskt vägavstånd beräknats. För verksamheter med upptagningsområden som täcker flera kommuner eller län, t.ex. gymnasieskolan och sjukhus, har det allmänna vägnätet använts (GSD Röda Kartan). För verksamheter med mer lokala upptagningsområden som grundskolan och hemtjänsten har detta vägnät kompletterats med det enskilda vägnätet (exklusive skogsbilvägar)(GSD Röda Kartan).

3 Modellens uppbyggnad

Vid utvecklingen av modellen har en generell och flexibel uppbyggnad eftersträfvats, så den skall kunna användas för analyser av vitt skilda verksamhetsområden och också byggas ut för ytterligare analyser. Modellen körs med ett enkelt menystyrt program tillsammans med MapInfo.

Som förutsättningar för de skilda lokaliseringsanalyserna bestäms ett antal kriterier enligt följande.

- På vilken geografisk nivå skall lokaliseringsanalysen göras, inom varje kommun för sig, inom de skilda länen eller för hela riket på en gång. När det gäller grundskolan och äldreomsorgen är det naturligt att begränsa det geografiska området till kommunnivå, men för primärvård och ambulansverksamhet har analysen gjorts på landstingsnivå. Gymnasieskolor och sjukhus har ofta naturliga upptagningsområden som sträcker sig över länsgränserna. De har också analyserats utan någon geografisk uppdelning av Sverige.
- Vilka kriterier ska möjliga lokaliseringspunkter uppfylla? Ska de ligga i en ruta som ligger vid väg, ska rutan vara befolkad, ska endast en central ruta i varje tätort av viss storlek kunna komma i fråga etc. Detta varierar mellan skilda verksamheter. För låg- och mellanstadieskolan anges att rutan skall ligga vid väg och vara bebodd av minst ett skolbarn. Som möjliga lokaliseringspunkter för vårdcentraler och ambulansstationer har kriteriet satt till tätorter med minst 200 invånare. För gymnasieskolor huvudorterna i kommunerna.
- I vissa fall kan det vara befogat att precisera kriterierna för lokalisering av den första utbudspunkten på ett annat sätt än de följande fiktiva lokaliseringarna. För låg- och mellanstadieskolor lokaliseras alltså den första skolenheten centralt i varje kommuns största tätort.
- Vilken del av befolkningen utgör underlag för verksamheten, t.ex. barn 7 till 12 år eller ålderspensionärer 80 år och äldre.
- Vilket är det minsta befolkningsunderlag för verksamheten? För låg- och mellanstadieelever har ett lägsta elevunderlag satts till sju elever 7 till 12 år, för högstadiet 20 elever, för en vårcentral 1 500 personer och för ett sjukhus 25 000 personer.
- Hur långt ut ska det primära upptagningsområdet sträcka sig? Avståndet anges som vägvstånd räknat från möjliga lokaliseringspunkter.

ter. Detta kan variera kraftigt mellan skilda verksamheter, från några kilometer till 12 mil för sjukhus i norra Sverige.

- Hur långt ut ska närzonen sträcka sig från en fiktivt lokaliserad enhet. För skolor och andra kommunala verksamheter är det inte rimligt att befolkningen i en viss ruta räknas in i underlaget för flera skolor. För att beakta detta används en s.k. närhetsfaktor, som anger hur långt ut närzonen kring en lokaliseringpunkt skall sträcka sig. Befolkningen inom närzonen hänförs uteslutande till sin egen utbuds/samlingspunkt. Valet av närhetsfaktor bestämmer därigenom också minsta tillåtna avstånd mellan de utbudspunkter som modellen skall lokalisera ut. Såväl upptagningsområdets utsträckning som val av närhetsfaktor måste anpassas till den typ av verksamhet som analyseras.

Efter det att dessa kriterier angivits bearbetar modellen informationen om möjliga lokaliseringpunkter och avstånd till befolkade rutor inom angivet avstånd för upptagningsområdet. Bearbetningen görs per kommun eller per län etc. enligt de kriterier som angavs i steg 1. Först väljs den av de möjliga lokaliseringpunkterna ut som har det största befolkningsunderlaget i sitt upptagningsområde. De rutor som ligger inom dennas närhetszon hänförs till den valda punkten och undantags från den fortsatta utsökningen. Därefter görs bearbetningen om så att lokaliseringpunkten med näst störst befolkningsunderlag räknats fram, rutorna inom dennas närhetszon exkluderas också i den fortsatta beräkningen som fortsätter till dess inga ytterligare samlingspunkter återstår som uppfyller angivet kriterium för lägsta befolkningsunderlag.

Alla befolkade rutor hänförs till närmaste selekterad lokaliseringpunkt, eller fiktivt lokaliserad serviceenhet. Det gäller även sådan rutor som ligger på större avstånd än vad som angivet som kriterium för upptagningsområdets utsträckning. Med detta underlag kan befolkningsunderlaget för varje fiktivt lokaliserad enhet beräknas, eventuellt uppdelat på avståndszoner eller som för skolskjutsar för låg-och mellanstadieelever, summa elevkilometer för elever som bor mer än tre kilometer från den fiktiva skolan. För högstadiebarnen är motsvarande avstånd fyra kilometer och för gymnasieeleverna sex kilometer.

4 Underlag för kostnadsberäkningar

Utifrån de av modellen beräknade värdena för antal fiktivt lokaliserade enheter, befolkningsunderlaget för var och en av dessa samt skilda typer av avståndsberäkningar, kan merkostnader för enheter med litet underlag, kostnader för resor etc. beräknas. De kriterier för den geografiska lokaliseringsanalysen som utredningen valt för skilda verksamhetsområden samt hur kostnadsberäkningarna gjorts redovisas för respektive verksamhet i huvudtext eller bilaga.

Bilaga 8

Äldre- och handikappomsorg

1 Inledning

Utjämningsystemet för äldre-och handikappomsorgen består av fyra olika delar. Den helt dominerande delen fördelas efter en normkostnad, beräknad efter vårdbehov för den äldre befolkningen i respektive kommun. Vårdkostnaden har beräknats för skilda grupper med hänsyn till kön, ålder, samboendeförhållanden och yrkesbakgrund. För varje delgrupp har därefter en normkostnad beräknats. En andra delmodell avser merkostnader för hemtjänst i glesbygd. Vidare ingår en utjämning till glesbygdskommuner för merkostnader för en högre andel pensionärer som behöver bo på institutioner eller särskilt boende. Slutligen får alla kommuner ett generellt tillägg för färdtjänst och handikappomsorg.

2 Normkostnader

De normkostnader som används i kostnadsutjämnningen baseras på en större fältundersökning som gjordes under våren 1994. Fältundersökningen omfattade ca 10 000 vårdtagare i elva kommuner. Ädelreformen hade då varit i kraft sedan 1992 och data över vårdkostnader för landsting respektive kommuner antyder att den nya ansvarsfördelningen mellan kommuner och landsting i stor hade satt sig.

Normkostnaderna baseras på de faktiska kostnaderna för vårdtagare i de kommuner som omfattades av fältundersökningen 1994. Vårdkostnaden relaterades till vårdtagarens kön, ålder, civilstånd, boendestatus och boendeform samt eventuella hemtjänstinsatser och vårdbehov.

För att generalisera resultaten av fältundersökningen till genomsnitt för den äldre befolkningen i hela riket och samtidigt möjliggöra att individernas yrkesbakgrund beaktades utnyttjades SCBs undersökning Levnadsförhållanden (ULF). De i fältundersökningen använda måtten på vårdtyngd/vårdbehov "översattes" till ULF-undersökningarnas indikatorer på ohälsa. Utifrån ULF-data har för rikets befolkning 65 år och äldre (uppdelat efter kön, ålder, samboende och yrkesbakgrund) räknats fram andelen i skilda "ohälsa-grupper" (full hälsa, lätt ohälsa, måttlig ohälsa och svår ohälsa). På dessa har sedan applicerats de från fältundersökningen beräknade vårdkostnaderna. De använda uppgifterna om ohälsa för befolkningen är hämtade från den tematiska fördjupningen av ULF-undersökningarna som gjordes 1988/89. ULF-undersökningarna omfattar normalt endast personer upp till 85 år, men de tematiska fördjupningarna om hälsa omfattar också åldrarna över 85 år, vilket är viktigt för att beräkna normkostnaden för äldreomsorgen.

En liknade tematisk fördjupning av ULF gjordes också 1996/97. Resultat från dessa har inte hunnit bli tillgängliga för analys i översynen av utjämningsystemet. I stället har SCB på uppdrag bearbetat data från ULF-undersökningarna 1994 och 1995 för utredningen, bl annat belystes hur män och kvinnor (efter ålder och samboende) fördelas på skilda ohälsogrupper.

Tabell 2.1 Fördelning på ohälsogrupper 1994/95 i riket enligt SCBs undersökningar av levnadsförhållanden

Samboende	Ålder	Kvinnor				Totalt	Män				Totalt
		Full hälsa	Lätt ohälsa	Måttlig ohälsa	Svår ohälsa		Full hälsa	Lätt ohälsa	Måttlig ohälsa	Svår ohälsa	
Ensamstående	65-69	23,8	37,5	24,4	14,2	100	10,7	32,9	28,7	27,8	100
	70-74	23,2	38,7	22,0	16,1	100	17,4	57,1	14,9	10,6	100
	75-79	17,9	33,5	25,1	23,5	100	16,8	43,3	22,8	17,1	100
	80-84	10,7	29,8	28,2	31,4	100	23,5	27,1	32,1	17,3	100
Sammanboende	65-69	26,5	40,6	24,5	8,4	100	8,0	37,9	22,1	31,9	100
	70-74	19,9	46,3	21,7	12,0	100	35,7	39,3	16,9	8,1	100
	75-79	20,2	39,7	28,1	12,0	100	23,1	43,6	22,5	10,7	100
	80-84	10,7	32,9	28,7	27,8	100	18,1	41,9	23,5	16,5	100

Mot bakgrund av att ett mycket omfattande arbete lagts ner på fältundersökningar 1994 och att vårdbehovet/ hälsotillståndet för de skilda delgrupperna av ålderspensionärer inte torde ha förändrats nämnvärt

sedan dess, har de normkostnader på riksnivån som Statsbidragsberedningen beräknade behållits oförändrade.

2.1 Variablerna i normkostnadsmatriserna

2.1.1 Samboende ersatt av civilstånd

Vårdbehov och vårdkostnader ligger väsentligt högre för ej sammanboende jämfört med sammanboende. Ett stort problem med variabeln sammanboende/ensamstående är att denna statistik samlas endast in heltäckande för alla kommuner vid Folk- och bostadsräkningarna (FoB). Den senaste var 1990 och statistik från nästa FoB beräknas inte finnas tillgänglig förrän tidigast år 2002. Att ligga kvar med värden från 1990 ger stora brister i modellen. Variabeln föreslås ersättas av civilstånd, som enkelt kan erhållas löpande från folkbokföringen.

Relationen civilstånd/samboende i olika ålderskohorter

Ju äldre individerna är desto större överensstämmelse är det mellan andelen gifta och samboende. För att kunna ta ställning till att använda civilstånd i stället för samboende är det viktigt att klarlägga hur väl begreppen överensstämmer i skilda ålderskohorter. Den grupp där civilstånd och samboende uppvisar störst avvikelse är de samboende som inte är gifta. För att belysa hur andelen sammanboende ej gifta utvecklas har data från FoB 1975 tom 1990 ställts samman. I tabellen nedan framgår att andelen sammanboende ej gifta är högst bland de yngre, men att varje kohort (med undantag för de yngsta grupperna) i stort bibehåller samma andel över den studerade 15-årsperioden. Fram till år 2005 kommer den åldersgrupp som var 35-39 år 1975 att ha uppnått 65 år och andelen sammanboende ej gifta ligger fortfarande så lågt för denna grupp att det knappast kan utgöra något problem förutsatt att det inte finns systematiska skillnader mellan olika delar av landet.

Genom att sammanställa data från FoB 1990 kan man belysa hur andelen sammanboende men ej gifta ser ut i skilda kommuntyper. Av nedanstående tabell framgår att andelen sammanboende ej gifta ligger mycket jämt i de skilda kommuntyperna. Något förvånande är att andelen ligger högst bland glesbygdskommunerna och storstäder med förortskommuner ligger relativt lågt. För åldersgrupperna över 65 år är

skillnaderna mellan kommuntyper små. Någon systematisk skevhet mellan olika typer av kommuner torde inte uppkomma genom utbyte av variabeln samboende mot civilstånd.

Tabell 2.2 Andelen samboende som ej är gifta, enl Folk-och bostadsräkningarna 1975-1990 redovisade efter den ålder personernas hade år 1975

Ålder	Män				Kvinnor			
	1975	1980	1985	1990	1975	1980	1985	1990
20 - 24	19,2	28	24,3	14,1	28,7	26,1	21,1	12,2
25 - 29	21,7	18,6	16,5	10,5	16,9	14,3	13,4	9,3
30 - 34	11,1	10,6	11	8,6	7,6	8,3	9	7,4
35 - 39	6,1	6,9	8,3	6,8	4,7	6	7,3	6,1
40 - 44	4,5	5,5	6,6	5,8	3,7	4,6	5,6	4,7
45 - 49	3,4	4,4	5,1	4,4	3,4	3,9	4	3,6
50 - 54	3,1	3,7	3,9		2,7	2,8	3,3	
55 - 59	2,4	2,6			2,4	2		
60 - 64	2,1				2			

Tabell 2.3 Andel samboende och ej gifta efter kön, ålder och kommuntyp 1990

Kommuntyp	Ålder								
	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-w
<i>Kvinnor</i>									
Storstäder	4,6	3,8	2,7	2,0	1,4	0,9	0,5	0,3	0,1
Förortskommuner	5,2	4,1	3,0	2,2	1,5	1,2	0,8	0,2	0,0
Större städer	6,2	4,9	3,5	2,6	1,9	1,2	0,6	0,3	0,1
Medelstora städer	6,6	5,0	3,7	2,8	1,9	1,3	0,7	0,3	0,1
Industrikommuner	7,0	4,9	3,7	3,0	2,2	1,2	0,8	0,4	0,2
Landsbygdskommuner	6,8	5,2	3,5	2,6	1,8	1,0	0,6	0,2	0,1
Glesbygdskommuner	9,7	7,1	5,1	4,1	2,9	2,2	1,2	0,6	0,2
Övriga större kommuner	7,2	5,8	4,2	3,1	2,0	1,1	0,9	0,4	0,3
Övriga mindre kommuner	6,7	5,0	3,4	2,7	1,7	1,0	0,6	0,4	0,1
<i>Män</i>									
Storstäder	5,6	4,7	3,7	3,0	2,2	1,8	1,2	0,6	0,7
Förortskommuner	5,9	4,8	4,0	3,1	2,3	1,8	1,5	0,9	0,4
Större städer	7,2	5,8	4,6	3,6	2,9	2,0	1,5	0,9	0,5
Medelstora städer	7,3	6,2	4,3	3,6	2,9	2,1	1,5	0,8	0,4
Industrikommuner	7,6	5,5	4,5	3,6	2,7	2,1	1,4	0,9	0,2
Landsbygdskommuner	7,0	5,3	4,4	3,5	2,3	1,6	1,5	0,7	0,6
Glesbygdskommuner	10,3	8,0	6,6	4,9	4,3	2,8	1,7	1,5	1,1
Övriga större kommuner	7,8	6,4	4,8	3,9	3,0	2,0	1,6	1,2	0,7
Övriga mindre kommuner	7,2	5,4	4,4	3,5	2,2	1,8	1,3	0,7	0,2

Omräkning från samboende till civilstånd

För att räkna om normkostnaderna, som nu är uppdelade efter samboende/ej samboende, till gifta/ej gifta har SCB utifrån data från ULF-undersökningarna redovisat hur relationen samboende/civilstånd ser ut 1994/95 i riket. Med hjälp av dessa relationer har omräkningstal från samboende till civilstånd beräknats för varje delgrupp män och kvinnor (uppdelade efter ålder, och samboende och yrkesbakgrund). Nedan framgår de nuvarande och omräknade normkostnaderna.

Tabell 2.4 Normkostnad enligt nuvarande uppdelning efter samboende (kronor per person)

Yrkesbakgrund	65-74 år		75-84 år		85-w år	
	Sam-boende	Ej sam-boende	Sam-boende	Ej sam-boende	Sam-boende	Ej sam-boende
<i>Män</i>						
Ej facklärda arbetare	3 000	18 500	12 400	56 000	61 800	126 800
Facklärda arbetare	2 900	17 700	11 900	54 200	60 300	124 200
Lägre tjänstemän	2 100	13 600	9 400	44 700	49 500	109 200
Övr tjänstemän	1 200	7 700	5 500	28 400	34 700	89 400
<i>Kvinnor</i>						
Ej facklärda arbetare	3 200	10 900	21 100	41 900	126 600	117 500
Facklärda arbetare	3 000	10 400	20 400	40 500	122 100	114 900
Lägre tjänstemän	2 200	8 000	16 100	32 800	103 100	99 800
Övr tjänstemän	1 200	4 500	9 500	20 600	71 200	80 700

Tabell 2.5 Normkostnad enligt föreslagen uppdelning efter civilstånd (kronor per person)

Yrkesbakgrund	65-74		75-84		85-w	
	Gift	Ej gift	Gift	Ej gift	Gift	Ej gift
<i>Män</i>						
Ej facklärda arbetare	3 266	15 538	13 741	51 310	67 505	124 775
Facklärda arbetare	3 154	14 871	13 201	49 650	65 908	122 209
Lägre tjänstemän	2 297	11 402	10 486	40 903	54 739	107 340
Övr tjänstemän m fl	1 312	6 458	6 204	25 937	39 501	87 696
<i>Kvinnor</i>						
Ej facklärda arbetare	3 348	10 256	22 163	41 392	125 719	117 722
Facklärda arbetare	3 143	9 781	21 428	40 009	121 403	115 076
Lägre tjänstemän	2 312	7 515	16 954	32 392	102 780	99 881
Övr tjänstemän m fl	1 264	4 224	10 067	20 329	72 120	80 468

2.1.2 Aktualiserad statistik om yrkesbakgrund

Uppgifter om yrke insamlas vid Folk-och bostadsräkningarna. Dessa omfattar bara den yrkesverksamma befolkningen. Statistik om yrkesbakgrund för ålderspensionärer måste således hämtas från äldre Folk-och bostadsräkningar, då de nu pensionerade fortfarande var yrkesverksamma. Underlaget för de uppgifter om yrkesbakgrund som används i nuvarande system är hämtat från FoB 1970. Vid utredningens aktualiseringen av underlagsdata inhämtades statistik om yrkesbakgrund för befolkningen år 1996 som var 65 år och äldre från FoB 1970, 1975, 1980, 1985 och 1990. Den senaste yrkesuppgiften från dessa Folk-och bostadsräkningar har använts. Trots att uppgift om yrkesbakgrund kom att omfatta en betydligt större andel av ålderspensionärerna vid aktualiseringen är det ändå en stor andel för vilka uppgift om yrkesbakgrund saknas.

Tabell 2.6 Andel av ålderspensionärerna år 1996 för vilka uppgift om yrkesbakgrund saknas i Folk-och bostadsräkningarna 1970-1990

	65-74 år		75-84 år		85-w år	
	Sam-boende	Ej sam-boende	Sam-boende	Ej sam-boende	Sam-boende	Ej sam-boende
Män	10,5	3,7	22,5	13,6	72,1	62,3
Kvinnor	20,3	18,9	48,0	45,4	90,0	87,4

Beräkning av de kommunvisa normkostnaderna, beaktar hur män och kvinnor i respektive kommun är fördelade på ålder, civilstånd och yrkesbakgrund. De antal individer för vilka uppgift om yrkesbakgrund saknas fördelas efter samma fördelning som de för vilka uppgift finns. I små kommuner med få individer i de äldsta grupperna saknar ibland alla i en viss grupp uppgift om yrkesbakgrund. Det gäller främst de två äldsta grupperna av kvinnor. I dessa fall har fördelningen på yrkesbakgrund skett utifrån hur fördelningen i den speciella gruppen ser ut i respektive kommungrupp (enligt Kommunförbundets indelning av landets kommuner).

2.1.3 Etnicitet, ny faktor i matrisen

Undersökningar om sjukfrånvaro och förtidspensioneringar bland utrikes födda visar på en väsentligt sämre hälsa för vissa grupper av invandrare jämfört med hela befolkningen. Det gäller främst de som kom

som arbetskraftsinvandrare från södra Europa under 1950- och 1960-talen samt flyktingar från utomeuropeiska länder. Andra invandrargrupper från t.ex. norra Europa har i dessa undersökningar ungefär samma hälsotillstånd som genomsnittsbefolkningen eller i vissa fall bättre hälsa.

För närvarande utgör utrikesfödda från de grupper av länder där man kan iakttä sämre hälsotillstånd en liten andel av ålderspenionärerna. Men det är att förvänta sig att en försämrad hälsa i yrkesverksam ålder följer med och eventuellt accentueras när individerna åldras.

SCB har bearbetat ULF-undersökningarna 1992-96 för att belysa i vad mån det finns tydliga skillnader i hälsotillstånd i befolkningen över 65 år med hänsyn till etnicitet. Antalet utrikes födda i åldrarna över 65 år som omfattades av SCBs intervjuundersökningar var begränsat, även om man förde samman intervjuer genomförda under åren 1992-1995. För att inte få för få observationer har de utrikes födda delats upp i två mycket grova grupper. Grupp 1 omfattar länderna i Europa exklusive Sydeuropa, USA, Kanada, Japan, Australien och Nya Zeeland. Ländergrupp 2 omfattar länderna Spanien, Italien, tidigare Jugoslavien och Rumänien samt länderna söder om dessa. Vidare har övriga länder utanför Europa förts till denna grupp. Med hjälp av regressionsanalys har risken för en person att tillhöra en grupp med försämrad hälsa beräknats. Skillnader i gruppernas sammansättning vad gäller etnicitet, kön, ålder och yrkesbakgrund beaktas. I nedanstående tabell visas hur risken att tillhöra en grupp med svår ohälsa, svår eller måttlig ohälsa eller någon ohälsa ser ut jämfört med gruppen infödda svenskar.

Tabell 2.7 Risk för att tillhöra en grupp med försämrad hälsa enl SCBs bearbetning av Lenvadnivåundersökningarna 1992-95

	Svår ohälsa	Svår eller måttlig ohälsa	Någon ohälsa
Infödda svenskar	1	1	1
Utrikes födda länder grupp1	1,21	0,99	1
Utrikes födda länder grupp2	1,52	1,55	1,76
Man	0,8	0,83	0,86
Kvinna	1	1	1
Ålder 66-69	1	1	1
Ålder 70-74	1,60	1,31	1,41
Ålder 75-79	2,46	1,88	1,73
Ålder 80-84	3,47	2,48	2,65
Arbetare	1,56	1,7	1,63
Lägre tjänstemän	0,93	1,12	1,34
Övriga tjänstemän	1	1	1

Siffror i kursiv stil avser värden som ej är statistiskt signifikanta

Utrikesfödda från de länder som förts till grupp 2 (Sydeuropa och övriga länder utanför Europa) har en "överrisk" för ohälsa på drygt 50 procent jämfört med de som är födda i Sverige, någon statistiskt säkerställd skillnad mellan infödda svenskar och personer från Nordeuropa kan inte påvisas. Det tydliga skillnader i risk för ohälsa som finns mellan män och kvinnor samt mellan olika åldersgrupper och med hänsyn till yrkesbakgrund finns redan uppfångat i normkostnadsmatrisen. Utifrån denna analys har normkostnaderna för personer från ländergrupp 2 räknats upp med 50 procent.

3 Merkostnader för hemtjänst i glesbygd

I nuvarande modell beräknas merkostnader för hemtjänst i glesbygd beräknas på följande sätt. I ett första steg beräknas möjliga serviceorter för hemtjänsten (orter som har minst 200 invånare inom en radie av tre kilometer). I ett andra steg beräknas antalet äldre (80-åringar) som bor mer än 15 kilometer från närmaste sådan serviceort. I det tredje steget beräknas resvägen till pensionärerna. Resvägen räknas därefter om till

reskostnader för hemtjänstpersonalen i respektive kommun. Beräkningarna baseras på bosättningsmönstret 1992 och som avstånd används fågelvägen.

Aktualisering av befolkningsunderlag

Underlaget för nuvarande modell för beräkning av merkostnader för hemtjänst i glesbygd baseras på bosättningsmönstret 1992. Över hälften av de som fyllt 80 år 1992 har sedan dess avlidit och många torde därtill ha flyttat till särskilt boende i tätort. Sannolikt har pensionärer som under tiden uppnått 80 år ett annat bosättningsmönster, med högre andel boende i tätare bebyggelse. SCB har åt utredningen producerat ett underlag med befolkning 80-w år per km²- rutor per 1995-12-31.

Beräkning av resvägar för hemtjänstpersonalen i glesbygd

Den nuvarande modellen baseras på beräknat fågelvägsavstånd som räknats upp med en "slinger"- faktor på 1,25. I den nya modellen används faktiskt vägavstånd enl Lantmäteriets Röda Karta. Genomsnittligt innebär detta inte någon större skillnad, men för vissa kommuner med barriärer som vattendrag och stora väglösa landområden kan det bli ganska stora skillnader

Glesbygdverket har utifrån befolkningens bosättningsmönster 1995 beräknat var befolkningstätheten är tillräcklig för att resor i hemtjänsten inte skall betraktas som en strukturellt betingad merkostnad. Beräkningarna baseras på befolkningsuppgifter på rutor om 1 x 1 km. I en första omgång har sk. serviceorter identifierats, som sådana klassificeras alla rutor som har med 200 invånare inom 3 kilometers vägavstånd. Merkostnader har sedan beräknats för resor från dessa serviceorter för besök hos ålderspensionärer 80 år och äldre som bor mer än 15 kilometer från närmaste serviceort. För varje person 80 år och äldre som bor mer än 15 kilometer från en serviceort beräknas avståndet till närmaste sådan. merkostnaden för dessa resor beräknas på sätt som beskrivits nedan.

Enhetligt antagande om hemtjänstservice för 80-w år

I nuvarande modell räknas med olika nivåer för skilda åldersgrupper av hur stor andel av befolkningen som har hemtjänst.

Ålder	Andel med hemtjänst
80-84	35%
85-89	48%
90-w	52%

Omräknat till rådande åldersstruktur ger detta i genomsnitt att 41 procent av befolkningen 80-w år skulle ha hemtjänst. Variationerna mellan kommuntyper är mycket liten, vilket tyder på att modellen bör kunna förenklas genom att man räknar med en gemensam frekvens av hemtjänst för alla 80-w år. Förutom att modellen förenklas så är det vanligt att mycket gamla som vårdas på institution står kvar som folkbokförda i hemförsamlingen, dessa kan komma att väga mycket tungt om man dessutom räknar på förhöjda frekvenser av hemtjänst för den allra äldsta gruppen.

Beräkning av merkostnaden

Antal besök av hemtjänstpersonal beräknas till 1,5 besök per dag, reskostnaden i nuvarande modell uppgår till 42 kr per mil (varv 14 kr avser lönekostnad och 28 kr fordonskostnad). Detta ger en reskostnad per år och kilometer om 365 dagar x 1,5 besök/dag x 4,2 kr/km x 2 (fram- och återresa) = 4 599 kronor per uppmätt kilometer till närmaste serviceort. Merkostnad beräknas endast uppstå för resor till pensionärer 80 år och äldre som bor längre bort än 15 km från en möjlig serviceort för hemtjänsten. För dessa beräknas hela resvägen.

Från 1992 till och med 1997 har driftskostnaderna för motorfordon ökat med 10 procent och lönekostnaderna för vårdbiträden med 16 procent. Sammantaget ger detta en kostnadsökning om 12 procent och kilometerkostnaden räknas upp till 4,70 kr/ kilometer.

I nuvarande system finns ett tak för hur stor den beräknade merkostnaden för en enskild person får bli. Taket har satts till 240 000 kronor per år. I den aktualiserade modellen har detta tak räknats upp med 12 procent till 268 800 kronor per år.

Bilaga 9

Kollektivtrafik

1 Inledning

Nuvarande utformning överensstämmer i hög grad med Landstingsekonomiska utredningens (SOU 1994:70) förslag. Statsbidragsberedningens (SOU 1994:144) förslag att reducera de beräknade standardkostnaderna med 25 procent, med hänsyn till svårigheterna att fastställa hur stor del av kostnaderna som är service respektive struktur, ligger till grund för den nuvarande utformningen. Kommuner och landsting delar på finansieringsansvaret för kollektivtrafiken och den betraktas i nuvarande kostnadsutjämning som ett regionalt behov. Skillnader i behovet av kollektivtrafik beaktas därför i nuvarande kostnadsutjämning för både kommunerna och för landstingen i en gemensam beräkningsmodell.

Standardkostnaden beräknas per län och baseras på fyra variabler som avser att fånga upp såväl glesbygdsproblem (rotgles) som trängselproblem i storstadsområdena (rotfolk), det stora resebehovet i enkärniga arbetsmarknadsregioner (täthet) samt problem i skärgårdskommuner med många öar (rotöar).

Koefficienterna för de ingående variablerna fastställdes utifrån kommunernas och landstingens sammanlagda kostnader för kollektivtrafik per län år 1992 enligt dåvarande länsindelning.

De beräknade standardkostnaderna per län reduceras därefter med 25 procent och fördelas lika mellan landstinget och kommunkollektivet. Standardkostnaden per kommun beräknas efter andelen av de faktiska kommunkostnaderna i länet år 1993.

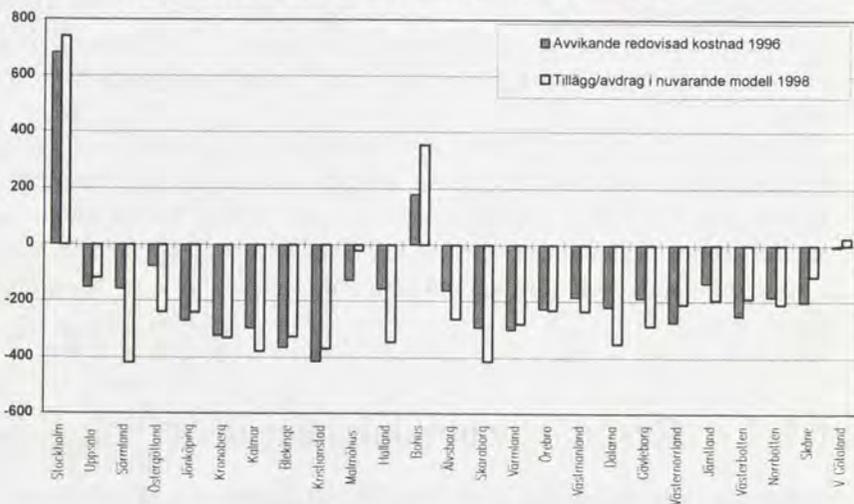
De beräknade standardkostnaderna har hittills inte förändrats, men i kostnadsutjämnningen görs en årlig omräkning med hänsyn till förändringen av nettoprisindex (NPI). Någon uppdatering eller annan förändring av utjämningsmodellen har således hittills inte gjorts. För 1997 och 1998 har kostnadsutjämnningen beräknats på den tidigare länsindelningen i avvaktan på att den nya landstingen i Skåne och Västra Götaland bildas.

I 1998 års kostnadsutjämnning är det största tillägget på länsnivå, dvs för kommuner och landsting sammantaget, 740 kronor per invånare i Stockholms län. Förutvarande Göteborgs och Bohus län får ett tillägg på 350 kronor per invånare. Övriga län får ett avdrag och störst är detta i Södermanlands och förutvarande Skaraborgs län, drygt 400 kronor per invånare.

1.1 Resultat av utredningens uppföljning

Den nuvarande utjämningsmodellen för kollektivtrafik gav ursprungligen en förhållandevis hög förklaringsgrad till de kostnadsskillnader som fanns mellan länen år 1992. För vissa län var dock skillnaden mellan faktisk och i modellen beräknad kostnad redan inledningsvis relativt stor. Av figur 1.1 framgår att skillnaderna mellan redovisad kostnad och beräknad standardkostnad är relativt stor i t.ex. Södermanlands och Hallands län.

Figur 1.1 Tillägg respektive avdrag i kostnadsutjämningsmodellen för kollektivtrafik 1998 samt avvikande kostnad 1996 i kronor per invånare länsvis. Kostnader reducerade med 25 procent.

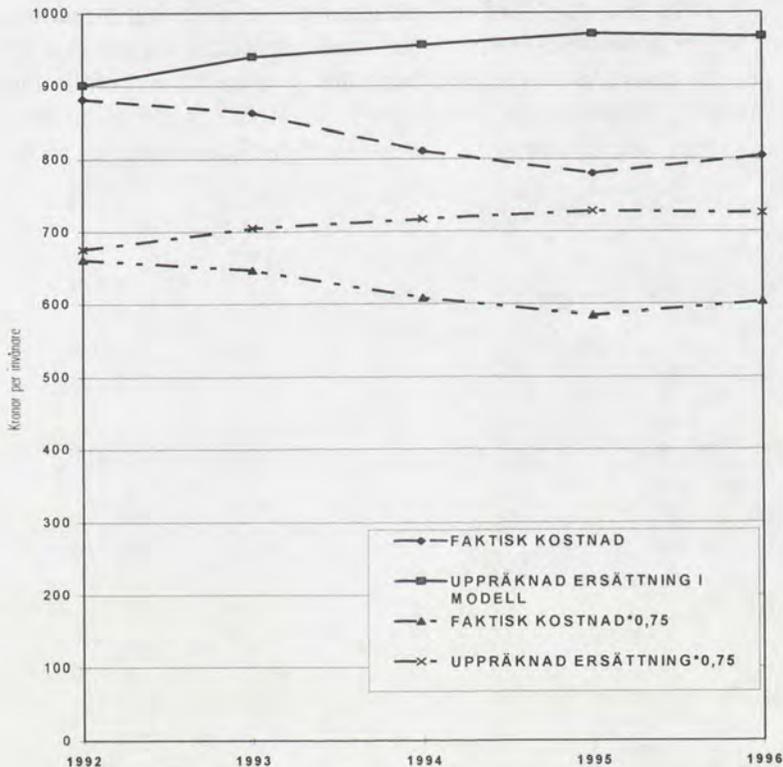
Kollektivtrafikmodellen har gett förhållandevis stabila ersättningar mellan åren eftersom de ursprungliga beräkningarna endast räknats om med hänsyn till förändringen av NPI. Under åren efter 1992 har kommunernas och landstingens kostnader för kollektivtrafik sjunkit på riksnivå såväl i fasta som i löpande priser, främst till följd av upphandling och ökade biljettintäkter.

Jämförelser med de faktiska kostnaderna och nya modellberäkningar, där de nuvarande variablerna skattats om utifrån senare års kostnadsdata på länsnivå, visar på att modellens förklaringsgrad sjunkit och att en del av de ingående variablernas inte längre fyller de statistiska kraven. De nuvarande variablerna uppfyller heller inte de statistiska kraven när modellen testas på den nya länsindelningen.

I tillämpningen av den nuvarande utjämningsmodellen görs inga nya beräkningar annat än en årlig anpassning av de ursprungligen beräknade standardkostnaderna till förändringen av NPI. Någon avstämning mot senaste tillgängliga kostnadsdata på riksnivå sker således inte vad gäller kollektivtrafiken. En sådan årlig avstämning görs för flertalet av de övriga verksamheter som ingår i kostnadsutjämningsmodellen för kommunerna. Tilläggen/avdragen i kostnadsutjämningsmodellen har därigenom blivit större än vad som motiveras av den faktiska kostnadsutvecklingen för kollektivtrafiken. Genom att den kommunala sektorns kostnader för kollektivtrafik har minskat i såväl fasta som löpande priser har det i praktiken inneburit att kostnadsutjämningsmodellen blivit mer omfattande jäm-

fört med en lösning där en årlig anpassning till den faktiska kostnadsutvecklingen på riksnivå gjorts. Under de senaste åren har detta problem i praktiken minskat genom en negativ utveckling av NPI samtidigt som den kommunala sektorns tidigare kostnadsminskning för kollektivtrafiken avstannat. Mellan 1995 och 1996 ökade de redovisade kostnaderna något.

Figur 1.2 Kommunernas och landstingens kostnader för kollektivtrafik i kronor per invånare 1992-1996 samt den genomsnittliga standardkostnaden i nuvarande kostnadsutjämning

En bättre anpassning av kostnadsutjämningen till de faktiska kostnadsskillnaderna på länsnivå skulle således kunna uppnås om de beräknade standardkostnaderna enligt nuvarande modell stämde av mot den faktiska kostnaden i landet. För några län skulle dock skillnaderna

mellan utfallet i kostnadsutjämnings och de faktiska kostnaderna vara relativt stora även efter en sådan förändring.

Utredningens slutsatser av uppföljningen är att den nuvarande utjämningsmodellen behöver utvecklas och dessutom behöver den anpassas till en ny länsindelning.

1.2 Alternativ modell

En utgångspunkt har varit att den nuvarande lösningen, att i ett första steg beräkna kostnadsutjämnings på länsnivå, bibehålls. Den modell som används för att beräkna standardkostnaderna på länsnivå behöver dock utvecklas samtidigt som utjämnings måste anpassas till den nya länsindelningen i Skåne och Västra Götaland.

Efter att ha prövat olika kombinationer av variabler har utredningen funnit att en utjämningsmodell som beräknas utifrån variablerna gleshet, antalet utpendlare över kommungräns som andel av befolkningen samt andelen av länets befolkning som bor i tätorter med mer än 20 000 invånare bäst överensstämmer med kollektivtrafikkostnaderna på länsnivå.

Tabell 1.1 Kollektivtrafikkostnader i kronor per invånare samt värden på de använda strukturvariablerna.

Län	Kostnad 1995/96 i kr/inv	Gleshet (Rotgles)	Andel i tätorter > 20 000 inv (Tät 20 000)	Andel utpend- lare över kom- mungräns av befolkningen (Utpendl)
Stockholm	1676	8,12	0,83	0,21
Uppsala	643	12,93	0,42	0,11
Södermanland	590	12,83	0,42	0,09
Östergötland	673	13,08	0,50	0,07
Jönköping, nya	437	13,68	0,24	0,07
Kronoberg	348	15,25	0,28	0,07
Kalmar	406	15,17	0,22	0,07
Blekinge	332	12,21	0,21	0,07
Skåne	545	10,35	0,44	0,13
Halland	580	12,37	0,28	0,11
Va Götaland	783	11,74	0,50	0,12
Värmland	398	16,35	0,20	0,09
Örebro	509	13,73	0,44	0,09
Västmanland	598	12,92	0,39	0,08
Dalarna	513	18,30	0,26	0,08
Gävleborg	556	16,43	0,32	0,05
Västernorrland	427	17,64	0,31	0,06
Jämtland	646	25,47	0,33	0,06
Västerbotten	478	22,26	0,39	0,04
Norrboten	594	25,60	0,40	0,05

Gleshetsmättet är identiskt med det som ingår i den nuvarande utjämningsmodellen (rotgles), men har uppdaterats med aktuellare data. De nuvarande variablerna rotfolk, rotöar och täthet utgår och ersätts med de ovan nämnda pendlings- respektive tätortsvariablerna. De nya variablerna avser att spegla behovet av arbetsresor och behovet av kollektivtrafik i större tätorter. Den nuvarande gleshetsvariabeln avser att spegla de högre kostnaderna i glesbygd.

Även andra variabler och andra kombinationer av variabler har prövats men dessa lösningar ger antingen en sämre förklaringsgrad till de faktiska kostnadsskillnaderna eller uppfyller inte de statistiska kraven. Den nuvarande variabeln rotöar fyller inte de statistiska kraven när modellen tillämpas på den nya länsindelningen och ingår därför inte i utredningens förslag.

De föreslagna variabelernas koefficienter har skattats mot kostnaderna i kronor per invånare på länsnivå, varvid ett genomsnitt av kostnaderna för 1995 och 1996 använts. Kostnadsunderlaget bygger för landstingen på den bokslutsstatistik som Landstingsförbundet sammanställer. För kommunerna har kostnaderna hämtats från SCB:s räkenskapsammandrag. Kostnaderna för Skåne och Västra Götalands samt Jönköpings län har summerats från de i länen ingående kommunerna och landstingen. Gotland ingår inte i beräkningarna i den nuvarande utjämningsmodellen utan standardkostnaden beräknas med ledning av de faktiska kostnaderna.

$$\text{Standardkostnaden} = -453,8 + 16,2 * \text{Rotgles} + 1159,8 * \text{Tät} + 20\,000 + 4186,9 * \text{Utpendl}$$

1.3 Effekter i kostnadsutjämningsmodellen av den föreslagna modellen

Effekterna i kostnadsutjämningsmodellen på länsnivå av den föreslagna utjämningsmodellen leder till de tillägg/avdrag som anges i tabell 1.2. Halva tillägget respektive avdraget tillfaller landstinget och halva tillfaller kommunkollektivet i länet. I tabellen redovisas även utfallet av den nuvarande kostnadsutjämningsmodellen. Utfallet av utredningens preliminära förslag har reducerats med 25 procent för att möjliggöra en jämförelse med utfallet av nuvarande utjämningsmodell. I tabellen ingår även en jämförelse med utfallet om de faktiska kostnaderna reducerade med 25 procent skulle legat till grund för utjämningsmodellen. Gotland ingår inte i tabellredovisningen, eftersom standardkostnaden i nuvarande kostnadsutjämningsmodell beräknats utifrån de faktiska kostnaderna år 1993.

Tabell 1.2 Tillägg/avdrag i kostnadsutjämnings samt avvikande kostnad för kollektivtrafik på länsnivå efter reduktion med 25 procent. Kronor per invånare.

Län	Nuvarande utjämnings 1998	Redovisad kostnad 1995/96	Föreslagen modell	Förändring	Skillnad mellan kostnad och tillägg/avdrag
Stockholm	741	658	542	-199	-116
Uppsala	-118	-117	-70	48	46
Södermanland	-418	-156	-139	279	17
Östergötland	-240	-94	-119	121	-25
Jönköping, Nya	-240	-271	-351	-111	-80
Kronoberg	-329	-338	-280	49	57
Kalmar	-377	-294	-335	42	-41
Blekinge	-326	-350	-388	-62	-38
Skåne	-112	-190	-10	102	181
Halland	-344	-164	-195	149	-31
Västra Götaland	25	-11	14	-12	25
Värmland	-281	-300	-292	-12	8
Örebro	-232	-217	-112	120	105
Västmanland	-236	-151	-184	52	-33
Dalarna	-349	-214	-239	111	-25
Gävleborg	-288	-182	-291	-3	-109
Västernorrland	-210	-279	-278	-68	1
Jämtland	-194	-114	-149	45	-35
Västerbotten	-190	-241	-194	-5	47
Norrbotten	-209	-154	-132	77	22

Förändringarna i förhållande till nuvarande utjämnings varierar på länsnivå mellan ca +280 kronor per invånare för Södermanlands och ca -200 för Stockholms län. Förändringarna beror på flera olika faktorer. En orsak är att utjämningsmodellen har skattats med utgångspunkt från andra kostnadsdata än den nuvarande modellen. Aktuellare kostnadsdata ligger genomsnittligt på en lägre nivå än de som legat till grund för nuvarande utjämningsmodell. Utjämnings utgår vidare från i stor utsträckning nya variabler. Beräkningarna sker på en delvis ny regional indelning, där 5 län försvunnit och 2 nya tillkommit. Förändringen av tilläggen respektive avdragen i jämförelse med nuvarande utjämnings beror bl.a. på att effekten av uppräknings med NPI sedan år 1992 försvinner. Effekterna i kostnadsutjämnings av att tillämpa den föreslagna modellen, där variabelernas koefficienter fastställts på den nya län-

sindelningen, på den tidigare länsindelningen är emellertid förhållandevis begränsade.

Effekterna av utredningens preliminära förslag leder till att Stockholms län får ett tillägg på ca 550 kronor per invånare och Västra Götalands län får ett mindre tillägg på drygt 10 kronor per invånare. Övriga län får i likhet med nuvarande utjämning avdrag. För flertalet län minskar avdraget. Tillägget för Stockholms län minskar med ca 200 kronor per invånare. I nuvarande utjämning får man ett tillägg som överstiger merkostnaden, reducerad med 25 procent, med ca 80 kronor per invånare. Den föreslagna modellen leder till en underskattning på drygt 100 kronor per invånare. För flera län som i nuvarande utjämning har stora negativa avvikelser mellan avdrag och kostnad blir överensstämmelsen mellan faktiska kostnader och utfallet i den föreslagna modellen bättre. Det gäller främst Södermanlands, Hallands och Dalarnas län. För Jönköpings län leder utfallet till en försämrad överensstämmelse mellan faktisk och beräknad kostnad. Av de nya länen blir utfallet för Västra Götalands län i stort detsamma som i nuvarande utjämning och avvikelsen mellan faktisk och beräknad kostnad är begränsad. För Skåne län ökar tillägget med ca 100 kronor per invånare. Den stora positiva avvikelsen från de faktiska kostnaderna får ses mot bakgrund av de mycket låga kostnaderna i tidigare Kristianstads län och att kostnaderna i tidigare Malmöhus län minskat kraftigt sedan 1992.

Bilaga 10

Utfallstabeller

Tabellförteckning

I följande tabeller redovisas utfallet i bidrags- och utjämningsystemet för kommuner och landsting till följd av utredningens förslag. I tabellerna står K för kommuner, Lt för landsting, Kg för kommungrupper samt Lä för län.

Tabell 3 K a-e	Beräknad standardkostnad per verksamhet och tillägg eller avdrag år 1998 samt förändring jämfört med nuvarande modell där förändringar föreslagits. Kronor per invånare och kommun.	96
Tabell 3 L a-b	Beräknad standardkostnad per verksamhet och tillägg eller avdrag år 1998 samt förändring jämfört med nuvarande modell där förändringar föreslagits. Kronor per invånare och landsting.	137
Tabell 4 Kg a-b	Beräknad standardkostnad per verksamhet och tillägg eller avdrag år 1998 samt förändring jämfört med nuvarande modell där förändringar föreslagits. Kronor per invånare och kommungrupp, befolkningsviktat.	140
Tabell 4 Lä a-b	Beräknad standardkostnad per verksamhet och tillägg eller avdrag år 1998 samt förändring jämfört med nuvarande modell där förändringar föreslagits. Kronor per invånare och län, befolkningsviktat.	144
Tabell 5 K.	Bidragsförändring vid införandet av nytt utjämningsystem år 1996 och enligt utredningens förslag till förändringar. Kronor per invånare och kommun.	150

Tabell 3 K a-e Beräknad standardkostnad per verksamhet och tillägg eller avdrag år 1998 samt förändring jämfört med nuvarande modell där förändringar föreslagits. Kronor per invånare och kommun.

I tabellen redovisas standardkostnad och tillägg eller avdrag per verksamhet enligt föreslagen modell år 1998. Där förändringar har föreslagits redovisas även förändring av tillägg eller avdrag jämfört med nuvarande modell. Kommuntabellerna är uppdelade på 5 deltabeller Tabell 3 K a-e.

I den sista deltabellen (Tabell 3 K e) redovisas den totala strukturkostnaden enligt föreslagen modell och tillägg avgift samt förändring jämfört med nuvarande modell.

Tabell 3 K a. Beräknad standardkostnad per verksamhet och tillägg eller avdrag (T/A) år 1998 samt förändring jämfört med nuvarande modell där förändringar föreslagits. Kronor per invånare och kommun.

Tabell 3 K a		Barnomsorg			Individ o familjeomsorg			Äldre o handikappomsorg		
Län	Kommun	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A
Stockholm	Botkyrka	4 651	811	277	3 830	1 575	-42	2 792	-3 173	81
	Danderyd	4 667	827	-347	1 258	-997	-276	5 619	-346	-88
	Ekerö	5 992	2 152	-489	1 552	-703	54	3 012	-2 953	-60
	Haninge	4 633	793	-131	3 066	811	96	2 831	-3 134	-45
	Huddinge	5 034	1 194	-171	3 048	793	-57	3 310	-2 655	28
	Järfälla	5 364	1 524	24	2 637	382	21	2 924	-3 041	-20
	Lidingö	4 846	1 006	-76	1 565	-690	-447	5 528	-437	-29
	Nacka	5 506	1 666	-157	2 471	216	-394	3 864	-2 101	-146
	Norrälje	3 630	-210	142	1 765	-490	243	6 064	99	-16
	Nynäshamn	4 553	713	168	1 748	-507	37	4 900	-1 065	-144
	Salem	5 629	1 789	-395	2 123	-132	-18	2 913	-3 052	174
	Sigtuna	5 379	1 539	204	2 550	295	-54	3 162	-2 803	-21
	Sollentuna	5 969	2 129	-61	2 381	126	-266	3 541	-2 424	-74
	Solna	3 970	130	22	2 861	606	-264	6 403	438	59
	Stockholm	4 358	518	-249	4 262	2 007	-726	6 688	723	-122
	Sundbyberg	4 677	837	-315	3 112	857	-1	5 826	-139	21
	Södertälje	4 256	416	-213	2 880	625	-21	4 326	-1 639	-19
	Tyresö	5 769	1 929	-681	2 390	135	-232	2 492	-3 473	19
	Täby	5 693	1 853	44	1 699	-556	-309	3 412	-2 553	-85
	Upplands-Bro	5 445	1 605	48	2 206	-49	-628	2 783	-3 182	-4
	Upplands-Väsby	5 550	1 710	240	2 490	235	-529	2 899	-3 066	-27
	Vallentuna	5 510	1 670	-190	1 825	-430	-24	3 187	-2 778	-14
	Vaxholm	5 010	1 170	111	1 499	-756	-165	3 981	-1 984	-133
Värmdö	5 656	1 816	-35	1 804	-451	145	3 153	-2 812	8	
Österåker	5 144	1 304	82	1 979	-276	153	2 589	-3 376	-99	
Uppsala	Enköping	3 678	-162	91	1 834	-421	456	5 609	-356	70
	Håbo	4 953	1 113	-369	1 558	-697	221	2 012	-3 953	-5
	Tierp	3 032	-808	116	1 310	-945	504	7 933	1 968	190
	Uppsala	4 163	323	49	2 796	541	-134	4 533	-1 432	-12
	Älvkarleby	3 474	-366	-94	1 659	-596	431	7 447	1 482	30
Östhammar	3 505	-335	-78	1 329	-926	186	6 060	95	-5	
Södermanland	Eskilstuna	3 433	-407	-102	2 712	457	229	6 047	82	-65
	Flen	3 125	-715	-274	1 561	-694	63	6 956	991	77
	Gnesta	3 899	59	172	1 673	-582	309	5 141	-824	14

Tabell 3 K a		Barnomsorg			Individ o familjeomsorg			Äldre o handikappomsorg		
Län	Kommun	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A
	Katrineholm	3 566	-274	-141	1 812	-443	-190	6 933	968	-58
	Nyköping	3 514	-326	24	1 798	-457	98	6 249	284	-23
	Oxelösund	3 536	-304	-167	1 579	-676	-335	5 382	-583	64
	Strängnäs	3 873	33	159	1 832	-423	265	5 480	-485	-17
	Trosa	4 331	491	66	1 343	-912	85	4 193	-1 772	-165
	Vingåker	3 585	-255	27	1 330	-925	285	6 348	383	-57
Öster- götland	Boxholm	3 045	-795	-304	893	-1 362	-253	7 129	1 164	12
	Finspång	3 340	-500	-189	1 444	-811	-6	6 119	154	-1
	Kinda	3 416	-424	3	1 136	-1 119	114	7 661	1 696	245
	Linköping	4 034	194	-13	2 274	19	-93	5 239	-726	-86
	Mjölby	3 408	-432	-283	1 435	-820	160	6 608	643	3
	Motala	3 596	-244	-176	1 852	-403	245	6 424	459	-50
	Norrköping	3 684	-156	-43	2 791	536	-264	6 077	112	-60
	Söderköping	3 706	-134	47	1 370	-885	267	5 151	-814	84
	Vadstena	3 613	-227	12	1 276	-979	170	7 230	1 265	140
	Valdemarsvik	2 859	-981	321	1 363	-892	407	7 160	1 195	48
	Ydre	2 969	-871	442	893	-1 362	304	7 594	1 629	-109
	Åtvidaberg	3 537	-303	41	1 114	-1 141	319	6 560	595	-46
	Ödeshög	2 638	-1 202	-29	1 128	-1 127	248	7 045	1 080	-41
Jönköping	Aneby	3 236	-604	483	1 200	-1 055	52	6 415	450	94
	Eksjö	3 184	-656	197	1 375	-880	213	7 188	1 223	-125
	Gislaved	3 938	98	307	1 479	-776	-82	5 585	-380	109
	Gnosjö	4 327	487	295	1 371	-884	-133	4 474	-1 491	161
	Habo	3 964	124	-70	998	-1 257	117	3 565	-2 400	-50
	Jönköping	3 772	-68	45	2 135	-120	190	6 092	127	-4
	Mullsjö	3 306	-534	-107	1 571	-684	85	4 810	-1 155	-179
	Nässjö	3 219	-621	-13	1 348	-907	225	7 021	1 056	10
	Sävsjö	2 750	-1 090	324	1 264	-991	186	7 558	1 593	461
	Tranås	2 899	-941	265	1 456	-799	123	8 024	2 059	-119
	Vaggeryd	3 412	-428	48	999	-1 256	5	6 521	556	385
	Vetlanda	3 021	-819	126	1 227	-1 028	246	7 286	1 321	142
	Vämamo	3 925	85	-32	1 395	-860	54	5 955	-10	37
Kronoberg	Alvesta	3 399	-441	277	1 293	-962	127	7 036	1 071	84
	Lessebo	3 505	-335	59	1 296	-959	-20	7 604	1 639	-61
	Ljungby	3 527	-313	69	1 331	-924	234	6 433	468	150
	Markaryd	2 546	-1 294	57	1 291	-964	-257	7 617	1 652	84
	Tingsryd	2 699	-1 141	337	1 180	-1 075	255	8 658	2 693	271
	Uppvidinge	3 097	-743	209	1 062	-1 193	-190	8 970	3 005	453

Tabell 3 K a		Barnomsorg			Individ o familjeomsorg			Äldre o handikappomsorg		
Län	Kommun	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A
	Växjö	3 689	-151	1	1 842	-413	-180	5 287	-678	-16
	Älmhult	3 427	-413	283	1 226	-1 029	238	6 716	751	96
Kalmar	Borgholm	2 776	-1 064	418	1 754	-501	574	8 129	2 164	238
	Emmaboda	3 225	-615	288	1 114	-1 141	52	7 262	1 297	173
	Hultsfred	2 900	-940	185	1 385	-870	-21	7 974	2 009	179
	Högsby	3 046	-794	158	1 260	-995	-5	8 950	2 985	279
	Kalmar	3 484	-356	-36	1 919	-336	-61	6 038	73	-59
	Mönsterås	3 412	-428	-3	1 286	-969	-22	6 411	446	205
	Mörbylånga	3 541	-299	309	1 325	-930	455	6 227	262	61
	Nybro	3 185	-655	143	1 434	-821	282	7 728	1 763	175
	Oskarshamn	3 467	-373	167	1 448	-807	86	6 574	609	7
	Torsås	2 860	-980	480	1 458	-797	660	8 446	2 481	324
	Vimmerby	3 229	-611	304	1 291	-964	286	6 927	962	116
	Västervik	3 254	-586	150	1 768	-487	358	7 136	1 171	-13
Gotland	Gotland	3 445	-395	190	1 951	-304	576	6 204	239	150
Blekinge	Karlshamn	3 277	-563	-40	1 425	-830	66	6 766	801	49
	Karlskrona	3 291	-549	18	1 796	-459	157	6 729	764	141
	Olofström	3 504	-336	-76	1 340	-915	-220	6 351	386	-26
	Ronneby	2 831	-1 009	139	1 557	-698	338	6 875	910	-125
	Sölvesborg	3 002	-838	159	1 578	-677	167	6 150	185	133
Skåne	Bjuv	3 352	-488	-19	2 070	-185	347	5 096	-869	81
	Bromölla	3 458	-382	-5	1 368	-887	246	5 458	-507	-31
	Burlöv	4 223	383	119	2 556	301	-66	4 689	-1 276	23
	Båstad	2 844	-996	240	1 330	-925	221	7 007	1 042	-114
	Eslöv	3 860	20	-104	1 794	-461	307	5 865	-100	10
	Helsingborg	3 648	-192	43	2 807	552	-9	6 560	595	19
	Hässleholm	3 007	-833	40	1 772	-483	546	6 887	922	148
	Höganäs	3 456	-384	138	1 563	-692	252	6 694	729	-91
	Hörby	2 970	-870	-132	1 481	-774	541	7 140	1 175	9
	Hör	3 504	-336	120	1 648	-607	344	5 783	-182	155
	Klippan	2 684	-1 156	-85	1 844	-411	158	6 539	574	-21
	Kristianstad	3 464	-376	101	1 983	-272	236	6 400	435	60
	Kävlinge	4 427	587	-97	1 476	-779	347	4 280	-1 685	-108
	Landskrona	3 378	-462	69	2 442	187	-255	7 003	1 038	68
	Lomma	5 186	1 346	-154	1 026	-1 229	-65	3 950	-2 015	-128
	Lund	4 215	375	113	2 558	303	-194	4 497	-1 468	-74
	Malmö	3 502	-338	-16	4 150	1 895	-231	7 064	1 099	-70
	Osby	2 941	-899	171	1 144	-1 111	-123	7 696	1 731	-12

Tabell 3 K a		Barnomsorg			Individ o familjeomsorg			Äldre o handikappomsorg		
Län	Kommun	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A
	Perstorp	3 467	-373	-167	1 724	-531	-223	5 729	-236	-53
	Simrishamn	3 167	-673	21	1 507	-748	341	8 058	2 093	40
	Sjöbo	3 243	-597	-36	1 618	-637	619	6 641	676	31
	Skurup	3 448	-392	-91	1 770	-485	636	5 701	-264	81
	Staffanstorps	5 164	1 324	182	1 563	-692	285	3 255	-2 710	-50
	Svalöv	3 546	-294	-134	1 449	-806	440	5 895	-70	101
	Svedala	4 725	885	113	1 448	-807	166	3 692	-2 273	-68
	Tomelilla	2 839	-1 001	179	1 576	-679	665	7 794	1 829	-144
	Trelleborg	3 667	-173	89	1 988	-267	358	5 918	-47	-94
	Vellinge	4 745	905	77	1 273	-982	315	3 483	-2 482	-170
	Ystad	3 281	-559	37	1 536	-719	157	7 078	1 113	-228
	Åstorp	3 095	-745	-133	2 212	-43	393	5 107	-858	-21
	Ängelholm	3 431	-409	141	1 582	-673	175	6 287	322	0
	Örkelljunga	2 915	-925	329	1 339	-916	349	6 922	957	88
	Östra Göinge	3 716	-124	118	1 324	-931	215	6 634	669	97
Halland	Falkenberg	3 206	-634	381	1 765	-490	266	6 575	610	160
	Halmstad	3 281	-559	62	2 286	31	243	6 221	256	-16
	Hylte	3 521	-319	489	1 290	-965	47	7 383	1 418	213
	Kungsbacka	4 862	1 022	14	1 523	-732	483	3 764	-2 201	35
	Laholm	2 871	-969	363	1 456	-799	585	6 459	494	152
	Varberg	3 464	-376	233	1 691	-564	330	5 978	13	4
Västra	Ale	4 206	366	-61	1 656	-599	169	4 408	-1 557	45
Götaland	Alingsås	3 698	-142	182	1 611	-644	237	6 102	137	-47
	Bengtstors	3 369	-471	165	1 147	-1 108	-134	9 126	3 161	272
	Bollebygd	4 595	755	-45	1 150	-1 105	187	4 774	-1 191	19
	Borås	3 851	11	-33	2 261	6	177	6 944	979	-97
	Dals-Ed	2 688	-1 152	426	1 285	-970	288	8 240	2 275	259
	Essunga	3 026	-814	375	1 116	-1 139	280	7 431	1 466	263
	Falköping	3 232	-608	-53	1 485	-770	207	7 232	1 267	-64
	Färgelanda	3 467	-373	102	1 395	-860	260	6 120	155	392
	Grästorps	3 601	-239	152	952	-1 303	44	7 321	1 356	352
	Gullspång	3 296	-544	697	1 308	-947	111	6 878	913	37
	Göteborg	3 683	-157	85	4 109	1 854	-126	6 194	229	-5
	Götene	3 564	-276	145	1 187	-1 068	264	6 018	53	7
	Herrljunga	3 148	-692	163	1 257	-998	264	6 712	747	-26
	Hjo	3 126	-714	205	1 555	-700	526	6 561	596	237
	Härryda	5 086	1 246	26	1 532	-723	175	3 595	-2 370	-42
	Karlsborg	2 871	-969	185	1 013	-1 242	138	7 785	1 820	146

Tabell 3 K a		Barnomsorg			Individ o familjeomsorg			Äldre o handikappomsorg		
Län	Kommun	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A
	Kungälv	4 590	750	-42	1 405	-850	141	4 463	-1 502	-23
	Lerum	4 896	1 056	-117	1 526	-729	100	3 507	-2 458	-34
	Lidköping	3 732	-108	-36	1 381	-874	63	6 535	570	43
	Lilla Edet	3 514	-326	377	1 547	-708	-4	5 238	-727	52
	Lysekil	2 980	-860	78	1 584	-671	65	7 013	1 048	-348
	Mariestad	3 559	-281	127	1 345	-910	-182	6 195	230	66
	Mark	3 508	-332	50	1 387	-868	190	7 169	1 204	104
	Mellerud	3 013	-827	306	1 467	-788	348	7 119	1 154	205
	Munkedal	2 911	-929	387	1 375	-880	383	6 773	808	79
	Mölnadal	4 806	966	-6	2 157	-98	144	4 736	-1 229	-66
	Orust	3 242	-598	393	1 273	-982	326	6 255	290	190
	Partille	5 633	1 793	192	2 079	-176	240	4 206	-1 759	22
	Skara	3 786	-54	-358	1 585	-670	261	6 556	591	169
	Skövde	3 841	1	-39	1 607	-648	21	5 596	-369	15
	Sotenäs	3 040	-800	340	1 291	-964	90	9 159	3 194	-11
	Stenungsund	4 247	407	113	1 572	-683	238	3 693	-2 272	107
	Strömstad	3 220	-620	-43	1 697	-558	216	7 008	1 043	-147
	Svenljunga	3 140	-700	419	1 217	-1 038	188	7 073	1 108	216
	Tanum	3 110	-730	212	1 399	-856	422	7 789	1 824	-157
	Tibro	3 296	-544	-4	1 582	-673	557	6 614	649	241
	Tidaholm	3 439	-401	101	1 524	-731	295	6 870	905	103
	Tjörn	3 497	-343	394	1 217	-1 038	265	5 135	-830	37
	Tranemo	3 478	-362	103	1 002	-1 253	-25	6 479	514	-52
	Trollhättan	3 924	84	-102	2 112	-143	-201	5 641	-324	-21
	Töreboda	2 962	-878	158	1 534	-721	323	6 854	889	259
	Uddevalla	3 453	-387	32	2 160	-95	194	6 172	207	-32
	Ulricehamn	3 436	-404	57	1 271	-984	309	7 518	1 553	90
	Vara	2 928	-912	181	1 387	-868	391	7 009	1 044	241
	Värgårda	3 533	-307	195	1 212	-1 043	226	5 503	-462	266
	Vänersborg	3 982	142	132	1 654	-601	99	5 925	-40	88
	Åmål	3 216	-624	129	1 525	-730	134	7 475	1 510	56
	Öckerö	4 309	469	211	925	-1 330	145	4 902	-1 063	-120
Värmland	Arvika	3 194	-646	69	1 545	-710	229	7 492	1 527	87
	Eda	2 799	-1 041	-109	1 632	-623	529	7 731	1 766	96
	Filipstad	3 046	-794	82	1 571	-684	358	8 942	2 977	84
	Forshaga	3 746	-94	-201	1 357	-898	50	5 458	-507	82
	Grums	3 383	-457	233	1 472	-783	309	6 478	513	-68
	Hagfors	2 981	-859	221	1 256	-999	235	8 168	2 203	86

Tabell 3 K a		Barnomsorg			Individ o familjeomsorg			Äldre o handikappomsorg		
Län	Kommun	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A
Örebro	Hammarö	5 022	1 182	-114	1 268	-987	-338	4 398	-1 567	-81
	Karlstad	3 596	-244	-170	2 061	-194	-197	5 673	-292	-41
	Kil	3 991	151	279	1 549	-706	282	4 805	-1 160	52
	Kristinehamn	3 160	-680	-62	1 645	-610	-22	7 041	1 076	-53
	Munkfors	2 838	-1 002	18	1 272	-983	-80	9 079	3 114	-73
	Storfors	3 121	-719	62	1 415	-840	426	7 033	1 068	103
	Sunne	3 599	-241	399	1 381	-874	415	7 726	1 761	560
	Säffle	3 298	-542	317	1 202	-1 053	154	7 546	1 581	167
	Torsby	3 066	-774	313	1 498	-757	221	9 047	3 082	718
	Årjäng	3 102	-738	100	1 223	-1 032	296	8 158	2 193	503
	Askersund	3 082	-758	271	1 189	-1 066	59	7 426	1 461	84
	Degerfors	3 281	-559	-125	1 348	-907	-135	6 577	612	34
	Hallsberg	3 417	-423	154	1 412	-843	104	6 252	287	51
	Hällefors	2 776	-1 064	81	1 356	-899	-250	8 568	2 603	-23
	Karlskoga	3 216	-624	-36	1 671	-584	33	7 267	1 302	-44
	Kumla	3 885	45	-217	1 410	-845	45	5 762	-203	-9
	Laxå	3 493	-347	238	1 223	-1 032	-318	7 041	1 076	-240
	Lekeberg	3 381	-459	-72	1 081	-1 174	120	6 860	895	337
	Lindesberg	3 412	-428	-7	1 503	-752	187	7 012	1 047	-90
	Ljusnarsberg	2 827	-1 013	-41	1 447	-808	148	8 845	2 880	-208
Nora	3 337	-503	122	1 491	-764	-6	6 465	500	-211	
Örebro	3 744	-96	41	2 596	341	-50	6 275	310	-79	
Västmanland	Arboga	3 331	-509	-145	1 552	-703	128	6 581	616	-103
	Fagersta	3 219	-621	-159	1 709	-546	3	7 355	1 390	-20
	Hallstahammar	3 448	-392	-149	1 599	-656	-231	5 787	-178	34
	Heby	3 038	-802	399	1 229	-1 026	325	6 145	180	157
	Kungsör	3 392	-448	7	1 480	-775	316	6 244	279	29
	Köping	3 346	-494	-18	1 827	-428	-108	6 741	776	-82
	Norberg	3 200	-640	147	1 419	-836	-84	7 127	1 162	54
	Sala	3 177	-663	77	1 689	-566	162	6 472	507	221
	Skinnskatteberg	3 283	-557	-26	1 483	-772	135	6 293	328	110
	Surahammar	3 831	-9	-112	1 529	-726	42	4 962	-1 003	-258
Dalarna	Västerås	4 076	236	-127	2 590	335	-145	5 209	-756	-97
	Avesta	3 291	-549	1	1 489	-766	-76	6 949	984	-92
	Borlänge	3 359	-481	-67	1 908	-347	75	5 642	-323	-17
	Falun	3 808	-32	-36	1 781	-474	78	5 709	-256	-68
	Gagnef	3 261	-579	129	1 127	-1 128	135	6 699	734	79
	Hedemora	3 118	-722	126	1 602	-653	163	7 240	1 275	57

Tabell 3 K a		Barnomsorg			Individ o familjeomsorg			Äldre o handikappomsorg		
Län	Kommun	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A
	Leksand	3 187	-653	282	1 250	-1 005	219	7 534	1 569	86
	Ludvika	3 032	-808	40	1 576	-679	-69	7 926	1 961	-41
	Malung	3 068	-772	-18	1 277	-978	164	7 601	1 636	60
	Mora	3 418	-422	113	1 570	-685	107	6 599	634	67
	Orsa	2 912	-928	269	1 750	-505	346	8 288	2 323	-18
	Rättvik	2 672	-1 168	382	1 267	-988	53	9 394	3 429	252
	Smedjebacken	3 222	-618	173	1 318	-937	-122	5 593	-372	-63
	Säter	3 484	-356	57	1 405	-850	-240	5 902	-63	-29
	Vansbro	2 665	-1 175	128	1 376	-879	532	9 505	3 540	165
	Älvdalen	2 965	-875	191	1 402	-853	666	8 802	2 837	121
Gävleborg	Bollnäs	2 986	-854	9	1 521	-734	-37	7 134	1 169	65
	Gävle	3 712	-128	-193	2 264	9	-169	5 761	-204	-6
	Hofors	3 631	-209	-51	1 372	-883	-35	7 339	1 374	-90
	Hudiksvall	3 289	-551	-61	1 884	-371	203	6 384	419	147
	Ljusdal	2 945	-895	-63	1 511	-744	357	8 685	2 720	114
	Nordanstig	2 756	-1 084	180	1 505	-750	481	7 402	1 437	216
	Ockelbo	3 191	-649	135	1 365	-890	333	7 858	1 893	92
	Ovanåker	2 901	-939	409	1 151	-1 104	371	7 456	1 491	152
	Sandviken	3 403	-437	-64	1 611	-644	29	7 079	1 114	-80
	Söderhamn	3 283	-557	200	1 684	-571	78	7 070	1 105	29
Väster- norrland	Härnösand	3 374	-466	-92	1 495	-760	-4	6 722	757	-9
	Kramfors	3 046	-794	164	1 335	-920	400	9 287	3 322	104
	Sollefteå	3 228	-612	147	1 348	-907	347	9 103	3 138	104
	Sundsvall	3 661	-179	-177	2 052	-203	52	5 585	-380	-62
	Timrå	3 780	-60	-82	1 486	-769	314	6 020	55	70
	Ånge	3 483	-357	179	1 374	-881	403	9 125	3 160	-107
	Örnsköldsvik	3 279	-561	59	1 255	-1 000	340	6 691	726	75
Jämtland	Berg	3 242	-598	296	1 282	-973	526	9 370	3 405	496
	Bräcke	3 208	-632	82	1 454	-801	395	9 924	3 959	486
	Härjedalen	3 010	-830	135	1 278	-977	329	9 768	3 803	481
	Krokom	3 753	-87	129	1 279	-976	287	7 336	1 371	66
	Ragunda	3 182	-658	136	1 072	-1 183	156	9 886	3 921	554
	Strömsund	3 084	-756	268	1 253	-1 002	455	9 654	3 689	163
	Åre	3 477	-363	97	1 442	-813	359	7 238	1 273	255
	Östersund	3 876	36	-154	2 038	-217	-53	5 526	-439	-18
Väster- botten	Bjurholm	3 186	-654	506	626	-1 629	186	10 503	4 538	823
	Dorotea	3 161	-679	196	941	-1 314	186	10 991	5 026	-617
	Lycksele	3 786	-54	115	1 169	-1 086	0	7 145	1 180	388

Tabell 3 K a		Barnomsorg			Individ o familjeomsorg			Äldre o handikappomsorg		
Län	Kommun	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A
	Malå	3 373	-467	126	866	-1 389	388	6 398	433	78
	Nordmaling	3 252	-588	259	1 129	-1 126	436	7 616	1 651	62
	Norsjö	3 121	-719	191	631	-1 624	40	7 583	1 618	701
	Robertsfors	3 588	-252	298	959	-1 296	330	6 693	728	258
	Skellefteå	3 673	-167	-9	1 398	-857	337	5 836	-129	3
	Sorsele	3 102	-738	129	1 138	-1 117	495	9 294	3 329	963
	Storuman	2 732	-1 108	50	1 204	-1 051	345	8 118	2 153	408
	Umeå	4 557	717	-77	2 067	-188	-220	3 683	-2 282	11
	Vilhelmina	3 289	-551	132	1 300	-955	478	7 726	1 761	-56
	Vindeln	3 021	-819	358	924	-1 331	375	8 419	2 454	389
	Vännäs	4 177	337	-21	1 070	-1 185	242	5 861	-104	85
	Åsele	2 621	-1 219	77	1 138	-1 117	247	10 420	4 455	58
Norrbotten	Arjeplog	3 305	-535	159	1 169	-1 086	426	9 064	3 099	152
	Arvidsjaur	3 172	-668	60	1 045	-1 210	224	8 425	2 460	-31
	Boden	4 065	225	-169	1 645	-610	85	6 032	67	-105
	Gällivare	3 839	-1	-92	1 562	-693	147	5 416	-549	17
	Haparanda	2 713	-1 127	-139	1 861	-394	242	5 877	-88	306
	Jokkmokk	3 693	-147	-249	1 348	-907	0	7 450	1 485	-25
	Kalix	3 434	-406	21	1 262	-993	228	6 398	433	59
	Kiruna	4 008	168	-224	1 554	-701	44	4 043	-1 922	12
	Luleå	3 922	82	-265	2 049	-206	56	4 042	-1 923	-121
	Pajala	2 480	-1 360	-4	1 028	-1 227	253	9 066	3 101	315
	Piteå	3 639	-201	-58	1 430	-825	288	5 135	-830	7
	Älvsbyn	3 232	-608	-157	997	-1 258	-28	6 609	644	69
	Överkalix	2 968	-872	135	1 113	-1 142	694	8 322	2 357	757
	Övertorneå	2 901	-939	-46	943	-1 312	-92	7 794	1 829	20
	Riket	3 840			2 255			5 965		

Tabell 3 K b. Beräknad standardkostnad per verksamhet och tillägg eller avdrag (T/A) år 1998 samt förändring jämfört med nuvarande modell där förändringar föreslagits. Kronor per invånare och kommun.

Tabell 3 K b		Grundskola			Gymnasieskola			Befolkningsminskning		
Län	Kommun	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A
Stockholm	Botkyrka	6 080	893	-83	2 195	247	15	0	-32	-5
	Danderyd	4 925	-262	-81	1 896	-52	-47	0	-32	-5
	Ekerö	6 340	1 153	165	1 992	44	0	0	-32	-5
	Haninge	5 866	679	50	2 075	127	-13	0	-32	-5
	Huddinge	5 594	407	-78	1 854	-94	-8	0	-32	-5
	Järfälla	5 251	64	-83	2 119	171	-34	0	-32	-5
	Lidingö	4 753	-434	-73	1 819	-129	-10	0	-32	-5
	Nacka	5 300	113	-20	1 996	48	1	0	-32	-5
	Norrälje	5 696	509	37	1 986	38	-1	0	-32	-5
	Nynäshamn	5 570	383	-25	1 824	-124	-1	0	-32	-5
	Salem	6 105	918	-80	2 136	188	15	0	-32	-5
	Sigtuna	5 373	186	-2	1 964	16	3	0	-32	-5
	Sollentuna	5 556	369	-83	1 977	29	-46	0	-32	-5
	Solna	3 122	-2 065	-63	1 087	-861	-49	0	-32	-5
	Stockholm	3 826	-1 361	-40	1 358	-590	-15	0	-32	-5
	Sundbyberg	3 602	-1 585	-67	1 171	-777	-48	0	-32	-5
	Södertälje	5 329	142	6	1 726	-222	-13	0	-32	-5
	Tyresö	5 627	440	-78	1 977	29	-12	0	-32	-5
	Täby	5 326	139	-86	2 171	223	-41	0	-32	-5
	Upplands-Bro	6 098	911	112	2 196	248	-7	0	-32	-5
	Upplands-Väsby	5 379	192	-81	2 167	219	-45	0	-32	-5
	Vallentuna	6 140	953	27	2 314	366	-17	0	-32	-5
	Vaxholm	5 672	485	94	2 047	99	76	0	-32	-5
Värmdö	5 717	530	194	1 900	-48	17	0	-32	-5	
Österåker	5 920	733	-5	2 224	276	-26	0	-32	-5	
Uppsala	Enköping	5 741	554	-87	2 117	169	7	0	-32	-5
	Håbo	6 169	982	29	2 320	372	-32	0	-32	-5
	Tierp	5 529	342	146	2 075	127	34	0	-32	-5
	Uppsala	5 312	125	42	1 904	-44	8	0	-32	-5
	Älvkarleby	4 937	-250	12	1 843	-105	47	0	-32	-5
Östhammar	6 018	831	114	2 501	553	4	0	-32	-5	
Söder- manland	Eskilstuna	5 063	-124	0	1 976	28	0	0	-32	-5
	Flen	5 878	691	22	2 156	208	-21	0	-32	-5
	Gnesta	6 186	999	-28	2 454	506	49	0	-32	-5
	Katrineholm	5 294	107	-72	1 862	-86	-10	0	-32	-5

Tabell 3 K b		Grundskola			Gymnasieskola			Befolkningsminskning		
Län	Kommun	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A
	Nyköping	5 304	117	34	2 071	123	-1	0	-32	-5
	Oxelösund	5 124	-63	-93	2 220	272	62	1 497	1 465	514
	Strängnäs	6 038	851	93	2 161	213	20	0	-32	-5
	Trosa	5 966	779	-32	2 348	400	76	0	-32	-5
	Vingåker	5 842	655	-49	2 107	159	37	0	-32	-5
Öster- götland	Boxholm	5 796	609	-46	2 183	235	26	0	-32	-5
	Finspång	5 559	372	84	2 212	264	-4	224	192	-5
	Kinda	5 808	621	29	2 258	310	-81	0	-32	-5
	Linköping	4 812	-375	15	1 891	-57	7	0	-32	-5
	Mjölby	5 418	231	39	2 327	379	23	0	-32	-5
	Motala	5 396	209	-16	2 068	120	-15	0	-32	-5
	Norrköping	5 043	-144	-7	2 050	102	-12	0	-32	-5
	Söderköping	6 637	1 450	-5	2 666	718	-24	0	-32	-5
	Vadstena	4 827	-360	-136	2 085	137	58	0	-32	-5
	Valdemarsvik	5 912	725	-141	2 235	287	-37	163	131	158
	Ydre	6 870	1 683	26	2 285	337	30	0	-32	-5
	Åtvidaberg	5 397	210	40	2 582	634	44	0	-32	-5
	Ödeshög	6 086	899	5	2 570	622	45	353	321	253
	Jönköping	Aneby	7 230	2 043	-130	2 654	706	54	0	-32
Eksjö		5 664	477	-31	2 259	311	-27	10	-22	5
Gislaved		6 105	918	20	2 120	172	-5	0	-32	-5
Gnosjö		6 573	1 386	10	2 352	404	78	0	-32	-5
Habo		7 177	1 990	-248	2 930	982	102	0	-32	-5
Jönköping		5 179	-8	-10	2 033	85	24	0	-32	-5
Mullsjö		6 495	1 308	-50	3 127	1 179	117	0	-32	-5
Nässjö		5 291	104	33	1 924	-24	2	0	-32	-5
Sävsjö		5 913	726	55	2 558	610	50	35	3	30
Tranås		4 693	-494	-141	1 936	-12	-93	0	-32	-5
Vaggeryd		6 174	987	19	2 292	344	74	0	-32	-5
Vetlanda		5 513	326	122	2 278	330	-15	0	-32	-5
Värnamo		5 586	399	6	2 070	122	12	0	-32	-5
Kronoberg		Alvesta	6 240	1 053	-71	2 397	449	-13	0	-32
	Lessebo	5 868	681	127	2 305	357	36	260	228	255
	Ljungby	5 397	210	-8	2 113	165	-34	0	-32	-5
	Markaryd	5 496	309	8	2 383	435	45	306	274	-5
	Tingsryd	5 818	631	10	2 227	279	-64	94	62	89
	Uppvidinge	6 198	1 011	331	2 226	278	0	0	-32	-5
	Växjö	5 124	-63	33	2 063	115	12	0	-32	-5
	Älmhult	5 529	342	-32	2 166	218	9	0	-32	-5

Tabell 3 K b		Grundskola			Gymnasieskola			Befolkningsminskning		
Län	Kommun	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A
Kalmar	Borgholm	6 103	916	-102	2 276	328	23	0	-32	-5
	Emmaboda	5 205	18	29	2 195	247	3	358	326	96
	Hultsfred	5 633	446	71	2 194	246	-10	62	30	-5
	Högsby	6 423	1 236	33	2 323	375	69	230	198	-5
	Kalmar	5 105	-82	54	1 887	-61	6	0	-32	-5
	Mönsterås	5 583	396	-6	1 933	-15	15	0	-32	-5
	Mörbylånga	6 523	1 336	160	2 258	310	36	0	-32	-5
	Nybro	5 334	147	-72	1 861	-87	-10	0	-32	-5
	Oskarshamn	5 035	-152	13	2 034	86	-9	0	-32	-5
	Torsås	5 961	774	-14	2 032	84	23	0	-32	-5
	Vimmerby	5 580	393	-18	1 912	-36	-27	0	-32	-5
	Västervik	5 387	200	40	1 993	45	-26	0	-32	-5
Gotland	Gotland	5 816	629	-55	2 100	152	-21	0	-32	-5
Blekinge	Karlshamn	4 757	-430	-41	1 922	-26	-8	0	-32	-5
	Karlskrona	5 149	-38	119	2 052	104	15	0	-32	-5
	Olofström	4 925	-262	-10	1 874	-74	16	0	-32	-5
	Ronneby	5 129	-58	83	2 112	164	18	0	-32	-5
Skåne	Sölvesborg	5 378	191	58	1 971	23	22	0	-32	-5
	Bjuv	5 774	587	-20	2 233	285	73	0	-32	-5
	Bromölla	5 655	468	-37	2 656	708	90	216	184	211
	Burlöv	5 586	399	-79	2 123	175	14	0	-32	-5
	Båstad	5 141	-46	-14	2 178	230	36	0	-32	-5
	Eslöv	5 671	484	-6	1 879	-69	0	0	-32	-5
	Helsingborg	4 495	-692	-26	1 739	-209	-14	0	-32	-5
	Hässleholm	5 305	118	67	2 083	135	29	0	-32	-5
	Höganäs	5 019	-168	-86	2 087	139	-5	0	-32	-5
	Hörby	5 626	439	-78	2 159	211	34	0	-32	-5
	Höör	5 966	779	-76	2 486	538	86	0	-32	-5
	Klippan	5 382	195	-23	2 188	240	6	0	-32	-5
	Kristianstad	5 289	102	73	1 923	-25	17	0	-32	-5
	Kävlinge	5 578	391	117	2 151	203	13	0	-32	-5
	Landskrona	4 989	-198	-63	1 991	43	-12	0	-32	-5
	Lomma	5 180	-7	69	1 969	21	13	0	-32	-5
	Lund	4 820	-367	-7	1 764	-184	-10	0	-32	-5
Malmö	4 401	-786	-22	1 491	-457	-26	0	-32	-5	
Osby	5 726	539	-52	2 278	330	74	0	-32	-5	
Perstorp	5 832	645	-80	2 449	501	86	201	169	196	
Simrishamn	5 170	-17	-6	1 813	-135	-21	0	-32	-5	
Sjöbo	5 552	365	-14	2 228	280	-13	0	-32	-5	

Tabell 3 K b		Grundskola			Gymnasieskola			Befolkningsminskning		
Län	Kommun	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A
	Skurup	5 673	486	-119	2 362	414	74	0	-32	-5
	Staffänstorp	5 528	341	5	2 261	313	-41	0	-32	-5
	Svalöv	6 016	829	47	2 291	343	70	0	-32	-5
	Svedala	6 411	1 224	125	2 581	633	14	0	-32	-5
	Tomelilla	5 396	209	-90	2 313	365	46	0	-32	-5
	Trelleborg	5 287	100	-36	1 821	-127	-11	0	-32	-5
	Vellinge	5 820	633	260	2 152	204	39	0	-32	-5
	Ystad	4 743	-444	-66	1 903	-45	-11	0	-32	-5
	Åstorp	5 829	642	-45	2 459	511	76	0	-32	-5
	Ängelholm	5 173	-14	26	2 037	89	9	0	-32	-5
	Örkelljunga	6 076	889	-21	2 436	488	45	0	-32	-5
	Östra Göinge	6 068	881	91	2 349	401	78	0	-32	-5
Halland	Falkenberg	5 694	507	-42	2 379	431	-25	0	-32	-5
	Halmstad	5 092	-95	23	1 933	-15	-2	0	-32	-5
	Hylte	6 024	837	22	2 084	136	-37	0	-32	-5
	Kungsbacka	5 881	694	253	2 120	172	31	0	-32	-5
	Laholm	5 961	774	-7	2 215	267	-11	0	-32	-5
	Varberg	5 665	478	37	2 018	70	14	0	-32	-5
Västra Götaland	Ale	5 809	622	131	2 329	381	8	0	-32	-5
	Alingsås	5 913	726	14	1 957	9	-8	0	-32	-5
	Bengtstors	5 399	212	97	2 220	272	33	149	117	-5
	Bollebygd	6 297	1 110	-17	2 483	535	47	0	-32	-5
	Borås	4 980	-207	41	1 721	-227	-5	0	-32	-5
	Dals-Ed	6 013	826	-84	2 285	337	83	389	357	144
	Essunga	6 014	827	-4	2 593	645	48	0	-32	-5
	Falköping	5 710	523	-30	2 030	82	8	0	-32	-5
	Färgelanda	6 617	1 430	-49	2 343	395	42	0	-32	-5
	Grästorp	5 916	729	-59	2 291	343	24	0	-32	-5
	Gullspång	6 083	896	-55	2 382	434	-18	0	-32	-5
	Göteborg	4 197	-990	-9	1 544	-404	6	0	-32	-5
	Götene	5 978	791	22	2 698	750	54	0	-32	-5
	Herrljunga	6 296	1 109	-12	1 958	10	19	0	-32	-5
	Hjo	5 551	364	-205	2 568	620	83	0	-32	-5
	Härryda	6 275	1 088	172	2 071	123	17	0	-32	-5
	Karlsborg	5 636	449	-70	2 014	66	22	431	399	-5
	Kungälv	5 746	559	109	1 943	-5	2	0	-32	-5
	Lerum	6 423	1 236	148	2 345	397	7	0	-32	-5
	Lidköping	5 138	-49	-42	2 001	53	-12	0	-32	-5
	Lilla Edet	6 492	1 305	42	2 639	691	84	0	-32	-5

Tabell 3 K b		Grundskola			Gymnasieskola			Befolkningsminskning		
Län	Kommun	Stand kostn	Tillägge/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägge/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägge/ avdr	Förändr av T/A
	Lysekil	5 607	420	-26	2 216	268	-23	0	-32	-5
	Mariestad	5 260	73	-7	1 970	22	-13	0	-32	-5
	Mark	5 915	728	76	2 066	118	17	0	-32	-5
	Mellerud	5 387	200	-21	2 172	224	39	0	-32	-5
	Munkedal	5 920	733	-37	2 428	480	-7	0	-32	-5
	Mölndal	5 309	122	75	1 825	-123	-10	0	-32	-5
	Orust	6 404	1 217	195	2 406	458	27	0	-32	-5
	Partille	5 860	673	-80	1 938	-10	-24	0	-32	-5
	Skara	5 508	321	-14	2 188	240	-35	0	-32	-5
	Skövde	5 167	-20	-35	1 936	-12	-8	0	-32	-5
	Sotenäs	4 975	-212	-57	2 119	171	0	0	-32	-5
	Stenungsund	5 894	707	8	2 093	145	-3	0	-32	-5
	Strömstad	5 361	174	142	1 842	-106	-30	0	-32	-5
	Svenljunga	6 105	918	106	2 167	219	35	0	-32	-5
	Tanum	5 623	436	65	2 092	144	-74	0	-32	-5
	Tibro	5 700	513	-147	2 000	52	-28	0	-32	-5
	Tidaholm	5 441	254	-79	1 920	-28	50	0	-32	-5
	Tjörn	6 456	1 269	186	2 288	340	85	0	-32	-5
	Tranemo	6 037	850	9	2 196	248	35	53	21	48
	Trollhättan	5 039	-148	-85	1 849	-99	-27	0	-32	-5
	Töreboda	6 221	1 034	-32	2 198	250	28	0	-32	-5
	Uddevalla	5 181	-6	-16	1 991	43	-8	0	-32	-5
	Ulricehamn	5 614	427	42	2 188	240	-11	0	-32	-5
	Vara	5 716	529	58	2 362	414	-28	0	-32	-5
	Vårgårda	6 326	1 139	-27	2 409	461	85	0	-32	-5
	Vänersborg	5 511	324	6	2 108	160	-2	0	-32	-5
	Åmål	5 025	-162	-121	1 958	10	-59	0	-32	-5
	Öckerö	5 934	747	-66	2 256	308	35	0	-32	-5
Värmland	Arvika	5 145	-42	50	2 067	119	0	0	-32	-5
	Eda	5 475	288	192	2 353	405	5	142	110	-5
	Filipstad	4 853	-334	54	1 989	41	-33	549	517	-5
	Forshaga	6 002	815	-40	2 371	423	63	0	-32	-5
	Grums	5 263	76	8	2 464	516	67	186	154	181
	Hagfors	5 131	-56	-77	1 787	-161	-30	554	522	-5
	Hammarö	5 932	745	-86	2 556	608	79	0	-32	-5
	Karlstad	4 608	-579	26	1 830	-118	-9	0	-32	-5
	Kil	6 000	813	-69	2 485	537	30	0	-32	-5
	Kristinehamn	4 864	-323	-52	2 087	139	-50	0	-32	-5
	Munkfors	4 658	-529	-64	1 603	-345	-34	178	146	-5

Tabell 3 K b		Grundskola			Gymnasieskola			Befolkningsminskning		
Län	Kommun	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A
Örebro	Storfors	6 436	1 249	187	2 457	509	23	288	256	-5
	Sunne	5 457	270	69	2 125	177	-12	0	-32	-5
	Säffle	5 361	174	58	1 927	-21	-43	157	125	-5
	Torsby	5 714	527	83	2 125	177	-23	108	76	-5
	Årjäng	5 296	109	-111	2 651	703	228	50	18	45
	Askersund	5 760	573	111	2 494	546	86	134	102	129
	Degerfors	5 037	-150	3	2 403	455	68	482	450	200
	Hallsberg	5 554	367	-26	2 258	310	23	0	-32	-5
	Hällefors	4 627	-560	63	1 887	-61	-16	966	934	-5
	Karlskoga	4 448	-739	-131	1 893	-55	-39	412	380	-5
	Kumla	5 218	31	-60	2 122	174	-26	0	-32	-5
	Laxå	5 591	404	-3	2 094	146	36	1 359	1 327	333
	Lekeberg	6 371	1 184	-48	2 443	495	22	0	-32	-5
	Lindesberg	5 685	498	115	2 130	182	19	0	-32	-5
	Ljusnarsberg	4 937	-250	-82	1 917	-31	29	408	376	-5
Nora	5 810	623	-62	2 332	384	73	0	-32	-5	
Örebro	5 028	-159	-31	1 921	-27	-16	0	-32	-5	
Västmanlan d	Arboga	5 016	-171	-138	2 240	292	25	0	-32	-5
	Fagersta	4 651	-536	-51	1 892	-56	-37	259	227	-5
	Hallstahammar	5 254	67	-82	1 931	-17	-28	310	278	-5
	Heby	6 721	1 534	210	2 354	406	37	0	-32	-5
	Kungsör	5 536	349	32	2 143	195	62	0	-32	-5
	Köping	5 464	277	-29	2 024	76	-14	0	-32	-5
	Norberg	5 943	756	-78	2 231	283	30	25	-7	20
	Sala	5 574	387	-110	2 222	274	-34	0	-32	-5
	Skinnskatteberg	6 430	1 243	-2	2 198	250	60	0	-32	-5
	Surahammar	5 980	793	-15	2 275	327	66	28	-4	-5
Dalarna	Västerås	4 726	-461	-61	1 947	-1	-18	0	-32	-5
	Avesta	5 092	-95	-55	2 057	109	-41	254	222	-5
	Borlänge	5 137	-50	-131	1 902	-46	-16	0	-32	-5
	Falun	5 608	421	49	2 132	184	6	0	-32	-5
	Gagnef	6 306	1 119	265	2 480	532	49	0	-32	-5
	Hedemora	5 702	515	52	2 002	54	-73	0	-32	-5
	Leksand	5 725	538	72	2 011	63	-90	0	-32	-5
	Ludvika	4 985	-202	21	1 943	-5	5	367	335	-5
	Malung	5 382	195	75	2 212	264	181	98	66	-5
	Mora	5 552	365	2	2 155	207	-37	0	-32	-5
	Orsa	5 973	786	-267	2 169	221	-8	0	-32	-5
	Rättvik	5 278	91	4	2 076	128	0	0	-32	-5

Tabell 3 K b		Grundskola			Gymnasieskola			Befolkningsminskning		
Län	Kommun	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A
	Smedjebacken	5 739	552	-59	2 337	389	33	717	685	432
	Säter	6 553	1 366	-15	2 324	376	37	0	-32	-5
	Vansbro	5 544	357	228	2 086	138	109	381	349	-5
	Älvdalen	6 299	1 112	-386	2 431	483	63	0	-32	-5
Gävleborg	Bollnäs	5 295	108	49	2 127	179	-25	0	-32	-5
	Gävle	4 790	-397	-43	1 734	-214	-12	0	-32	-5
	Hofors	5 100	-87	21	1 842	-106	14	673	641	-5
	Hudiksvall	5 661	474	10	2 094	146	-10	0	-32	-5
	Ljusdal	5 815	628	63	1 938	-10	-37	24	-8	-5
	Nordanstig	6 014	827	62	2 184	236	-20	325	293	-5
	Ockelbo	5 487	300	-91	2 158	210	-31	0	-32	-5
	Ovanåker	5 921	734	-25	2 188	240	36	62	30	-5
	Sandviken	4 770	-417	-34	1 756	-192	-15	148	116	-5
	Söderhamn	5 015	-172	101	1 819	-129	-28	98	66	-5
Väster- norrland	Härnösand	5 128	-59	-5	2 176	228	-11	0	-32	-5
	Kramfors	5 161	-26	94	2 023	75	0	540	508	-5
	Sollefteå	5 806	619	11	2 017	69	-27	416	384	-5
	Sundsvall	4 802	-385	57	1 864	-84	9	0	-32	-5
	Timrå	5 300	113	11	2 072	124	-5	0	-32	-5
	Ånge	5 387	200	48	2 025	77	144	604	572	-5
	Örnsköldsvik	5 423	236	80	2 199	251	-8	117	85	-5
Jämtland	Berg	6 987	1 800	322	2 319	371	-2	0	-32	-5
	Bräcke	7 113	1 926	276	2 619	671	71	392	360	-5
	Härjedalen	6 019	832	-267	2 076	128	94	288	256	-5
	Krokoms	7 393	2 206	179	2 506	558	55	0	-32	-5
	Ragunda	6 263	1 076	-266	2 297	349	36	548	516	-5
	Strömsund	6 550	1 363	-42	2 093	145	-28	590	558	-5
	Åre	7 000	1 813	450	2 034	86	135	0	-32	-5
	Östersund	4 810	-377	-15	1 961	13	5	0	-32	-5
Väster- botten	Bjurholm	5 837	650	-263	2 209	261	53	295	263	-5
	Dorotea	7 143	1 956	-78	2 453	505	192	541	509	-5
	Lycksele	6 235	1 048	-93	2 484	536	-61	228	196	222
	Malå	6 098	911	-470	3 250	1 302	215	787	755	378
	Nordmaling	6 867	1 680	-24	2 744	796	163	0	-32	-5
	Norsjö	7 019	1 832	20	2 426	478	116	474	442	-5
	Robertsfors	7 284	2 097	-269	2 663	715	102	0	-32	-5
	Skellefteå	5 625	438	141	2 337	389	-3	0	-32	-5
	Sorsele	7 440	2 253	161	2 564	616	104	680	648	-5
	Storuman	7 252	2 065	258	2 431	483	78	1 158	1 126	431

Tabell 3 K b		Grundskola			Gymnasieskola			Befolkningsminskning		
Län	Kommun	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A
	Umeå	5 315	128	41	1 945	-3	0	0	-32	-5
	Vilhelmina	7 469	2 282	-250	2 201	253	-62	103	71	-5
	Vindeln	6 696	1 509	-212	2 608	660	130	23	-9	-5
	Vännäs	6 060	873	-68	2 165	217	63	0	-32	-5
	Åsele	6 195	1 008	-118	2 234	286	116	671	639	69
Norrbottn	Arjeplog	6 746	1 559	-176	2 011	63	-18	364	332	-5
	Arvidsjaur	5 672	485	-294	2 379	431	143	316	284	-5
	Boden	5 480	293	-50	2 176	228	-6	21	-11	16
	Gällivare	5 390	203	-73	2 012	64	-48	468	436	-5
	Haparanda	6 452	1 265	74	2 317	369	-51	0	-32	-5
	Jokkmokk	6 714	1 527	97	2 310	362	197	256	224	-5
	Kalix	5 601	414	4	2 180	232	-37	25	-7	-5
	Kiruna	5 502	315	-182	1 984	36	-53	225	193	-5
	Luleå	5 010	-177	31	1 824	-124	-9	0	-32	-5
	Pajala	6 857	1 670	-187	2 111	163	132	558	526	-5
	Piteå	5 541	354	-37	2 320	372	24	0	-32	-5
	Älvsbyn	5 759	572	157	1 974	26	19	0	-32	-5
	Övertorneå	5 723	536	-248	1 920	-28	154	331	299	-5
	Övertorneå	7 461	2 274	108	2 458	510	114	68	36	63
	Riket	5 187			1 948			32		

Tabell 3 K c. Beräknad standardkostnad per verksamhet och tillägg eller avdrag (T/A) år 1998 samt förändring jämfört med nuvarande modell där förändringar föreslagits. Kronor per invånare och kommun.

Tabell 3 K c		Sysse/sättningsåtgärder			Gator och vägar		Vatten och avlopp		Byggekostnader	
Län	Kommun	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Stand kostn	Förändr av T/A
Stockholm	Botkyrka	0	-59	-8	42	-81	0	-42	0	-186
	Danderyd	0	-59	-8	42	-81	0	-42	0	-186
	Ekerö	0	-59	-8	42	-81	212	170	0	-186
	Haninge	0	-59	-8	42	-81	0	-42	0	-186
	Huddinge	0	-59	-8	42	-81	0	-42	0	-186
	Järfälla	0	-59	-8	42	-81	0	-42	0	-186
	Lidingö	0	-59	-8	149	26	0	-42	0	-186
	Nacka	0	-59	-8	149	26	0	-42	0	-186
	Norrälje	0	-59	-8	42	-81	0	-42	0	52
	Nynäshamn	0	-59	-8	42	-81	0	-42	0	52
	Salem	0	-59	-8	42	-81	0	-42	0	-186
	Sigtuna	0	-59	-8	42	-81	0	-42	0	-186
	Sollentuna	0	-59	-8	42	-81	0	-42	0	-186
	Solna	0	-59	-8	149	26	0	-42	0	-186
	Stockholm	0	-59	-8	520	397	0	-42	0	-186
	Sundbyberg	0	-59	-8	149	26	0	-42	0	-186
	Södertälje	0	-59	-8	96	-27	0	-42	0	52
	Tyresö	0	-59	-8	42	-81	0	-42	0	-186
	Täby	0	-59	-8	42	-81	0	-42	0	-186
	Upplands-Bro	0	-59	-8	42	-81	0	-42	0	-186
	Upplands-Väsby	0	-59	-8	42	-81	0	-42	0	-186
	Vallentuna	0	-59	-8	42	-81	0	-42	0	-186
	Vaxholm	0	-59	-8	42	-81	159	117	0	-186
	Värmdö	0	-59	-8	42	-81	212	170	0	-186
Österåker	0	-59	-8	42	-81	0	-42	0	-186	
Uppsala	Enköping	0	-59	-8	42	-81	0	-42	0	52
	Håbo	0	-59	-8	42	-81	0	-42	0	52
	Tierp	0	-59	-8	42	-81	318	276	0	52
	Uppsala	0	-59	-8	96	-27	0	-42	0	52
	Älvkarleby	125	66	-18	42	-81	106	64	0	52
	Östhammar	0	-59	-8	42	-81	159	117	0	52
Södermanland	Eskilstuna	274	215	189	96	-27	0	-42	0	52
	Flen	0	-59	-8	42	-81	159	117	0	52
	Gnesta	0	-59	-8	42	-81	212	170	0	52

Tabell 3 K c		Sysselsättningsåtgärder			Gator och vägar		Vatten och avlopp		Byggbkostnader	
Län	Kommun	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Stand kostn	Förändr av T/A
	Katrineholm	0	-59	-8	42	-81	0	-42	0	52
	Nyköping	0	-59	-8	42	-81	0	-42	0	52
	Oxelösund	0	-59	-8	42	-81	0	-42	0	52
	Strängnäs	0	-59	-8	42	-81	106	64	0	52
	Trosa	0	-59	-8	42	-81	0	-42	0	52
	Vingåker	0	-59	-8	42	-81	106	64	0	52
Öster- götland	Boxholm	0	-59	-8	42	-81	0	-42	0	52
	Finspång	0	-59	-8	42	-81	0	-42	0	52
	Kinda	0	-59	-8	42	-81	212	170	0	52
	Linköping	0	-59	-8	96	-27	0	-42	0	52
	Mjölby	0	-59	-8	42	-81	0	-42	0	52
	Motala	0	-59	-8	42	-81	0	-42	0	52
	Norrköping	0	-59	-8	96	-27	0	-42	0	52
	Söderköping	0	-59	-8	42	-81	265	223	0	52
	Vadstena	0	-59	-8	42	-81	0	-42	0	52
	Valdemarsvik	54	-5	46	42	-81	265	223	0	52
	Ydre	0	-59	-8	42	-81	212	170	0	52
	Åtvidaberg	0	-59	-8	42	-81	53	11	0	52
	Ödeshög	0	-59	-8	42	-81	106	64	0	52
Jönköping	Aneby	0	-59	-8	42	-81	0	-42	0	52
	Eksjö	0	-59	-8	64	-59	0	-42	0	52
	Gislaved	0	-59	-8	64	-59	0	-42	0	52
	Gnosjö	0	-59	-8	64	-59	0	-42	0	52
	Habo	0	-59	-8	42	-81	0	-42	0	52
	Jönköping	0	-59	-8	96	-27	0	-42	0	52
	Mullsjö	0	-59	-8	42	-81	0	-42	0	52
	Nässjö	0	-59	-8	64	-59	0	-42	0	52
	Sävsjö	0	-59	-8	64	-59	0	-42	0	52
	Tranås	79	20	-104	64	-59	0	-42	0	52
	Vaggeryd	0	-59	-8	64	-59	53	11	0	52
	Vetlanda	0	-59	-8	64	-59	0	-42	0	52
	Värnamo	0	-59	-8	64	-59	0	-42	0	52
Kronoberg	Alvesta	0	-59	-8	42	-81	0	-42	0	52
	Lessebo	0	-59	-8	64	-59	0	-42	0	52
	Ljungby	0	-59	-8	64	-59	0	-42	0	52
	Markaryd	0	-59	-8	42	-81	53	11	0	52
	Tingsryd	0	-59	-8	64	-59	0	-42	0	52
	Uppvidinge	0	-59	-8	64	-59	0	-42	0	52

Tabell 3 K c		Sysselsättningsåtgärder			Gator och vägar		Vatten och avlopp		Byggbkostnader	
Län	Kommun	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Stand kostn	Förändr av T/A
	Växjö	0	-59	-8	96	-27	0	-42	0	52
	Älmhult	0	-59	-8	42	-81	0	-42	0	52
Kalmar	Borgholm	0	-59	-8	42	-81	212	170	0	52
	Emmaboda	0	-59	-8	64	-59	0	-42	0	52
	Hultsfred	0	-59	-8	64	-59	106	64	0	52
	Högsby	0	-59	-8	64	-59	212	170	0	52
	Kalmar	0	-59	-8	96	-27	0	-42	0	52
	Mönsterås	0	-59	-8	42	-81	159	117	0	52
	Mörbylånga	0	-59	-8	42	-81	159	117	0	52
	Nybro	0	-59	-8	64	-59	0	-42	0	52
	Oskarshamn	0	-59	-8	42	-81	0	-42	0	52
	Torsås	0	-59	-8	42	-81	265	223	0	52
	Vimmerby	0	-59	-208	64	-59	0	-42	0	52
	Västervik	0	-59	-144	42	-81	0	-42	0	52
Gotland	Gotland	0	-59	-8	42	-81	53	11	0	52
Blekinge	Karlshamn	0	-59	-8	21	-102	0	-42	0	52
	Karlskrona	0	-59	-8	74	-49	0	-42	0	52
	Olofström	0	-59	-8	21	-102	0	-42	0	52
	Ronneby	425	366	169	21	-102	159	117	0	52
	Sölvesborg	0	-59	-8	21	-102	0	-42	0	52
Skåne	Bjuv	0	-59	-8	21	-102	0	-42	0	52
	Bromölla	0	-59	-8	21	-102	0	-42	0	52
	Burlöv	0	-59	-8	21	-102	0	-42	0	183
	Båstad	0	-59	-8	21	-102	53	11	0	52
	Eslöv	0	-59	-8	21	-102	0	-42	0	52
	Helsingborg	9	-50	-62	74	-49	0	-42	0	52
	Hässleholm	0	-59	-8	21	-102	0	-42	0	52
	Höganäs	0	-59	-8	21	-102	0	-42	0	52
	Hörby	0	-59	-8	21	-102	0	-42	0	52
	Höör	0	-59	-8	21	-102	0	-42	0	52
	Klippan	0	-59	-8	21	-102	106	64	0	52
	Kristianstad	0	-59	-8	74	-49	106	64	0	52
	Kävlinge	0	-59	-8	21	-102	106	64	0	183
	Landskrona	0	-59	-8	21	-102	0	-42	0	52
	Lomma	0	-59	-8	21	-102	0	-42	0	183
	Lund	0	-59	-8	74	-49	0	-42	0	183
	Malmö	470	411	148	127	4	0	-42	0	183
	Osby	0	-59	-8	21	-102	0	-42	0	52

Tabell 3 K c		Sysselsättningsåtgärder			Gator och vägar		Vatten och avlopp		Byggekostnader	
Län	Kommun	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Stand kostn	Förändr av T/A
	Perstorp	0	-59	-8	21	-102	0	-42	0	52
	Simrishamn	0	-59	-8	21	-102	53	11	0	52
	Sjöbo	0	-59	-8	21	-102	159	117	0	52
	Skurup	0	-59	-8	21	-102	0	-42	0	52
	Staffanstorp	0	-59	-8	21	-102	0	-42	0	183
	Svalöv	0	-59	-8	21	-102	0	-42	0	52
	Svedala	0	-59	-8	21	-102	0	-42	0	183
	Tomelilla	0	-59	-8	21	-102	159	117	0	52
	Trelleborg	0	-59	-8	21	-102	0	-42	0	183
	Vellinge	0	-59	-8	21	-102	0	-42	0	183
	Ystad	0	-59	-8	21	-102	0	-42	0	52
	Åstorp	78	19	8	21	-102	106	64	0	52
	Ängelholm	0	-59	-8	21	-102	0	-42	0	52
	Örkelljunga	0	-59	-8	21	-102	0	-42	0	52
	Östra Göinge	0	-59	-8	21	-102	0	-42	0	52
Halland	Falkenberg	0	-59	-8	21	-102	159	117	0	52
	Halmstad	0	-59	-8	74	-49	0	-42	0	52
	Hylte	0	-59	-8	21	-102	0	-42	0	52
	Kungsbacka	0	-59	-8	21	-102	265	223	0	-80
	Laholm	0	-59	-8	21	-102	318	276	0	52
	Varberg	0	-59	-8	21	-102	159	117	0	52
Västra	Ale	0	-59	-8	42	-81	0	-42	0	-80
Götaland	Alingsås	0	-59	-8	42	-81	0	-42	0	52
	Bengtsfors	0	-59	-8	64	-59	106	64	0	52
	Bollebygd	0	-59	-8	64	-59	0	-42	0	52
	Borås	0	-59	-8	117	-6	0	-42	0	52
	Dals-Ed	407	348	11	42	-81	53	11	0	52
	Essunga	0	-59	-42	42	-81	531	489	0	52
	Falköping	0	-59	-8	42	-81	0	-42	0	52
	Färgelanda	0	-59	-8	42	-81	478	436	0	52
	Grästorp	0	-59	-8	42	-81	265	223	0	52
	Gullspång	0	-59	-8	42	-81	478	436	0	52
	Göteborg	0	-59	-8	180	57	0	-42	0	-80
	Götene	0	-59	-8	42	-81	265	223	0	52
	Herrljunga	0	-59	-8	42	-81	159	117	0	52
	Hjo	0	-59	-8	42	-81	106	64	0	52
	Härryda	0	-59	-8	127	4	106	64	0	-80
	Karlsborg	0	-59	-8	42	-81	53	11	0	52

Tabell 3 K c		Syssestättningssåtgärder			Gator och vägar		Vatten och avlopp		Byggkostnader	
Län	Kommun	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Stand kostn	Förändr av T/A
	Kungälv	0	-59	-8	21	-102	0	-42	0	-80
	Lerum	0	-59	-8	42	-81	0	-42	0	-80
	Lidköping	0	-59	-8	42	-81	0	-42	0	52
	Lilla Edet	0	-59	-8	42	-81	212	170	0	52
	Lysekil	498	439	200	21	-102	212	170	0	52
	Mariestad	0	-59	-46	42	-81	0	-42	0	52
	Mark	0	-59	-8	42	-81	212	170	0	52
	Mellerud	0	-59	-8	42	-81	265	223	0	52
	Munkedal	111	52	44	21	-102	318	276	0	52
	Mölndal	0	-59	-8	127	4	0	-42	0	-80
	Orust	0	-59	-8	21	-102	531	489	0	52
	Partille	0	-59	-8	127	4	0	-42	0	-80
	Skara	0	-59	-8	42	-81	0	-42	0	52
	Skövde	0	-59	-8	42	-81	0	-42	0	52
	Sotenäs	0	-59	-8	21	-102	265	223	0	52
	Stenungsund	0	-59	-8	21	-102	212	170	0	-80
	Strömstad	57	-2	-11	21	-102	265	223	0	52
	Svenljunga	0	-59	-8	64	-59	106	64	0	52
	Tanum	0	-59	-8	21	-102	372	330	0	52
	Tibro	0	-59	-111	42	-81	0	-42	0	52
	Tidaholm	24	-35	-51	42	-81	53	11	0	52
	Tjörn	0	-59	-8	21	-102	425	383	0	-80
	Tranemo	0	-59	-8	64	-59	212	170	0	52
	Trollhättan	129	70	26	42	-81	0	-42	0	52
	Töreboda	0	-59	-8	42	-81	159	117	0	52
	Uddevalla	289	230	77	21	-102	0	-42	0	52
	Ulricehamn	0	-59	-8	64	-59	53	11	0	52
	Vara	0	-59	-8	42	-81	372	330	0	52
	Vårgårda	0	-59	-8	42	-81	212	170	0	52
	Vänersborg	0	-59	-8	42	-81	0	-42	0	52
	Åmål	231	172	2	42	-81	0	-42	0	52
	Öckerö	0	-59	-8	127	4	159	117	0	-80
Värmland	Arvika	0	-59	-8	117	-6	0	-42	0	52
	Eda	369	310	103	117	-6	425	383	0	52
	Filipstad	49	-10	10	117	-6	0	-42	0	52
	Forshaga	23	-36	15	96	-27	0	-42	0	52
	Grums	0	-59	-8	96	-27	106	64	0	52
	Hagfors	353	294	196	117	-6	53	11	0	52

Tabell 3 K c		Sysselsättningsåtgärder			Gator och vägar		Vatten och avlopp		Byggbkostnader	
Län	Kommun	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Stand kostn	Förändr av T/A
	Hammarö	0	-59	-8	96	-27	0	-42	0	52
	Karlstad	0	-59	-8	149	26	0	-42	0	52
	Kil	0	-59	-8	96	-27	212	170	0	52
	Kristinehamn	0	-59	-8	96	-27	0	-42	0	52
	Munkfors	319	260	263	117	-6	0	-42	0	52
	Storfors	343	284	122	117	-6	212	170	0	52
	Sunne	272	213	169	117	-6	372	330	0	52
	Säffle	0	-59	-8	96	-27	0	-42	0	52
	Torsby	512	453	316	117	-6	318	276	0	52
	Årjäng	455	396	27	117	-6	265	223	0	52
Örebro	Askersund	0	-59	-8	42	-81	212	170	0	52
	Degerfors	121	62	-98	64	-59	0	-42	0	52
	Hallsberg	0	-59	-8	42	-81	106	64	0	52
	Hällefors	996	937	188	64	-59	0	-42	0	52
	Karlskoga	204	145	-182	64	-59	0	-42	0	52
	Kumla	0	-59	-8	42	-81	0	-42	0	52
	Laxå	0	-59	-8	42	-81	0	-42	0	52
	Lekeberg	0	-59	-8	42	-81	265	223	0	52
	Lindesberg	0	-59	-117	64	-59	159	117	0	52
	Ljusnarsberg	956	897	70	64	-59	53	11	0	52
	Nora	0	-59	-8	64	-59	159	117	0	52
	Örebro	0	-59	-8	96	-27	0	-42	0	52
Väst-	Arboga	0	-59	-8	42	-81	0	-42	0	52
manland	Fagersta	0	-59	-8	64	-59	0	-42	0	52
	Hallstahammar	532	473	394	42	-81	0	-42	0	52
	Heby	0	-59	-8	42	-81	372	330	0	52
	Kungsör	0	-59	-8	42	-81	0	-42	0	52
	Köping	9	-50	1	42	-81	0	-42	0	52
	Norberg	0	-59	-84	64	-59	0	-42	0	52
	Sala	0	-59	-8	42	-81	0	-42	0	52
	Skinnskatteberg	0	-59	-8	64	-59	265	223	0	52
	Surahammar	0	-59	-8	42	-81	106	64	0	52
	Västerås	0	-59	-8	96	-27	0	-42	0	52
Dalarna	Avesta	0	-59	-8	117	-6	0	-42	0	52
	Borlänge	122	63	-128	117	-6	0	-42	0	52
	Falun	0	-59	-8	170	47	0	-42	0	52
	Gagnef	94	35	-82	117	-6	478	436	0	52
	Hedemora	0	-59	-8	117	-6	212	170	0	52

Tabell 3 K c		Sysselsättningsåtgärder			Gator och vägar		Vatten och avlopp		Byggekostnader	
Län	Kommun	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Stand kostn	Förändr av T/A
	Leksand	0	-59	-8	117	-6	159	117	0	52
	Ludvika	391	332	45	117	-6	0	-42	0	52
	Malung	284	225	-23	117	-6	53	11	0	52
	Mora	0	-59	-8	117	-6	0	-42	0	52
	Orsa	456	397	-136	117	-6	0	-42	0	52
	Rättvik	221	162	-110	117	-6	106	64	0	52
	Smedjebacken	74	15	-114	117	-6	159	117	0	52
	Säter	0	-59	-8	117	-6	53	11	0	52
	Vansbro	398	339	-232	117	-6	372	330	0	52
	Älvdalen	556	497	64	117	-6	265	223	0	52
Gävleborg	Bollnäs	451	392	77	117	-6	159	117	0	52
	Gävle	0	-59	-71	170	47	0	-42	0	52
	Hofors	0	-59	-8	117	-6	0	-42	0	52
	Hudiksvall	300	241	70	117	-6	106	64	0	52
	Ljusdal	350	291	207	117	-6	106	64	0	52
	Nordanstig	463	404	291	117	-6	425	383	0	52
	Ockelbo	0	-59	-8	117	-6	212	170	0	52
	Ovanåker	460	401	191	117	-6	212	170	0	52
	Sandviken	0	-59	-8	117	-6	0	-42	0	52
	Söderhamn	602	543	83	117	-6	159	117	0	52
Väster-norrland	Härnösand	0	-59	-8	138	15	0	-42	0	52
	Kramfors	133	74	111	138	15	265	223	0	52
	Sollefteå	0	-59	-40	138	15	372	330	0	-106
	Sundsvall	0	-59	-8	191	68	0	-42	0	52
	Timrå	164	105	-24	138	15	0	-42	0	52
	Ånge	0	-59	-8	138	15	318	276	0	-106
	Örnsköldsvik	0	-59	-16	191	68	0	-42	0	52
Jämtland	Berg	0	-59	-8	138	15	159	117	0	-106
	Bräcke	0	-59	-8	138	15	159	117	0	-106
	Härjedalen	243	184	-20	191	68	159	117	0	-106
	Krokom	0	-59	-8	138	15	159	117	0	-106
	Ragunda	0	-59	-8	138	15	531	489	0	-106
	Strömsund	675	616	-1	138	15	159	117	0	-106
	Åre	0	-59	-8	138	15	318	276	0	-106
	Östersund	0	-59	-8	191	68	0	-42	0	-106
Väster-botten	Bjurholm	0	-59	-8	138	15	265	223	0	52
	Dorotea	796	737	-79	138	15	159	117	0	-106
	Lycksele	0	-59	-8	138	15	106	64	0	-106

Tabell 3 K c		Sysselsättningsåtgärder			Gator och vägar		Vatten och avlopp		Byggekostnader	
Län	Kommun	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Stand kostn	Förändr av T/A
	Malå	171	112	7	138	15	106	64	0	-106
	Nordmaling	0	-59	-8	138	15	265	223	0	52
	Norsjö	0	-59	-8	138	15	106	64	0	-106
	Robertsfors	0	-59	-8	138	15	212	170	0	52
	Skellefteå	0	-59	-53	191	68	159	117	0	52
	Sorsele	0	-59	-8	138	15	318	276	0	-106
	Storuman	358	299	-163	138	15	159	117	0	-106
	Umeå	0	-59	-8	191	68	0	-42	0	52
	Vilhelmina	874	815	23	138	15	0	-42	0	-106
	Vindeln	0	-59	-8	138	15	212	170	0	52
	Vännäs	0	-59	-8	138	15	212	170	0	52
	Åsele	179	120	-108	191	68	265	223	0	-106
Norbotten	Arjeplog	252	193	-82	138	15	159	117	0	-106
	Arvidsjaur	703	644	62	138	15	53	11	0	-106
	Boden	0	-59	-8	138	15	0	-42	0	52
	Gällivare	339	280	-36	138	15	0	-42	0	-106
	Haparanda	1 341	1 282	170	138	15	0	-42	0	52
	Jokkmokk	763	704	23	138	15	0	-42	0	-106
	Kalix	1 094	1 035	94	138	15	265	223	0	52
	Kiruna	823	764	44	138	15	0	-42	0	-106
	Luleå	0	-59	-127	191	68	0	-42	0	52
	Pajala	1 740	1 681	432	138	15	212	170	0	-106
	Piteå	640	581	77	138	15	159	117	0	52
	Älvsbyn	934	875	104	138	15	159	117	0	52
	Övertorneå	1 326	1 267	161	138	15	318	276	0	-106
	Övertorneå	1 391	1 332	126	138	15	318	276	0	-106
	Riket	59			123		42			

Tabell 3 K d. Beräknad standardkostnad per verksamhet och tillägg eller avdrag (T/A) år 1998 samt förändring jämfört med nuvarande modell där förändringar föreslagits. Kronor per invånare och kommun.

Tabell 3 K d		Uppvärmning		Administration mm.			Befolkningsunderlag		
Län	Kommun	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A
Stockholm	Botkyrka	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Danderyd	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Ekerö	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Haninge	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Huddinge	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Järfälla	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Lidingö	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Nacka	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Norrtälje	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Nynäshamn	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Salem	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Sigtuna	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Sollentuna	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Solna	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Stockholm	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Sundbyberg	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Södertälje	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Tyresö	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Täby	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Upplands-Bro	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Upplands-Väsby	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Vallentuna	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Vaxholm	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Värmdö	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Österåker	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Uppsala	Enköping	0	2	0	-27	0	0	-65
Håbo		0	2	0	-27	0	0	-65	3
Tierp		19	21	0	-27	0	0	-65	3
Uppsala		0	2	0	-27	0	0	-65	3
Älvkarleby		19	21	0	-27	0	0	-65	3
Östhammar	0	2	0	-27	0	0	-65	3	
Söder- manland	Eskilstuna	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Flen	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Gnesta	-19	-17	0	-27	0	0	-65	3
	Katrineholm	0	2	0	-27	0	0	-65	3

Tabell 3 K d		Uppvärmning		Administration mm.			Befolkningsunderlag		
Län	Kommun	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A
	Nyköping	-19	-17	0	-27	0	0	-65	3
	Oxelösund	-19	-17	0	-27	0	0	-65	3
	Strängnäs	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Trosa	-19	-17	0	-27	0	0	-65	3
	Vingåker	0	2	0	-27	0	0	-65	3
Öster- götland	Boxholm	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Finspång	-19	-17	0	-27	0	0	-65	3
	Kinda	0	2	159	132	0	0	-65	3
	Linköping	-19	-17	0	-27	0	0	-65	3
	Mjölby	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Motala	-19	-17	0	-27	0	0	-65	3
	Norrköping	-19	-17	0	-27	0	0	-65	3
	Söderköping	-19	-17	0	-27	0	0	-65	3
	Vadstena	-19	-17	0	-27	0	0	-65	3
	Valdemarsvik	-19	-17	0	-27	0	0	-65	3
	Ydre	0	2	531	504	0	0	-65	3
	Åtvidaberg	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Ödeshög	-19	-17	0	-27	0	0	-65	3
	Jönköping	Aneby	0	2	0	-27	0	0	-65
Eksjö		0	2	0	-27	0	0	-65	3
Gislaved		0	2	0	-27	0	0	-65	3
Gnosjö		0	2	0	-27	0	0	-65	3
Habo		-19	-17	0	-27	0	0	-65	3
Jönköping		-19	-17	0	-27	0	0	-65	3
Mullsjö		0	2	0	-27	0	0	-65	3
Nässjö		0	2	0	-27	0	0	-65	3
Sävsjö		0	2	0	-27	0	0	-65	3
Tranås		0	2	0	-27	0	0	-65	3
Vaggeryd		0	2	0	-27	0	0	-65	3
Vetlanda		0	2	0	-27	0	0	-65	3
Värnamo		0	2	0	-27	0	0	-65	3
Kronoberg		Alvesta	-19	-17	0	-27	0	0	-65
	Lessebo	-19	-17	0	-27	0	0	-65	3
	Ljungby	-19	-17	0	-27	0	0	-65	3
	Markaryd	-19	-17	0	-27	0	0	-65	3
	Tingsryd	-19	-17	0	-27	0	0	-65	3
	Uppvidinge	0	2	159	132	0	0	-65	3
	Växjö	-19	-17	0	-27	0	0	-65	3
	Älmhult	-19	-17	0	-27	0	0	-65	3

Tabell 3 K d		Uppvärmning		Administration mm.			Befolkningsunderlag		
Län	Kommun	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A
Kalmar	Borgholm	-39	-37	0	-27	0	302	237	305
	Emmaboda	-19	-17	0	-27	0	0	-65	3
	Hultsfred	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Högsby	-19	-17	318	291	0	0	-65	3
	Kalmar	-19	-17	0	-27	0	0	-65	3
	Mönsterås	-19	-17	0	-27	0	0	-65	3
	Mörbylånga	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
	Nybro	-19	-17	0	-27	0	0	-65	3
	Oskarshamn	-19	-17	0	-27	0	0	-65	3
	Torsås	-19	-17	0	-27	0	0	-65	3
	Vimmerby	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Västervik	-19	-17	0	-27	0	0	-65	-107
Gotland	Gotland	-19	-17	0	-27	0	1 310	1 245	-45
Blekinge	Karlshamn	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
	Karlskrona	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
	Olofström	-19	-17	0	-27	0	0	-65	3
	Ronneby	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
	Sölvesborg	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
Skåne	Bjuv	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
	Bromölla	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
	Burlöv	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
	Båstad	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
	Eslöv	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
	Helsingborg	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
	Hässleholm	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
	Höganäs	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
	Hörby	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
	Höör	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
	Klippan	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
	Kristianstad	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
	Kävlinge	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
	Landskrona	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
	Lomma	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
	Lund	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
	Malmö	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
	Osby	-19	-17	0	-27	0	0	-65	3
	Perstorp	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
	Simrishamn	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
Sjöbo	-39	-37	0	-27	0	0	0	-65	3

Tabell 3 K d		Uppvärmning		Administration mm.			Befolkningsunderlag		
Län	Kommun	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A
	Skurup	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
	Staffanstorps	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
	Svalöv	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
	Svedala	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
	Tomelilla	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
	Trelleborg	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
	Vellinge	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
	Ystad	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
	Åstorp	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
	Ängelholm	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
	Örkelljunga	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
	Östra Göinge	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
Halland	Falkenberg	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
	Halmstad	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
	Hylte	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Kungsbacka	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
	Laholm	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
	Varberg	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
Västra	Ale	-19	-17	0	-27	0	0	-65	3
Götaland	Alingsås	-19	-17	0	-27	0	0	-65	3
	Bengtsförs	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Bollebygd	-19	-17	0	-27	0	0	-65	3
	Borås	-19	-17	0	-27	0	0	-65	3
	Dals-Ed	0	2	531	504	0	0	-65	3
	Essunga	-19	-17	0	-27	0	0	-65	3
	Falköping	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Färgelanda	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Grästorps	-19	-17	0	-27	0	0	-65	3
	Gullspång	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Göteborg	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
	Götene	-19	-17	0	-27	0	0	-65	3
	Herrljunga	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Hjo	-19	-17	0	-27	0	0	-65	3
	Härryda	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
	Karlsborg	-19	-17	0	-27	0	0	-65	3
	Kungälv	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
	Lerum	-19	-17	0	-27	0	0	-65	3
	Lidköping	-19	-17	0	-27	0	0	-65	3
	Lilla Edet	-19	-17	0	-27	0	0	-65	3

Tabell 3 K d		Uppvärmning		Administration mm.			Befolkningsunderlag		
Län	Kommun	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A
	Lysekil	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
	Mariestad	-19	-17	0	-27	0	0	-65	3
	Mark	-19	-17	0	-27	0	0	-65	3
	Mellerud	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Munkedal	-19	-17	0	-27	0	0	-65	3
	Mölndal	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
	Orust	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
	Partille	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
	Skara	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Skövde	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Sotenäs	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
	Stenungsund	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
	Strömstad	-39	-37	0	-27	0	787	722	245
	Svenljunga	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Tanum	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
	Tibro	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Tidaholm	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Tjörn	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
	Tranemo	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Trollhättan	-19	-17	0	-27	0	0	-65	3
	Töreboda	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Uddevalla	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
	Ulricehamn	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Vara	-19	-17	0	-27	0	0	-65	3
	Värgårda	-19	-17	0	-27	0	0	-65	3
	Vänersborg	-19	-17	0	-27	0	0	-65	3
	Åmål	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Öckerö	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
Värmland	Arvika	19	21	0	-27	0	0	-65	3
	Eda	19	21	0	-27	0	289	224	45
	Filipstad	19	21	159	132	0	0	-65	3
	Forshaga	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Grums	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Hagfors	39	41	372	345	0	0	-65	3
	Hammarö	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Karlstad	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Kil	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Kristinehamn	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Munkfors	19	21	0	-27	0	0	-65	3

Tabell 3 K d		Uppvärmning		Administration mm.			Befolkningsunderlag		
Län	Kommun	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A
	Storfors	19	21	0	-27	0	0	-65	3
	Sunne	19	21	0	-27	0	0	-65	3
	Säffle	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Torsby	58	60	637	610	0	11	-54	-96
	Årjäng	19	21	531	504	159	4	-61	7
Örebro	Askersund	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Degerfors	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Hallsberg	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Hällefors	19	21	318	291	0	0	-65	3
	Karlskoga	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Kumla	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Laxå	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Lekeberg	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Lindesberg	19	21	0	-27	0	0	-65	3
	Ljusnarsberg	39	41	0	-27	0	0	-65	3
	Nora	19	21	0	-27	0	0	-65	3
	Örebro	0	2	0	-27	0	0	-65	3
Väst-	Arboga	0	2	0	-27	0	0	-65	3
manland	Fagersta	19	21	0	-27	0	0	-65	3
	Hallstahammar	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Heby	19	21	0	-27	0	0	-65	3
	Kungsör	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Köping	0	2	0	-27	0	0	-65	3
	Norberg	39	41	0	-27	0	0	-65	3
	Sala	19	21	0	-27	0	0	-65	3
	Skinnskatteberg	19	21	318	291	0	0	-65	3
	Surahammar	19	21	0	-27	0	0	-65	3
	Västerås	0	2	0	-27	0	0	-65	3
Dalarna	Avesta	39	41	0	-27	0	0	-65	3
	Borlänge	39	41	0	-27	0	0	-65	3
	Falun	39	41	0	-27	0	0	-65	3
	Gagnef	39	41	0	-27	0	0	-65	3
	Hedemora	39	41	0	-27	0	0	-65	3
	Leksand	39	41	0	-27	0	0	-65	3
	Ludvika	39	41	0	-27	0	0	-65	3
	Malung	77	79	637	610	0	1 173	1 108	-49
	Mora	58	60	0	-27	0	108	43	-230
	Orsa	58	60	690	663	0	269	204	-138
	Rättvik	39	41	425	398	-212	0	-65	3

Tabell 3 K d		Uppvärmning		Administration mm.			Befolkningsunderlag		
Län	Kommun	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A
	Smedjebacken	39	41	0	-27	0	0	-65	3
	Säter	39	41	0	-27	0	0	-65	3
	Vansbro	58	60	902	875	0	0	-65	3
	Älvdalen	98	100	902	875	0	1 519	1 454	-142
Gävleborg	Bollnäs	39	41	0	-27	0	0	-65	3
	Gävle	19	21	0	-27	0	0	-65	3
	Hofors	39	41	0	-27	0	0	-65	3
	Hudiksvall	39	41	0	-27	0	0	-65	3
	Ljusdal	58	60	0	-27	0	325	260	305
	Nordanstig	39	41	372	345	0	0	-65	3
	Ockelbo	39	41	902	875	371	0	-65	3
	Ovanåker	58	60	372	345	0	0	-65	3
	Sandviken	19	21	0	-27	0	0	-65	3
	Söderhamn	39	41	0	-27	0	0	-65	3
Väster- norrland	Härnösand	39	41	0	-27	0	0	-65	3
	Kramfors	58	60	0	-27	0	0	-65	3
	Sollefteå	77	79	0	-27	0	328	263	331
	Sundsvall	39	41	0	-27	0	0	-65	3
	Timrå	39	41	0	-27	0	0	-65	3
	Ånge	77	79	637	610	0	318	253	-201
	Örnsköldsvik	58	60	0	-27	0	0	-65	-242
Jämtland	Berg	98	100	902	875	0	1 376	1 311	89
	Bräcke	77	79	902	875	0	1 168	1 103	-47
	Härjedalen	98	100	637	610	0	2 078	2 013	-33
	Krokom	98	100	637	610	0	764	699	-54
	Ragunda	77	79	902	875	0	280	215	-437
	Strömsund	98	100	637	610	0	1 515	1 450	-54
	Åre	98	100	637	610	-265	1 505	1 440	-171
	Östersund	58	60	0	-27	0	329	264	-22
Väster- botten	Bjurholm	98	100	902	875	0	433	368	18
	Dorotea	117	119	902	875	0	2 062	1 997	-66
	Lycksele	117	119	425	398	0	1 760	1 695	-122
	Malå	117	119	690	663	-212	1 999	1 934	16
	Nordmaling	58	60	531	504	0	430	365	-110
	Norsjö	117	119	902	875	0	1 345	1 280	21
	Robertsfors	77	79	902	875	371	378	313	-86
	Skellefteå	77	79	0	-27	0	97	32	-63
	Sorsele	136	138	902	875	0	2 199	2 134	-15
	Storuman	117	119	902	875	0	2 113	2 048	-83

Tabell 3 K d		Uppvärmning		Administration mm.			Befolkningsunderlag		
Län	Kommun	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A
	Umeå	58	60	0	-27	0	0	-65	3
	Vilhelmina	117	119	902	875	0	2 086	2 021	-74
	Vindeln	98	100	902	875	0	381	316	64
	Vännäs	98	100	0	-27	0	0	-65	3
	Åsele	117	119	902	875	0	1 987	1 922	-39
Norrbotten	Arjeplog	136	138	902	875	0	2 296	2 231	-38
	Arvidsjaur	136	138	690	663	0	2 010	1 945	-55
	Boden	117	119	0	-27	0	0	-65	-207
	Gällivare	155	157	0	-27	0	1 986	1 921	229
	Haparanda	98	100	0	-27	0	1 931	1 866	-6
	Jokkmokk	136	138	690	663	0	2 171	2 106	5
	Kalix	98	100	0	-27	0	865	800	-33
	Kiruna	175	177	0	-27	0	1 995	1 930	179
	Luleå	98	100	0	-27	0	0	-65	3
	Pajala	136	138	902	875	0	2 262	2 197	-51
	Piteå	98	100	0	-27	0	0	-65	3
	Älvsbyn	117	119	690	663	0	705	640	28
	Överkalix	117	119	902	875	0	1 048	983	-68
	Övertorneå	117	119	902	875	0	1 950	1 885	-18
	Riket	-2		27			65		

Tabell 3 K e. Beräknad standardkostnad per verksamhet och tillägg eller avdrag (T/A) år 1998 samt förändring jämfört med nuvarande modell där förändringar föreslagits. Kronor per invånare och kommun.

Tabell 3 K e		Kallortstillägg			Kollektivtrafik			Total strukturkostnad		
Län	Kommun	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Totalt	Tillägg/ avgift	Förändr av T/A
Stockholm	Botkyrka	0	-19	23	563	267	-103	20 153	295	-27
	Danderyd	0	-19	23	563	267	-103	18 970	-888	-1 114
	Ekerö	0	-19	23	563	267	-103	19 705	-153	-605
	Haninge	0	-19	23	563	267	-103	19 076	-782	-318
	Huddinge	0	-19	23	563	267	-103	19 445	-413	-561
	Järfälla	0	-19	23	563	267	-103	18 900	-958	-367
	Lidingö	0	-19	23	563	267	-103	19 223	-635	-910
	Nacka	0	-19	23	563	267	-103	19 849	-9	-991
	Norrtälje	0	-19	23	563	267	-103	19 746	-112	368
	Nynäshamn	0	-19	23	563	267	-103	19 200	-658	-2
	Salem	0	-19	23	563	267	-103	19 511	-347	-579
	Sigtuna	0	-19	23	563	267	-103	19 033	-825	-145
	Sollentuna	0	-19	23	563	267	-103	20 029	171	-805
	Solna	0	-19	23	563	267	-103	18 155	-1 703	-570
	Stockholm	0	-19	23	563	267	-103	21 575	1 717	-1 427
	Sundbyberg	0	-19	23	563	267	-103	19 100	-758	-685
	Södertälje	0	-19	23	563	267	-103	19 176	-682	-297
	Tyresö	0	-19	23	563	267	-103	18 860	-998	-1 259
	Täby	0	-19	23	563	267	-103	18 906	-952	-752
	Upplands-Bro	0	-19	23	563	267	-103	19 333	-525	-754
	Upplands-Väsby	0	-19	23	563	267	-103	19 090	-768	-717
	Vallentuna	0	-19	23	563	267	-103	19 581	-277	-493
	Vaxholm	0	-19	23	563	267	-103	18 973	-885	-292
Värmdö	0	-19	23	563	267	-103	19 047	-811	54	
Österåker	0	-19	23	563	267	-103	18 461	-1 397	-170	
Uppsala	Enköping	0	-19	23	100	-196	50	19 121	-737	653
	Håbo	0	-19	23	184	-112	38	17 238	-2 620	-52
	Tierp	0	-19	23	290	-6	19	20 548	690	1 075
	Uppsala	0	-19	23	323	27	15	19 127	-731	34
	Älvkarleby	0	-19	23	70	-226	55	19 722	-136	537
Östhammar	0	-19	23	147	-149	43	19 761	-97	330	
Södermanland	Eskilstuna	0	-19	23	230	-66	142	19 831	-27	467
	Flen	0	-19	23	121	-175	106	19 998	140	39
	Gnesta	0	-19	23	553	257	246	20 141	283	828
Katrineholm	0	-19	23	21	-275	74	19 530	-328	-331	

Tabell 3 K e		Kallortstillägg			Kollektivtrafik			Total strukturkostnad		
Län	Kommun	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Totalt	Tillägg/ avgift	Förändr av T/A
	Nyköping	0	-19	23	317	21	170	19 276	-582	368
	Oxelösund	0	-19	23	47	-249	82	19 408	-450	198
	Strängnäs	0	-19	23	405	109	198	19 937	79	784
	Trosa	0	-19	23	260	-36	152	18 464	-1 394	248
	Vingåker	0	-19	23	18	-278	72	19 378	-480	381
Öster- götland	Boxholm	0	-19	23	90	-206	66	19 178	-680	-433
	Finspång	0	-19	23	165	-131	63	19 086	-772	13
	Kinda	0	-19	23	195	-101	63	20 887	1 029	439
	Linköping	0	-19	23	332	36	59	18 659	-1 199	-45
	Mjölby	0	-19	23	144	-152	63	19 382	-476	71
	Motala	0	-19	23	184	-112	63	19 543	-315	117
	Norrköping	0	-19	23	230	-66	61	19 952	94	-259
	Söderköping	0	-19	23	167	-129	63	19 985	127	498
	Vadstena	0	-19	23	127	-169	63	19 181	-677	373
	Valdemarsvik	0	-19	23	218	-78	62	20 252	394	943
Ydre	0	-19	23	196	-100	63	21 592	1 734	822	
	Åtvidaberg	0	-19	23	163	-133	63	19 448	-410	527
	Ödeshög	0	-19	23	165	-131	63	20 114	256	615
Jönköping	Aneby	0	-19	23	67	-229	-3	20 844	986	616
	Eksjö	0	-19	23	109	-187	-47	19 853	-5	256
	Gislaved	0	-19	23	72	-224	-8	19 363	-495	407
	Gnosjö	0	-19	23	92	-204	-29	19 253	-605	448
	Habo	0	-19	23	83	-213	-39	18 740	-1 118	-122
	Jönköping	0	-19	23	163	-133	-102	19 451	-407	209
	Mullsjö	0	-19	23	56	-240	-4	19 407	-451	-72
	Nässjö	0	-19	23	115	-181	-53	18 982	-876	270
	Sävsjö	0	-19	23	66	-230	-2	20 208	350	1 175
	Tranås	0	-19	23	109	-187	-46	19 260	-598	-41
	Vaggeryd	0	-19	23	97	-199	-35	19 612	-246	562
	Vetlanda	0	-19	23	99	-197	-35	19 488	-370	652
	Värnamo	0	-19	23	84	-212	-21	19 079	-779	122
Kronoberg	Alvesta	0	-19	23	161	-135	25	20 549	691	495
	Lessebo	0	-19	23	129	-167	34	21 012	1 154	501
	Ljungby	0	-19	23	125	-171	35	18 971	-887	512
	Markaryd	0	-19	23	67	-229	49	19 782	-76	52
	Tingsryd	0	-19	23	131	-165	33	20 852	994	1 002
	Uppvidinge	0	-19	23	209	-87	13	21 985	2 127	882
	Växjö	0	-19	23	195	-101	17	18 277	-1 581	-67
	Älmhult	0	-19	23	108	-188	39	19 195	-663	699

Tabell 3 K e		Kallortstillägg			Kollektivtrafik			Total strukturkostnad		
Län	Kommun	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Totalt	Tillägg/ avgift	Förändr av T/A
Kalmar	Borgholm	0	-19	23	110	-186	30	21 665	1 807	1 549
	Emmaboda	0	-19	23	64	-232	45	19 468	-390	757
	Hultsfred	0	-19	23	93	-203	36	20 411	553	506
	Högsby	0	-19	23	164	-132	12	22 971	3 113	612
	Kalmar	0	-19	23	187	-109	5	18 697	-1 161	-25
	Mönsterås	0	-19	23	149	-147	17	18 956	-902	272
	Mörbylånga	0	-19	23	124	-172	26	20 160	302	1 113
	Nybro	0	-19	23	90	-206	38	19 677	-181	622
	Oskarshamn	0	-19	23	142	-154	19	18 723	-1 135	349
	Torsås	0	-19	23	66	-230	45	21 111	1 253	1 584
	Vimmerby	0	-19	23	87	-209	37	19 090	-768	564
	Västervik	0	-19	23	123	-173	27	19 684	-174	356
Gotland	Gotland	0	-19	23	119	-177	59	21 021	1 163	917
Blekinge	Karlshamn	0	-19	23	67	-229	7	18 196	-1 662	99
	Karlskrona	0	-19	23	125	-171	-48	19 177	-681	468
	Olofström	0	-19	23	79	-217	-5	18 075	-1 783	-255
	Ronneby	0	-19	23	87	-209	-12	19 157	-701	684
Skåne	Sölvesborg	0	-19	23	152	-144	-73	18 213	-1 645	532
	Bjuv	0	-19	23	145	-151	71	18 652	-1 206	599
	Bromölla	0	-19	23	75	-221	15	18 868	-990	560
	Burlöv	0	-19	23	323	27	74	19 482	-376	282
	Båstad	0	-19	23	48	-248	33	18 583	-1 275	468
	Eslöv	0	-19	23	351	55	75	19 402	-456	348
	Helsingborg	0	-19	23	526	230	79	19 819	-39	104
	Hässleholm	0	-19	23	94	-202	1	19 130	-728	897
	Höganäs	0	-19	23	108	-188	70	18 909	-949	344
	Hörby	0	-19	23	176	-120	71	19 534	-324	511
	Höör	0	-19	23	173	-123	71	19 542	-316	766
	Klippan	0	-19	23	73	-223	16	18 798	-1 060	117
	Kristianstad	0	-19	23	147	-149	-39	19 347	-511	514
	Kävlinge	0	-19	23	243	-53	72	18 243	-1 615	541
	Landskrona	0	-19	23	304	8	74	20 089	231	-53
	Lomma	0	-19	23	145	-151	71	17 438	-2 420	3
	Lund	0	-19	23	465	169	78	18 354	-1 504	103
	Malmö	0	-19	23	451	155	77	21 617	1 759	65
Osby	0	-19	23	101	-195	-5	19 888	30	119	
Perstorp	0	-19	23	33	-263	44	19 417	-441	-126	
Simrishamn	0	-19	23	113	-183	-12	19 863	5	429	
Sjöbo	0	-19	23	139	-157	70	19 562	-296	723	

Tabell 3 K e		Kallortstillägg			Kollektivtrafik			Total strukturkostnad		
Län	Kommun	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Totalt	Tillägg/ avgift	Förändr av T/A
	Skurup	0	-19	23	205	-91	71	19 141	-717	718
	Staffanstorps	0	-19	23	263	-33	73	18 016	-1 842	651
	Svalöv	0	-19	23	338	42	75	19 517	-341	665
	Svedala	0	-19	23	187	-109	71	19 026	-832	618
	Tomelilla	0	-19	23	126	-170	-24	20 185	327	698
	Trelleborg	0	-19	23	181	-115	72	18 844	-1 014	575
	Vellinge	0	-19	23	193	-103	72	17 648	-2 210	790
	Ystad	0	-19	23	207	-89	71	18 730	-1 128	26
	Åstorp	0	-19	23	57	-239	25	18 925	-933	377
	Ängelholm	0	-19	23	93	-203	1	18 585	-1 273	418
	Örkelljunga	0	-19	23	75	-221	15	19 745	-113	871
	Östra Göinge	0	-19	23	139	-157	-33	20 212	354	632
Halland	Falkenberg	0	-19	23	96	-200	72	19 856	-2	878
	Halmstad	0	-19	23	137	-159	72	18 985	-873	448
	Hylte	0	-19	23	76	-220	71	20 399	541	871
	Kungsbacka	0	-19	23	524	228	91	18 921	-937	841
	Laholm	0	-19	23	66	-230	69	19 328	-530	1 217
	Varberg	0	-19	23	99	-197	72	19 056	-802	756
Västra	Ale	0	-19	23	358	62	105	18 789	-1 069	331
Götaland	Alingsås	0	-19	23	621	325	133	19 925	67	577
	Bengtsfors	0	-19	23	192	-104	88	21 772	1 914	587
	Bollebygd	0	-19	23	182	-114	54	19 526	-332	311
	Borås	0	-19	23	221	-75	91	20 076	218	240
	Dals-Ed	0	-19	23	124	-172	81	22 057	2 199	1 287
	Essunga	0	-19	23	86	-210	36	20 820	962	1 030
	Falköping	0	-19	23	115	-181	26	19 846	-12	160
	Färgelanda	0	-19	23	207	-89	89	20 669	811	902
	Grästorps	0	-19	23	66	-230	44	20 435	577	623
	Gullspång	0	-19	23	84	-212	37	20 551	693	875
	Göteborg	0	-19	23	385	89	-99	20 253	395	-214
	Götene	0	-19	23	103	-193	31	19 836	-22	589
	Herrljunga	0	-19	23	114	-182	80	19 686	-172	554
	Hjo	0	-19	23	85	-211	36	19 575	-283	948
	Härryda	0	-19	23	414	118	-26	19 167	-691	256
	Karlsborg	0	-19	23	105	-191	31	19 931	73	518
	Kungälv	0	-19	23	429	133	-30	18 558	-1 300	91
	Lerum	0	-19	23	736	440	146	19 456	-402	184
	Lidköping	0	-19	23	101	-195	31	18 911	-947	113
	Lilla Edet	0	-19	23	91	-205	77	19 756	-102	694

Tabell 3 K e		Kallortstillägg			Kollektivtrafik			Total strukturkostnad		
Län	Kommun	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Totalt	Tillägg/ avgift	Förändr av T/A
	Lysekil	0	-19	23	384	88	-20	20 476	618	0
	Mariestad	0	-19	23	104	-192	31	18 456	-1 402	50
	Mark	0	-19	23	105	-191	79	20 385	527	582
	Mellerud	0	-19	23	141	-155	82	19 606	-252	1 025
	Munkedal	0	-19	23	352	56	-12	20 190	332	911
	Mölndal	0	-19	23	464	168	-39	19 385	-473	32
	Orust	0	-19	23	318	22	-6	20 411	553	1 191
	Partille	0	-19	23	542	246	-57	20 346	488	227
	Skara	0	-19	23	124	-172	23	19 789	-69	112
	Skövde	0	-19	23	176	-120	5	18 365	-1 493	25
	Sotenäs	0	-19	23	355	59	-13	21 186	1 328	415
	Stenungsund	0	-19	23	315	19	-4	18 008	-1 850	393
	Strömstad	0	-19	23	449	153	-35	20 668	810	408
	Svenljunga	0	-19	23	110	-186	79	19 982	124	1 109
	Tanum	0	-19	23	279	-17	4	20 646	788	538
	Tibro	0	-19	23	84	-212	37	19 318	-540	619
	Tidaholm	0	-19	23	84	-212	37	19 397	-461	530
	Tjörn	0	-19	23	388	92	-22	19 388	-470	879
	Tranemo	0	-19	23	87	-209	77	19 608	-250	266
	Trollhättan	0	-19	23	222	-74	90	18 939	-919	-246
	Töreboda	0	-19	23	97	-199	32	20 067	209	834
	Uddevalla	0	-19	23	346	50	-12	19 574	-284	309
	Ulricehamn	0	-19	23	109	-187	79	20 253	395	632
	Vara	0	-19	23	104	-192	31	19 901	43	940
	Vårgårda	0	-19	23	133	-163	81	19 351	-507	892
	Vänersborg	0	-19	23	202	-94	89	19 405	-453	478
	Åmål	0	-19	23	118	-178	80	19 590	-268	295
	Öckerö	0	-19	23	1 004	708	-160	19 577	-281	-21
Värmland	Arvika	0	-19	23	104	-192	18	19 683	-175	519
	Eda	0	-19	23	88	-208	25	21 439	1 581	957
	Filipstad	0	-19	23	73	-223	34	21 367	1 509	663
	Forshaga	0	-19	23	109	-187	17	19 162	-696	60
	Grums	0	-19	23	66	-230	36	19 514	-344	837
	Hagfors	0	-19	23	99	-197	21	20 910	1 052	726
	Hammarö	0	-19	23	84	-212	28	19 356	-502	-446
	Karlstad	0	-19	23	291	-5	-70	18 208	-1 650	-395
	Kil	0	-19	23	49	-247	44	19 187	-671	684
	Kristinehamn	0	-19	23	97	-199	22	18 990	-868	-151
	Munkfors	0	-19	23	77	-219	30	20 160	302	134

Tabell 3 K e		Kallortstillägg			Kollektivtrafik			Total strukturkostnad		
Län	Kommun	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Totalt	Tillägg/ avgift	Förändr av T/A
	Storfors	0	-19	23	105	-191	18	21 546	1 688	1 015
	Sunne	0	-19	23	115	-181	14	21 183	1 325	1 688
	Säffle	0	-19	23	166	-130	-10	19 753	-105	709
	Torsby	0	-19	23	135	-161	3	23 346	3 488	1 606
	Årjäng	0	-19	23	58	-238	40	21 929	2 071	1 370
Örebro	Askersund	0	-19	23	127	-169	64	20 466	608	875
	Degerfors	0	-19	23	102	-194	65	19 415	-443	91
	Hallsberg	0	-19	23	270	-26	62	19 311	-547	434
	Hällefors	0	-19	23	93	-203	66	21 670	1 812	183
	Karlskoga	0	-19	23	213	-83	62	19 388	-470	-263
	Kumla	0	-19	23	122	-174	65	18 561	-1 297	-136
	Laxå	0	-19	23	106	-190	66	20 949	1 091	183
	Lekeberg	0	-19	23	83	-213	61	20 526	668	486
	Lindesberg	0	-19	23	121	-175	66	20 105	247	247
	Ljusnarsberg	0	-19	23	81	-215	65	21 574	1 716	55
	Nora	0	-19	23	121	-175	66	19 798	-60	48
	Örebro	0	-19	23	351	55	60	20 011	153	-9
Väst-	Arboga	0	-19	23	99	-197	49	18 861	-997	-118
manland	Fagersta	0	-19	23	335	39	3	19 503	-355	-195
	Hallstahammar	0	-19	23	207	-89	27	19 110	-748	39
	Heby	0	-19	23	126	-170	42	20 046	188	1 236
	Kungsör	0	-19	23	169	-127	34	19 006	-852	546
	Köping	0	-19	23	138	-158	40	19 591	-267	-136
	Norberg	0	-19	23	105	-191	47	20 153	295	131
	Sala	0	-19	23	306	10	8	19 501	-357	390
	Skinnskatteberg	0	-19	23	294	-2	10	20 647	789	353
	Surahammar	0	-19	23	278	-18	14	19 050	-808	-197
	Västerås	0	-19	23	206	-90	29	18 850	-1 008	-353
Dalarna	Avesta	0	-19	23	127	-169	59	19 415	-443	-138
	Borlänge	0	-19	23	220	-76	55	18 446	-1 412	-155
	Falun	0	-19	23	235	-61	54	19 482	-376	149
	Gagnef	0	-19	23	170	-126	59	20 771	913	708
	Hedemora	0	-19	23	158	-138	58	20 190	332	449
	Leksand	0	-19	23	130	-166	60	20 152	294	695
	Ludvika	0	-19	23	187	-109	57	20 563	705	132
	Malung	0	-19	23	106	-190	62	22 085	2 227	523
	Mora	0	-19	23	165	-131	58	19 742	-116	143
	Orsa	0	-19	23	177	-119	57	22 859	3 001	176
	Rättvik	0	-19	23	168	-128	58	21 763	1 905	501

Tabell 3 K e		Kallortstillägg			Kollektivtrafik			Total strukturkostnad		
Län	Kommun	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Totalt	Tillägg/ avgift	Förändr av T/A
	Smedjebacken	0	-19	23	100	-196	62	19 415	-443	421
	Säter	0	-19	23	74	-222	62	19 951	93	-62
	Vansbro	0	-19	23	128	-168	59	23 532	3 674	1 063
	Älvdalen	0	-19	-292	277	-19	52	25 633	5 775	385
Gävleborg	Bollnäs	0	-19	23	131	-165	10	19 960	102	222
	Gävle	0	-19	23	218	-78	-28	18 668	-1 190	-448
	Hofors	0	-19	23	68	-228	37	20 181	323	-38
	Hudiksvall	0	-19	23	93	-203	27	19 967	109	460
	Ljusdal	0	-19	23	154	-142	0	22 028	2 170	1 017
	Nordanstig	0	-19	23	157	-139	-2	21 759	1 901	1 282
	Ockelbo	0	-19	23	131	-165	10	21 460	1 602	885
	Ovanåker	0	-19	23	126	-170	13	21 024	1 166	1 221
	Sandviken	0	-19	23	148	-148	3	19 051	-807	-95
	Söderhamn	0	-19	23	100	-196	24	19 986	128	561
Väster- norrland	Härnösand	0	-19	23	204	-92	-59	19 276	-582	-114
	Kramfors	0	-19	23	71	-225	22	22 057	2 199	969
	Sollefteå	0	-19	-172	122	-174	-8	22 955	3 097	583
	Sundsvall	0	-19	23	206	-90	-64	18 400	-1 458	-119
	Timrå	0	-19	23	142	-154	-22	19 141	-717	336
	Ånge	0	-19	23	100	-196	6	23 586	3 728	377
	Örnsköldsvik	0	-19	-152	128	-168	-13	19 341	-517	171
Jämtland	Berg	0	-19	-251	59	-237	56	25 932	6 074	1 414
	Bräcke	0	-19	23	85	-211	51	27 239	7 381	1 219
	Härjedalen	0	-19	-279	79	-217	52	25 924	6 066	382
	Krokom	0	-19	-203	94	-202	50	24 157	4 299	391
	Ragunda	0	-19	23	124	-172	42	25 300	5 442	126
	Strömsund	0	-19	-413	143	-153	39	26 589	6 731	277
	Åre	0	-19	-225	67	-229	53	23 954	4 096	570
	Östersund	0	-19	23	386	90	-9	19 175	-683	-361
Väster- botten	Bjurholm	0	-19	-186	234	-62	-12	24 726	4 868	1 165
	Dorotea	24	5	-454	133	-163	22	29 561	9 703	-808
	Lycksele	0	-19	-391	165	-131	11	23 758	3 900	-44
	Malå	426	407	-402	220	-76	-8	24 639	4 781	11
	Nordmaling	0	-19	-181	167	-129	10	23 197	3 339	655
	Norsjö	0	-19	-381	222	-74	-8	24 084	4 226	582
	Robertsfors	0	-19	-195	231	-65	-11	23 125	3 267	838
	Skellefteå	0	-19	-333	125	-171	23	19 518	-340	91
	Sorsele	482	463	-436	261	-35	-20	28 654	8 796	1 263
	Storuman	628	609	-410	245	-51	-15	27 555	7 697	794

Tabell 3 K e		Kallortstillägg			Kollektivtrafik			Total strukturkostnad		
Län	Kommun	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Totalt	Tillägg/ avgift	Förändr av T/A
	Umeå	0	-19	-150	242	-54	-15	18 058	-1 800	-367
	Vilhelmina	453	434	-430	305	9	-36	26 963	7 105	-385
	Vindeln	0	-19	-178	277	-19	-25	23 699	3 841	941
	Vännäs	0	-19	-153	141	-155	19	19 922	64	210
	Åsele	0	-19	-408	367	71	-56	27 287	7 429	-267
Norrbottn	Arjeplog	508	489	-438	257	-39	37	27 307	7 449	-88
	Arvidsjaur	421	402	-398	178	-118	46	25 338	5 480	-353
	Boden	369	350	-346	282	-14	35	20 325	467	-702
	Gällivare	1 138	1 119	-356	216	-80	41	22 659	2 801	-281
	Haparanda	392	373	-368	113	-183	55	23 233	3 375	331
	Jokkmokk	1 275	1 256	-402	172	-124	47	27 116	7 258	-417
	Kalix	374	355	-350	112	-184	54	21 846	1 988	88
	Kiruna	1 127	1 108	-353	179	-117	46	21 753	1 895	-597
	Luleå	338	319	-314	343	47	28	17 817	-2 041	-670
	Pajala	1 334	1 315	-421	174	-122	47	28 998	9 140	406
	Piteå	353	334	-330	203	-93	44	19 656	-202	66
	Älvsbyn	371	352	-347	123	-173	53	21 808	1 950	-54
	Övertorneå	1 207	1 188	-379	228	-68	40	25 661	5 803	1 136
	Övertorneå	1 343	1 324	-425	128	-168	52	27 912	8 054	-203
	Riket	19			296			19 858		

Tabell 3 L a-b Beräknad standardkostnad per verksamhet och tillägg eller avdrag år 1998 samt förändring jämfört med nuvarande modell där förändringar föreslagits. Kronor per invånare och landsting.

I tabellen redovisas standardkostnad och tillägg eller avdrag per verksamhet enligt föreslagen modell år 1998. Där förändringar har föreslagits redovisas även förändring av tillägg eller avdrag jämfört med nuvarande modell. Landstingstabellerna är uppdelade på 2 deltabeller a-b.

I den sista deltabellen (Tabell 3 L b) redovisas den totala strukturkostnaden enligt föreslagen modell och tillägg avgift samt förändring jämfört med nuvarande modell.

Landsting	Verksamhet	Standardkostnad 1998	Förändring						
A	1	100	0	100	0	100	0	100	0
	2	100	0	100	0	100	0	100	0
	3	100	0	100	0	100	0	100	0
	4	100	0	100	0	100	0	100	0
	5	100	0	100	0	100	0	100	0
	6	100	0	100	0	100	0	100	0
	7	100	0	100	0	100	0	100	0
	8	100	0	100	0	100	0	100	0
	9	100	0	100	0	100	0	100	0
	10	100	0	100	0	100	0	100	0
B	1	100	0	100	0	100	0	100	0
	2	100	0	100	0	100	0	100	0
	3	100	0	100	0	100	0	100	0
	4	100	0	100	0	100	0	100	0
	5	100	0	100	0	100	0	100	0
	6	100	0	100	0	100	0	100	0
	7	100	0	100	0	100	0	100	0
	8	100	0	100	0	100	0	100	0
	9	100	0	100	0	100	0	100	0
	10	100	0	100	0	100	0	100	0
Summa		1000	0	1000	0	1000	0	1000	0

Tabell 3 L a. Beräknad standardkostnad per verksamhet och tillägg eller avdrag (T/A) år 1998 samt förändring jämfört med nuvarande modell där förändringar föreslagits. Kronor per invånare och landsting.

Tabell 3 L a Landsting	Hälsa och sjukvård totalt						Högskola		
	Stand.- kostn.	T/A	Förändr av T/A	Därav förändring i T/A			Stand.- kostn.	T/A	Förändr av T/A
				Sjukvård	Glesbygd	Små L-t			
Stockholm	9 647	-69	-970	-1 076	106	0	94	-22	6
Uppsala	8 949	-767	349	297	51	0	160	44	-12
Södermanland	9 594	-122	356	307	48	0	97	-19	4
Östergötland	9 341	-375	275	198	77	0	107	-9	3
Jönköping	9 762	46	953	776	177	0	193	77	-21
Kronoberg	9 578	-137	991	823	168	0	161	45	-12
Kalmar	9 896	180	709	572	137	0	88	-28	8
Gotland	11 386	1 670	299	-112	412	0	14	-102	28
Blekinge	9 930	215	366	294	72	0	136	21	-5
Skåne	9 645	-71	322	274	48	0	120	4	-1
Halland	9 008	-708	741	667	74	0	63	-53	13
Västra Götaland	9 720	4	338	212	126	0	116	0	0
Värmland	10 109	393	-46	-181	135	0	81	-35	9
Örebro	9 996	280	564	402	162	0	169	53	-14
Västmanland	9 278	-438	-54	-147	93	0	84	-32	9
Dalarna	9 576	-140	-214	-240	26	0	87	-29	8
Gävleborg	10 223	507	-122	118	-240	0	113	-3	1
Västernorrland	10 003	287	189	365	-175	0	115	-1	0
Jämtland	10 433	718	-978	-597	-381	0	134	19	-5
Västerbotten	9 970	254	-499	621	-1 120	0	248	132	-34
Norrbotten	10 525	810	-872	336	-1 208	0	99	-17	5
Riket	9 716						116		

Tabell 3 L b. Beräknad standardkostnad per verksamhet och tillägg eller avdrag (T/A) år 1998 samt förändring jämfört med nuvarande modell där förändringar föreslagits. Kronor per invånare och landsting.

Tabell 3 L b Landsting	Kollektivtrafik			Kallort			Strukturkostnad totalt		
	Stand.- kostn.	T/A	Förändr av T/A	Stand.- kostn.	T/A	Förändr av T/A	Totalt	Bidr/ Avgift	Förändr av Bidr/Avg
Stockholm	563	268	-102	0	-9	12	10 304	168	-1 055
Uppsala	261	-35	24	0	-9	12	9 369	-766	373
Södermanland	227	-68	141	0	-9	12	9 918	-218	514
Östergötland	237	-58	62	0	-9	12	9 685	-451	351
Jönköping	118	-177	-52	0	-9	12	10 073	-63	892
Kronoberg	157	-138	26	0	-9	12	9 897	-239	1 018
Kalmar	130	-165	23	0	-9	12	10 114	-21	753
Gotland	119	-177	58	0	-9	12	11 519	1 383	397
Blekinge	105	-191	-28	0	-9	12	10 172	36	346
Skåne	293	-3	52	0	-9	12	10 058	-78	385
Halland	200	-96	76	0	-9	12	9 271	-865	843
Västra Götaland	308	12	-4	0	-9	12	10 144	8	346
Värmland	151	-144	-4	0	-9	12	10 341	205	-29
Örebro	240	-55	61	0	-9	12	10 405	269	623
Västmanland	206	-90	28	0	-9	12	9 567	-569	-5
Dalarna	178	-118	57	0	-9	12	9 841	-295	-137
Gävleborg	152	-143	0	0	-9	12	10 488	352	-109
Västernorrland	158	-137	-32	0	-9	-8	10 275	140	149
Jämtland	222	-73	24	0	-9	-4	10 790	654	-962
Västerbotten	200	-96	-1	13	4	-153	10 430	295	-688
Norrbottn	230	-65	39	279	270	-203	11 134	998	-1 031
Riket	296			9			10 136		

Tabell 4 Kg a-e Beräknad standardkostnad och tillägg eller avdrag per verksamhet år 1998 med föreslagen modell samt förändring avdrag jämfört med nuvarande modell där förändringar föreslagits. Kronor per invånare och kommungrupp, befolkningsviktat.

I tabellen redovisas standardkostnad och tillägg eller avdrag per verksamhet enligt föreslagen modell år 1998. Där förändringar har föreslagits redovisas även förändring av tillägg eller avdrag jämfört med nuvarande modell. Tabellen är uppdelade på 5 deltabeller Tabell 4 Kg a-e.

I den sista deltabellen (Tabell 4 Kg e) redovisas också den totala strukturkostnaden enligt föreslagen modell och tillägg avgift samt förändring jämfört med nuvarande modell.

Tabell 4 Kg a. Beräknad standardkostnad och tillägg eller avdrag (T/A) per verksamhet år 1998 med föreslagen modell samt förändring jämfört med nuvarande modell där förändringar föreslagits. Kronor per invånare och kommungrupp, befolkningsviktat.

Tabell 4 Kg a Kommun- grupp	Barnomsorg			Individ och familjeomsorg			Äldre och handikappomsorg		
	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A
Storstäder	3 993	152	-101	4 194	1 938	-447	6 596	631	-76
Förorter	5 064	1 224	-46	2 212	-44	-33	3 739	-2 225	-28
Större städer	3 813	-28	-38	2 298	43	-10	5 577	-388	-32
Medelst städ	3 496	-344	32	1 680	-575	150	6 352	387	-9
Industri	3 416	-424	39	1 490	-765	42	6 631	666	42
Landsbygd	3 131	-709	202	1 434	-821	394	7 120	1 155	157
Glesbygd	3 167	-673	128	1 270	-985	317	8 647	2 682	234
Övriga större	3 371	-469	67	1 513	-742	209	6 716	751	53
Övriga mindre	3 448	-393	122	1 359	-896	184	6 262	297	67
Riket	3 840			2 255			5 965		

Tabell 4 Kg b. Beräknad standardkostnad och tillägg eller avdrag (T/A) per verksamhet år 1998 med föreslagen modell samt förändring jämfört med nuvarande modell där förändringar föreslagits. Kronor per invånare och kommungrupp, befolkningsviktat.

Tabell 4 Kg b Kommun- grupp	Grundskola			Gymnasieskola			Befolkningsminskning		
	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A
Storstäder	4 045	-1 142	-27	1 441	-508	-10	0	-32	-5
Förorter	5 504	317	13	2 006	57	-10	0	-32	-5
Större städer	5 041	-147	19	1 922	-26	-1	3	-29	-5
Medelst städ	5 323	136	-11	2 031	83	-6	27	-5	-4
Industri	5 459	272	-7	2 123	175	13	153	120	29
Landsbygd	5 888	700	-9	2 226	277	13	27	-5	6
Glesbygd	6 339	1 152	-9	2 235	286	54	291	258	26
Övriga större	5 560	373	8	2 107	159	-13	41	8	-5
Övriga mindre	5 933	746	-3	2 355	407	37	21	-12	0
Riket	5 187			1 948			32		

Tabell 4 Kg c. Beräknad standardkostnad och tillägg eller avdrag (T/A) per verksamhet år 1998 med föreslagen modell samt förändring jämfört med nuvarande modell där förändringar föreslagits. Kronor per invånare och kommungrupp, befolkningsviktat.

Tabell 4 Kg c Kommun- grupp	Sysselsättningsåtgärder			Gator och vägar		Vatten och avlopp		Byggkostnader	
	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Stand kostn	Förändr av T/A
Storstäder	82	23	19	343	220	0	-42	0	-88
Förorter	0	-59	-8	63	-60	27	-15	0	-124
Större städer	11	-48	-11	118	-5	9	-34	0	54
Medelst städ	89	30	-6	56	-67	29	-14	0	50
Industri	54	-4	-4	57	-65	40	-2	0	52
Landsbygd	45	-14	11	49	-73	186	144	0	52
Glesbygd	347	288	29	136	13	201	159	0	-61
Övriga större	110	51	11	69	-53	83	41	0	48
Övriga mindre	99	40	-2	61	-61	143	101	0	47
Riket	59			123		42		0	

Tabell 4 Kg d. Beräknad standardkostnad och tillägg eller avdrag (T/A) per verksamhet år 1998 med föreslagen modell samt förändring jämfört med nuvarande modell där förändringar föreslagits. Kronor per invånare och kommungrupp, befolkningsviktat.

Tabell 4 Kg d Kommun- grupp	Uppvärmning		Administration mm.			Befolkningsunderlag		
	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A
Storstäder	-19	-18	0	-27	0	0	-65	3
Förorter	-11	-10	0	-27	0	0	-65	3
Större städer	2	4	0	-27	0	12	-54	-6
Medelst städ	0	2	0	-27	0	74	9	-1
Industri	-5	-3	8	-19	0	3	-62	4
Landsbygd	-9	-7	82	55	14	176	110	2
Glesbygd	94	96	627	600	-13	1 140	1 075	-10
Övriga större	7	9	9	-17	0	27	-38	2
Övriga mindre	0	2	34	7	-6	94	29	11
Riket	-2	0	27			65		

Tabell 4 Kg e. Beräknad standardkostnad och tillägg eller avdrag (T/A) per verksamhet år 1998 med föreslagen modell samt förändring jämfört med nuvarande modell där förändringar föreslagits. Kronor per invånare och kommungrupp, befolkningsviktat.

Tabell 4 Kg e Kommun- grupp	Kallortstillägg			Kollektivtrafik			Total strukturkostnad		
	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Totalt	Tillägg/ avgift	Förändr av T/A
Storstäder	0	-19	23	487	190	-70	21 160	1 302	-779
Förorter	0	-19	23	517	220	-57	19 120	-737	-272
Större städer	10	-8	-11	273	-24	16	19 088	-770	-25
Medelst städ	61	42	-10	192	-104	46	19 411	-446	230
Industri	0	-19	23	124	-173	33	19 556	-302	267
Landsbygd	0	-19	16	147	-149	38	20 501	644	896
Glesbygd	179	161	-211	155	-142	24	24 827	4 969	509
Övriga större	12	-7	11	172	-125	15	19 798	-60	407
Övriga mindre	20	1	-1	179	-117	44	20 009	151	499
Riket	19			296			19 858		

Tabell 4 Lä a-e Beräknad standardkostnad och tillägg eller avdrag per verksamhet år 1998 med föreslagen modell samt förändring jämfört med nuvarande modell där förändringar föreslagits. Kronor per invånare och län, befolkningsviktat.

I tabellen redovisas standardkostnad och tillägg eller avdrag per verksamhet enligt föreslagen modell år 1998. Där förändringar har föreslagits redovisas även förändring av tillägg eller avdrag jämfört med nuvarande modell. Tabellen är uppdelade på 5 deltabeller Tabell 4 Lä a-e.

I den sista deltabellen (Tabell 4 Lä e) redovisas också den totala strukturkostnaden enligt föreslagen modell och tillägg avgift samt förändring jämfört med nuvarande modell.

Tabell 4 Lä a-e Standardkostnad och tillägg eller avdrag per verksamhet år 1998 med föreslagen modell samt förändring av tillägg eller avdrag jämfört med nuvarande modell där förändringar föreslagits. Kronor per invånare och län, befolkningsviktat.

Tabell 4 Lä a. Beräknad standardkostnad och tillägg eller avdrag (T/A) per verksamhet år 1998 med föreslagen modell samt förändring jämfört med nuvarande modell där förändringar föreslagits. Kronor per invånare och län, befolkningsviktat.

Län	Barnomsorg			Individ och familjeomsorg			Äldre och handikappomsorg		
	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A
Stockholm	4 745	905	-141	3 212	957	-370	5 008	-957	-65
Uppsala	3 998	157	20	2 351	96	48	4 965	-1 000	15
Södermanland	3 557	-283	-46	2 053	-203	118	6 071	106	-36
Östergötland	3 690	-150	-53	2 107	-149	-37	5 992	28	-41
Jönköping	3 552	-288	114	1 635	-621	135	6 427	462	52
Kronoberg	3 422	-419	111	1 494	-761	-9	6 504	539	83
Kalmar	3 284	-556	149	1 578	-677	170	6 955	991	71
Gotland	3 445	-395	190	1 951	-304	576	6 204	239	150
Blekinge	3 189	-651	36	1 606	-649	138	6 665	700	54
Kristianstad	3 217	-624	80	1 693	-562	284	6 653	688	34
Malmöhus	3 783	-58	24	2 706	451	14	5 996	31	-45
Halland	3 640	-200	173	1 811	-444	339	5 733	-232	48
Gbg o Bohus	3 887	46	94	3 118	863	9	5 825	-139	-16
Älvsborg	3 795	-45	53	1 696	-559	123	6 219	254	27
Skaraborg	3 492	-348	32	1 426	-829	159	6 384	419	76
Värmland	3 439	-401	32	1 614	-641	76	6 789	824	96
Örebro	3 513	-328	25	1 945	-310	-4	6 654	689	-51
Västmanland	3 680	-161	-61	2 072	-183	-43	5 830	-135	-38
Dalarna	3 305	-535	61	1 583	-672	84	6 774	809	4
Gävleborg	3 357	-484	-35	1 806	-450	49	6 746	781	38
Västernorrland	3 450	-391	-31	1 612	-643	205	6 808	843	12
Jämtland	3 552	-288	26	1 624	-631	180	7 415	1 450	167
Västerbotten	3 923	83	20	1 552	-703	97	5 603	-362	86
Norrbottnen	3 669	-171	-139	1 589	-667	141	5 471	-494	2
Riket	3 840			2 255			5 965		

Nya län

Jönköping	3 559	-282	104	1 615	-641	134	6 307	342	44
Skåne	3 634	-207	39	2 439	184	85	6 169	204	-24
Västra Götaland	3 788	-53	72	2 393	138	71	6 068	104	15

Tabell 4 Lä b Beräknad standardkostnad och tillägg eller avdrag (T/A) per verksamhet år 1998 med föreslagen modell samt förändring jämfört med nuvarande modell där förändringar föreslagits. Kronor per invånare och län, befolkningsviktat.

Län	Grundskola			Gymnasieskola			Befolkningsminskning		
	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg / avdr	Förändr av T/A
Stockholm	4 734	-453	-33	1 696	-252	-16	0	-32	-5
Uppsala	5 474	286	37	2 011	63	8	0	-32	-5
Södermanland	5 411	224	1	2 061	112	8	67	35	18
Östergötland	5 198	11	4	2 085	137	-2	21	-12	2
Jönköping	5 507	320	3	2 118	170	10	2	-31	-3
Kronoberg	5 497	309	28	2 169	220	-2	38	6	15
Kalmar	5 454	267	24	2 013	65	0	26	-6	-1
Gotland	5 816	629	-55	2 100	152	-21	0	-32	-5
Blekinge	5 068	-119	60	2 011	62	12	0	-32	-5
Kristianstad	5 410	223	23	2 123	174	31	14	-18	9
Malmöhus	4 938	-249	-9	1 828	-120	-6	0	-32	-5
Halland	5 581	394	66	2 087	138	3	0	-32	-5
Gbg o Bohus	4 813	-375	15	1 748	-200	2	0	-32	-5
Älvsborg	5 608	421	27	2 051	102	6	10	-23	-2
Skaraborg	5 587	400	-44	2 170	222	9	12	-21	-5
Värmland	5 161	-27	13	2 079	131	4	90	58	4
Örebro	5 159	-29	-23	2 047	99	1	148	115	18
Västmanland	5 164	-23	-47	2 044	96	-6	34	1	-4
Dalarna	5 508	321	-10	2 095	147	0	101	69	14
Gävleborg	5 175	-12	3	1 898	-50	-14	73	41	-5
Västernorrland	5 165	-23	51	2 023	75	4	141	109	-5
Jämtland	5 906	719	42	2 130	182	30	143	110	-5
Västerbotten	5 857	670	25	2 229	280	21	99	67	26
Norrboten	5 559	372	-34	2 077	129	6	109	77	-1
Riket	5 187			1 948			32		

<u>Nya län</u>									
Jönköping	5 578	391	-5	2 164	216	15	2	-31	-3
Skåne	5 062	-125	-1	1 906	-42	4	4	-29	-1
Västra Götaland	5 174	-13	9	1 904	-44	3	5	-27	-4

Tabell 4 Lä c. Beräknad standardkostnad och tillägg eller avdrag (T/A) per verksamhet år 1998 med föreslagen modell samt förändring jämfört med nuvarande modell där förändringar föreslagits. Kronor per invånare och län, befolkningsviktat.

Län	Sysselsättnings- åtgärder			Gator och vägar		Vatten och avlopp		Bygg- kostnader	
	Stand kostn	Tillägg / avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Stand kostn	Förändr av T/A
Stockholm	0	-59	-8	254	131	7	-36	0	-164
Uppsala	4	-55	-8	76	-46	38	-5	0	52
Södermanland	94	36	60	61	-62	34	-8	0	52
Östergötland	1	-58	-7	75	-48	25	-17	0	52
Jönköping	5	-54	-14	75	-47	2	-40	0	52
Kronoberg	0	-59	-8	71	-51	3	-39	0	52
Kalmar	0	-59	-43	61	-61	50	8	0	52
Gotland	0	-59	-8	42	-81	53	11	0	52
Blekinge	81	23	26	42	-81	30	-12	0	52
Kristianstad	3	-55	-7	34	-88	50	8	0	52
Malmöhus	143	85	32	67	-56	6	-36	0	133
Halland	0	-59	-8	37	-85	141	99	0	22
Gbg o Bohus	31	-28	2	131	9	52	9	0	-59
Älvsborg	27	-32	-4	61	-61	59	17	0	34
Skaraborg	1	-58	-18	42	-81	77	34	0	52
Värmland	101	42	42	119	-4	77	35	0	52
Örebro	81	22	-34	73	-50	44	1	0	52
Västmanland	33	-25	16	70	-53	29	-13	0	52
Dalarna	122	64	-42	127	4	71	28	0	52
Gävleborg	209	150	36	134	11	84	42	0	52
Västernorrland	24	-35	-3	169	47	73	31	0	30
Jämtland	97	38	-8	166	43	119	77	0	-106
Västerbotten	54	-5	-27	175	52	99	57	0	22
Norrbottn	521	462	15	152	30	72	30	0	2
Riket	59	0		123		42		0	

Nya län

Jönköping	4	-54	-13	74	-49	2	-40	0	52
Skåne	106	48	21	58	-65	18	-24	0	112
Västra Götaland	24	-35	-3	95	-28	59	17	0	-11

Tabell 4 Lä d. Beräknad standardkostnad och tillägg eller avdrag (T/A) per verksamhet år 1998 med föreslagen modell samt förändring jämfört med nuvarande modell där förändringar föreslagits. Kronor per invånare och län, befolkningsviktat.

Tabell 4 Lä d Län	Uppvärmning		Administration mm.			Befolkningsunderlag		
	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A
Stockholm	0	2	0	-27	0	0	-65	3
Uppsala	2	4	0	-27	0	0	-65	3
Södermanland	-6	-4	0	-27	0	0	-65	3
Östergötland	-16	-15	9	-17	0	0	-65	3
Jönköping	-7	-5	0	-27	0	0	-65	3
Kronoberg	-18	-16	9	-18	0	0	-65	3
Kalmar	-19	-17	9	-18	0	15	-51	0
Gotland	-19	-17	0	-27	0	1 310	1 245	-45
Blekinge	-37	-35	0	-27	0	0	-65	3
Kristianstad	-38	-36	0	-27	0	0	-65	3
Malmöhus	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
Halland	-37	-36	0	-27	0	0	-65	3
Gbg o Bohus	-39	-37	0	-27	0	11	-54	7
Älvsborg	-15	-13	6	-21	0	0	-65	3
Skaraborg	-9	-7	0	-27	0	0	-65	3
Värmland	11	12	78	52	5	10	-55	0
Örebro	4	6	10	-17	0	0	-65	3
Västmanland	6	7	6	-20	0	0	-65	3
Dalarna	45	46	108	81	-8	104	38	-23
Gävleborg	32	34	51	24	8	23	-42	25
Västernorrland	50	52	29	3	0	45	-20	-31
Jämtland	78	80	401	374	-20	867	802	-56
Västerbotten	78	80	217	190	8	428	363	-33
Norrboten	117	119	137	110	0	794	729	8
Riket	-2		27			65		

<u>Nya län</u>								
Jönköping	-7	-6	0	-27	0	0	-65	3
Skåne	-39	-37	0	-27	0	0	-65	3
Västra Götaland	-26	-25	2	-25	0	6	-59	5

Tabell 4 Lä e. Beräknad standardkostnad och tillägg eller avdrag (T/A) per verksamhet år 1998 med föreslagen modell samt förändring jämfört med nuvarande modell där förändringar föreslagits. Kronor per invånare och län, befolkningsviktat.

Tabell 4 Lä e Län	Kallortstillägg			Kollektivtrafik			Total strukturkostnad		
	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Stand kostn	Tillägg/ avdr	Förändr av T/A	Totalt	Tillägg/ avgift	Förändr av T/A
Stockholm	0	-19	23	563	267	-103	20 218	360	-879
Uppsala	0	-19	23	263	-33	24	19 181	-677	218
Södermanland	0	-19	23	229	-67	141	19 632	-226	343
Östergötland	0	-19	23	238	-58	61	19 427	-431	7
Jönköping	0	-19	23	119	-177	-57	19 435	-423	320
Kronoberg	0	-19	23	158	-138	26	19 347	-511	324
Kalmar	0	-19	23	131	-165	23	19 559	-299	469
Gotland	0	-19	23	119	-177	59	21 021	1 163	917
Blekinge	0	-19	23	104	-192	-28	18 760	-1 098	371
Kristianstad	0	-19	23	104	-192	-7	19 264	-594	525
Malmöhus	0	-19	23	362	66	75	19 790	-68	240
Halland	0	-19	23	203	-93	76	19 196	-662	742
Gbg o Bohus	0	-19	23	402	106	-70	19 979	121	2
Älvsborg	0	-19	23	262	-35	95	19 779	-79	386
Skaraborg	0	-19	23	113	-184	23	19 294	-564	310
Värmland	0	-19	23	153	-143	-5	19 721	-136	341
Örebro	0	-19	23	238	-59	62	19 915	57	71
Västmanland	0	-19	23	205	-91	28	19 173	-685	-78
Dalarna	0	-19	14	178	-118	57	20 122	264	202
Gävleborg	0	-19	23	153	-144	1	19 740	-118	181
Västernorrland	0	-19	-34	159	-138	-33	19 748	-110	166
Jämtland	0	-19	-113	224	-72	23	22 724	2 866	160
Västerbotten	45	26	-255	201	-95	-2	20 562	704	-10
Norrbottn	587	568	-346	233	-64	40	21 088	1 230	-307
Riket	19			296			19 858		

<u>Nya län</u>									
Jönköping	0	-19	23	117	-180	-55	19 414	-444	298
Skåne	0	-19	23	294	-2	53	19 651	-207	315
Västra Götaland	0	-19	23	309	13	-4	19 801	-57	176

Tabell 5 K Bidragsförändring vid införandet av nytt utjämningsystem år 1996 och enligt utredningens förslag till förändringar

I tabellen redovisas den beräknade bidragsförändringen till följd av nuvarande systems införande år 1996 och inkluderar således även förändringarna i inkomstutjämnningen. De belopp som redovisas är de som legat till grund för fastställandet av nuvarande införanderegler. Bidragsförändringen beräknades utifrån respektive kommuns nettobidrag 1995 enligt då gällande utjämningsbidrag och utfallet av nuvarande system om det tillämpats år 1995. Beräkningarna är så tillvida fiktiva. Fram till år 1999 har bidragsminskningarna begränsats till 1 000 kronor per invånare (2 000 kronor för tre kommuner) genom fasta och rörliga införandetillägg. De totala förändringarna enligt utredningens förslag har beräknats i förhållande till de faktiska bidragen respektive avgifterna inklusive införandetillägg.

Tabell 5 K. Bidragsförändring vid införandet av nytt utjämningsystem år 1996 och enligt utredningens förslag till förändringar. Kommuner. Alla belopp i kronor per invånare.

Tabell 5 K		Nuvarande utjämnings		Enligt förslag		Total förändring till år 2003	Förändring i kostnadsutjämningsen genom årlig uppdatering	
Län	Kommun	Bidragsförändring vid nytt system år 1996 före införanderegler	Varav genomfört tom. år 1999	Förändring i bidrag/avgift från 1999 inkl. nuvarande men exkl. nya införanderegler	Förändring i bidrag/avgift 1999-2003 enligt förslag med fasta införanderegler			
Stockholm	Botkyrka	1 981	1 981	-27	-27	1 954	-1 005	
	Danderyd	-6 394	-2 000	-5 508	-2 000	-4 000	143	
	Ekerö	-676	-676	-605	-605	-1 281	661	
	Haninge	324	324	-318	-318	6	-112	
	Huddinge	1 351	1 351	-561	-561	790	-365	
	Järfälla	-1 759	-1 000	-1 126	-1 000	-2 000	-161	
	Lidingö	-4 533	-2 000	-3 443	-2 000	-4 000	257	
	Nacka	-154	-154	-991	-991	-1 145	255	
	Norrtälje	271	271	368	368	639	179	
	Nynäshamn	610	610	-2	-2	608	15	
	Salem	146	146	-579	-579	-433	-354	
	Sigtuna	55	55	-145	-145	-90	-107	
	Sollentuna	-395	-395	-805	-805	-1 200	21	
	Solna	-1 271	-1 000	-841	-841	-1 841	141	
	Stockholm	829	829	-1 427	-1 000	-171	399	
	Sundbyberg	691	691	-685	-685	6	-129	
	Södertälje	180	180	-297	-297	-117	-222	
	Tyresö	436	436	-1 259	-1 000	-564	298	
	Täby	-3 340	-2 000	-2 092	-2 000	-4 000	-121	
	Upplands-Bro	521	521	-754	-754	-233	-351	
	Upplands-Väsby	191	191	-717	-717	-526	-367	
	Vallentuna	920	920	-493	-493	427	-60	
	Vaxholm	942	942	-292	-292	650	655	
	Värmdö	428	428	54	54	482	67	
	Österåker	-243	-243	-170	-170	-413	-506	
	Uppsala	Enköping	-33	-33	653	653	620	1
		Håbo	-271	-271	-52	-52	-323	-528
Tierp		-302	-302	1 075	1 075	773	-217	
Uppsala		1 281	1 281	34	34	1 315	-526	
Älvkarleby		-1 766	-1 000	-229	-229	-1 229	-12	
Södermanland	Östhammar	-578	-578	330	330	-248	-120	
	Eskilstuna	412	412	467	467	879	104	
	Flen	-646	-646	39	39	-607	373	

Tabell 5 K		Nuvarande utjämning		Enligt förslag		Total förändring till år 2003	Förändring i kostnadsutjämningen år 1995-1998 genom årlig uppdatering
Län	Kommun	Bidragsförändring vid nytt system år 1996 före införanderegler	Varav genomfört tom. år 1999	Förändring i bidrag/avgift från 1999 inkl. nuvarande men exkl. nya införanderegler	Förändring i bidrag/avgift 1999-2003 enligt förslag med fasta införanderegler		
	Gnesta	536	536	828	828	1 364	-381
	Katrineholm	670	670	-331	-331	339	431
	Nyköping	286	286	368	368	654	39
	Oxelösund	-1 052	-1 000	146	146	-854	326
	Strängnäs	38	38	784	784	822	339
	Trosa	-67	-67	248	248	181	-455
	Vingåker	-539	-539	381	381	-158	-39
Öster- götland	Boxholm	-900	-900	-433	-433	-1 333	334
	Finspång	355	355	13	13	368	-76
	Kinda	888	888	439	439	1 327	-383
	Linköping	1 297	1 297	-45	-45	1 252	2
	Mjölby	-58	-58	71	71	13	223
	Motala	-55	-55	117	117	62	265
	Norrköping	889	889	-259	-259	630	217
	Söderköping	658	658	498	498	1 156	143
	Vadstena	-7	-7	373	373	366	-212
	Valdemarsvik	-270	-270	943	943	673	-73
	Ydre	57	57	822	822	879	392
	Åtvidaberg	-495	-495	527	527	32	283
	Ödeshög	-90	-90	615	615	525	506
	Jönköp- ing	Aneby	217	217	616	616	833
Eksjö		712	712	256	256	968	-254
Gislaved		313	313	407	407	720	217
Gnosjö		294	294	448	448	742	-58
Habo		432	432	-122	-122	310	-499
Jönköping		815	815	209	209	1 024	-71
Mullsjö		-247	-247	-72	-72	-319	-239
Nässjö		-254	-254	270	270	16	112
Sävsjö		-829	-829	1 175	1 175	346	-99
Tranås		-86	-86	-41	-41	-127	167
Vaggeryd		-990	-990	562	562	-428	137
Vetlanda		196	196	652	652	848	-250
Värnamo		72	72	122	122	194	189
Krono- berg		Alvesta	757	757	495	495	1 252
	Lessebo	-943	-943	501	501	-442	50
	Ljungby	255	255	512	512	767	-454
	Markaryd	-186	-186	52	52	-134	188

Tabell 5 K		Nuvarande utjämning		Enligt förslag		Total förändring	Förändring i kostnadsutjämningen
Län	Kommun	Bidragsförändring vid nytt system år 1996 före införande-regler	Varav genomfört tom. år 1999	Förändring i bidrag/avgift från 1999 inkl. nuvarande men exkl. nya införanderegler	Förändring i bidrag/avgift 1999-2003 enligt förslag med fasta införande-regler	till år 2003	år 1995-1998 genom årlig uppdatering
	Tingsryd	11	11	1 002	1 002	1 013	-110
	Uppvidinge	498	498	882	882	1 380	188
	Växjö	517	517	-67	-67	450	-304
	Älmhult	-36	-36	699	699	663	-651
Kalmar	Borgholm	1 110	1 110	1 549	1 549	2 659	-119
	Emmaboda	-609	-609	757	757	148	23
	Hultsfred	-596	-596	506	506	-90	472
	Högsby	1 834	1 834	612	612	2 446	300
	Kalmar	855	855	-25	-25	830	-57
	Mönsterås	-298	-298	272	272	-26	146
	Mörbylånga	436	436	1 113	1 113	1 549	-197
	Nybro	82	82	622	622	704	-74
	Oskarshamn	-301	-301	349	349	48	-559
	Torsås	-70	-70	1 584	1 584	1 514	-277
	Vimmerby	577	577	564	564	1 141	60
	Västervik	391	391	356	356	747	-109
Gotland	Gotland	770	770	917	917	1 687	-425
Blekinge	Karlshamn	-286	-286	99	99	-187	-433
	Karlskrona	-705	-705	468	468	-237	-475
	Olofström	-811	-811	-255	-255	-1 066	127
	Ronneby	-1 090	-1 000	594	594	-406	-209
	Sölvesborg	199	199	532	532	731	-797
Skåne	Bjuv	-335	-335	599	599	264	-743
	Bromölla	-639	-639	560	560	-79	73
	Burlöv	408	408	282	282	690	-106
	Bästad	308	308	468	468	776	-118
	Eslöv	779	779	348	348	1 127	-196
	Helsingborg	1 386	1 386	104	104	1 490	-15
	Hässleholm	787	787	897	897	1 684	-232
	Höganäs	-107	-107	344	344	237	-406
	Hörby	858	858	511	511	1 369	-152
	Höör	633	633	766	766	1 399	-158
	Klippan	-661	-661	117	117	-544	355
	Kristianstad	671	671	514	514	1 185	-289
	Kävlinge	-642	-642	541	541	-101	-855
	Landskrona	1 428	1 428	-53	-53	1 375	407
	Lomma	-3 369	-1 000	-2 366	-1 000	-2 000	-82

Tabell 5 K		Nuvarande utjämning		Enligt förslag		Total förändring till år 2003	Förändring i kostnadsutjämningen år 1995-1998 genom årlig uppdatering
Län	Kommun	Bidragsförändring vid nytt system år 1996 före införande-regler	Varav genomfört tom. år 1999	Förändring i bidrag/avgift från 1999 inkl. nuvarande men exkl. nya införanderegler	Förändring i bidrag/avgift 1999-2003 enligt förslag med fasta införande-regler		
	Lund	1 092	1 092	103	103	1 195	-717
	Malmö	2 404	2 404	65	65	2 469	635
	Osby	-315	-315	119	119	-196	359
	Perstorp	23	23	-126	-126	-103	110
	Simrishamn	1 103	1 103	429	429	1 532	446
	Sjöbo	1 244	1 244	723	723	1 967	-123
	Skurup	339	339	718	718	1 057	-346
	Staffanstorps	-457	-457	651	651	194	-478
	Svalöv	426	426	665	665	1 091	-630
	Svedala	520	520	618	618	1 138	-877
	Tomelilla	797	797	698	698	1 495	430
	Trelleborg	205	205	575	575	780	200
	Vellinge	-1 670	-1 000	120	120	-880	-626
	Ystad	1 171	1 171	26	26	1 197	-293
	Åstorp	250	250	377	377	627	-591
	Ängelholm	272	272	418	418	690	-131
	Örkelljunga	386	386	871	871	1 257	289
	Östra Göinge	349	349	632	632	981	-59
Halland	Falkenberg	900	900	878	878	1 778	60
	Halmstad	403	403	448	448	851	-294
	Hylte	-994	-994	871	871	-123	315
	Kungsbacka	56	56	841	841	897	283
	Laholm	-580	-580	1 217	1 217	637	-268
	Varberg	581	581	756	756	1 337	-116
Västra	Ale	101	101	331	331	432	-301
Götaland	Alingsås	727	727	577	577	1 304	-247
	Bengtstors	671	671	587	587	1 258	275
	Bollebygd	2 057	2 057	311	311	2 368	-625
	Borås	1 283	1 283	240	240	1 523	49
	Dals-Ed	-1 063	-1 000	1 224	1 224	224	249
	Essunga	365	365	1 030	1 030	1 395	-55
	Falköping	496	496	160	160	656	327
	Färgelanda	-758	-758	902	902	144	-592
	Grästorp	533	533	623	623	1 156	-354
	Gullspång	-576	-576	875	875	299	153
	Göteborg	1 738	1 738	-214	-214	1 524	121
	Götene	792	792	589	589	1 381	19

Tabell 5 K		Nuvarande utjämning		Enligt förslag		Total förändring till år 2003	Förändring i kostnadsutjämningen år 1995-1998 genom årlig uppdatering
Län	Kommun	Bidragsförändring vid nytt system år 1996 före införanderegler	Varav genomfört 1999	Förändring i bidrag/avgift från 1999 inkl. nuvarande men exkl. nya införanderegler	Förändring i bidrag/avgift 1999-2003 enligt förslag med fasta införanderegler		
	Herrljunga	7	7	554	554	561	-26
	Hjo	177	177	948	948	1 125	-325
	Härryda	137	137	256	256	393	80
	Karlsborg	-1 164	-1 000	354	354	-646	168
	Kungälv	793	793	91	91	884	239
	Lerum	667	667	184	184	851	491
	Lidköping	38	38	113	113	151	56
	Lilla Edet	-735	-735	694	694	-41	-206
	Lysekil	467	467			467	405
	Mariestad	101	101	50	50	151	61
	Mark	528	528	582	582	1 110	140
	Mellerud	655	655	1 025	1 025	1 680	-467
	Munkedal	-416	-416	911	911	495	-286
	Mölnadal	848	848	32	32	880	339
	Orust	57	57	1 191	1 191	1 248	-62
	Partille	1 565	1 565	227	227	1 792	239
	Skara	587	587	112	112	699	-3
	Skövde	389	389	25	25	414	-274
	Sotenäs	520	520	415	415	935	-290
	Stenungsund	31	31	393	393	424	-102
	Strömstad	1 154	1 154	408	408	1 562	294
	Svenljunga	-609	-609	1 109	1 109	500	141
	Tanum	452	452	538	538	990	185
	Tibro	260	260	619	619	879	85
	Tidaholm	57	57	530	530	587	-201
	Tjörn	440	440	879	879	1 319	39
	Tranemo	-565	-565	266	266	-299	244
	Trollhättan	343	343	-246	-246	97	237
	Töreboda	39	39	834	834	873	-34
	Uddevalle	-441	-441	309	309	-132	402
	Ulricehamn	621	621	632	632	1 253	19
	Vara	684	684	940	940	1 624	-484
	Vårgårda	-431	-431	892	892	461	131
	Vänersborg	-75	-75	478	478	403	-44
	Åmål	-559	-559	295	295	-264	459
	Öckerö	436	436	-21	-21	415	-84
Värmland	Arvika	-1 222	-1 000	297	297	-703	169

Tabell 5 K		Nuvarande utjämning		Enligt förslag		Total förändring till år 2003	Förändring i kostnadsutjämningen år 1995-1998 genom årlig uppdatering
Län	Kommun	Bidragsförändring vid nytt system år 1996 före införanderegler	Varav genomfört tom. år 1999	Förändring i bidrag/avgift från 1999 inkl. nuvarande men exkl. nya införanderegler	Förändring i bidrag/avgift 1999-2003 enligt förslag med fasta införanderegler		
	Eda	-1 732	-1 000	225	225	-775	520
	Filipstad	-1 633	-1 000	30	30	-970	348
	Forshaga	-1 474	-1 000	-414	-414	-1 414	-764
	Grums	-1 421	-1 000	416	416	-584	20
	Hagfors	-1 798	-1 000	-72	-72	-1 072	405
	Hammarö	-490	-490	-446	-446	-936	-34
	Karlstad	-551	-551	-395	-395	-946	-64
	Kil	-501	-501	684	684	183	-510
	Kristinehamn	-1 386	-1 000	-537	-537	-1 537	152
	Munkfors	-2 332	-1 000	-1 198	-1 000	-2 000	360
	Storfors	-202	-202	1 015	1 015	813	104
	Sunne	-949	-949	1 688	1 688	739	195
	Säffle	-896	-896	709	709	-187	61
	Torsby	379	379	1 606	1 606	1 985	-760
	Årjäng	-474	-474	1 370	1 370	896	13
Örebro	Askersund	-591	-591	875	875	284	-150
	Degerfors	-2 327	-1 000	-1 236	-1 000	-2 000	390
	Hallsberg	-726	-726	434	434	-292	-227
	Hällefors	-1 113	-1 000	70	70	-930	336
	Karlskoga	-442	-442	-263	-263	-705	408
	Kumla	-337	-337	-136	-136	-473	-289
	Laxå	-1 212	-1 000	-29	-29	-1 029	395
	Lekeberg	1 457	1 457	486	486	1 943	-1 364
	Lindesberg	-620	-620	247	247	-373	149
	Ljusnarsberg	-1 673	-1 000	-618	-618	-1 618	241
	Nora	-1 117	-1 000	-69	-69	-1 069	77
	Örebro	775	775	-9	-9	766	-106
Västmanland	Arboga	-640	-640	-118	-118	-758	213
	Fagersta	-1 510	-1 000	-705	-705	-1 705	-34
	Hallstahammar	-2 159	-1 000	-1 120	-1 000	-2 000	633
	Heby	375	375	1 236	1 236	1 611	-221
	Kungsör	-958	-958	546	546	-412	-349
	Köping	437	437	-136	-136	301	737
	Norberg	-1 915	-1 000	-784	-784	-1 784	-342
	Sala	-227	-227	390	390	163	-91
	Skinnskatteberg	-1 770	-1 000	-417	-417	-1 417	-819
	Surahammar	-1 552	-1 000	-749	-749	-1 749	-545

Tabell 5 K		Nuvarande utjämning		Enligt förslag		Total förändring	Förändring	
Län	Kommun	Bidragsförändring vid nytt system år 1996 före införande-regler	Varav genomfört tom. år 1999	Förändring i bidrag/avgift från 1999 inkl. nuvarande men exkl. nya införanderegler	Förändring i bidrag/avgift 1999-2003 enligt förslag med fasta införande-regler	till år 2003	i kostnadsutjämningen år 1995-1998 genom årlig uppdatering	
Dalarna	Västerås	-445	-445	-353	-353	-798	369	
	Avesta	-1 726	-1 000	-864	-864	-1 864	113	
	Borlänge	-1 201	-1 000	-356	-356	-1 356	1	
	Falun	-1 076	-1 000	73	73	-927	-233	
	Gagnef	-1 682	-1 000	26	26	-974	-51	
	Hedemora	-2 442	-1 000	-993	-993	-1 993	-33	
	Leksand	-1 311	-1 000	384	384	-616	-148	
	Ludvika	-2 453	-1 000	-1 321	-1 000	-2 000	395	
	Malung	-1 371	-1 000	152	152	-848	258	
	Mora	-1 883	-1 000	-740	-740	-1 740	-166	
	Orsa	-1 102	-1 000	74	74	-926	929	
	Rättvik	-555	-555	501	501	-54	605	
	Smedjebacken	-2 729	-1 000	-1 308	-1 000	-2 000	-119	
	Säter	-417	-417	-62	-62	-479	-18	
Gävleborg	Vansbro	-1 439	-1 000	624	624	-376	681	
	Älvdalen	-1 643	-1 000	-258	-258	-1 258	440	
	Bollnäs	-2 129	-1 000	-907	-907	-1 907	57	
	Gävle	-644	-644	-448	-448	-1 092	123	
	Hofors	-1 800	-1 000	-838	-838	-1 838	520	
	Hudiksvall	-1 895	-1 000	-435	-435	-1 435	28	
	Ljusdal	-1 783	-1 000	234	234	-766	250	
	Nordanstig	-1 269	-1 000	1 013	1 013	13	-235	
	Ockelbo	-673	-673	885	885	212	-258	
	Ovanåker	-2 033	-1 000	188	188	-812	309	
	Sandviken	-1 911	-1 000	-1 006	-1 000	-2 000	309	
	Söderhamn	-1 724	-1 000	-163	-163	-1 163	383	
	Väster-norrland	Härnösand	-1 422	-1 000	-536	-536	-1 536	-413
		Kramfors	-2 770	-1 000	-801	-801	-1 801	441
Sollefteå		-1 567	-1 000	16	16	-984	211	
Sundsvall		-1 731	-1 000	-850	-850	-1 850	-273	
Timrå		-2 390	-1 000	-1 054	-1 000	-2 000	34	
Ånge		-44	-44	377	377	333	259	
Jämtland	Örnsköldsvik	-1 968	-1 000	-797	-797	-1 797	-273	
	Berg	-1 001	-1 000	1 413	1 413	413	35	
	Bräcke	-9	-9	1 219	1 219	1 210	470	
	Härjedalen	418	418	382	382	800	68	
	Krokom	-985	-985	391	391	-594	152	

Tabell 5 K		Nuvarande utjämning		Enligt förslag		Total förändring till år 2003	Förändring i kostnadsutjämningen år 1995-1998 genom årlig uppdatering
Län	Kommun	Bidragsförändring vid nytt system år 1996 före införanderegler	Varav genomfört tom. år 1999	Förändring i bidrag/avgift från 1999 inkl. nuvarande men exkl. nya införanderegler	Förändring i bidrag/avgift 1999-2003 enligt förslag med fasta införanderegler		
	Ragunda	1 029	1 029		126	1 155	-9
	Strömsund	386	386		277	663	300
	Åre	-296	-296		570	274	-591
	Östersund	-962	-962		-361	-1 323	-170
Västerbotten	Bjurholm	-1 187	-1 000		978	-22	-992
	Dorotea	-348	-348		-808	-1 156	1 520
	Lycksele	-418	-418		-44	-462	-155
	Malå	-141	-141		11	-130	-341
	Nordmaling	-146	-146		655	509	-775
	Norsjö	-949	-949		582	-367	20
	Robertsfors	-782	-782		838	56	-278
	Skellefteå	-2 336	-1 000		-1 245	-2 000	-310
	Sorsele	-2 347	-1 000		-84	-1 084	-307
	Storuman	482	482		794	1 276	124
	Umeå	-637	-637		-367	-1 004	-611
	Vilhelmina	305	305		-385	-80	-284
	Vindeln	-2 059	-1 000		-118	-1 118	-67
	Vännäs	-2 807	-1 000		-1 597	-2 000	21
Norrbotten	Åsele	-1 716	-1 000		-983	-1 983	313
	Arjeplog	340	340		-88	252	-621
	Arvidsjaur	14	14		-353	-339	254
	Boden	-4 142	-1 000		-3 844	-2 000	-245
	Gällivare	-3 672	-1 000		-2 953	-2 000	-188
	Haparanda	-1 850	-1 000		-519	-1 519	-344
	Jokkmokk	-1 935	-1 000		-1 352	-2 000	844
	Kalix	-3 178	-1 000		-2 090	-2 000	152
	Kiruna	-3 320	-1 000		-2 917	-2 000	-471
	Luleå	-3 496	-1 000		-3 166	-2 000	-483
	Pajala	-1 392	-1 000		14	-986	111
	Piteå	-2 763	-1 000		-1 697	-2 000	-451
	Älvsbyn	-2 785	-1 000		-1 839	-2 000	346
	Överkalix	-2 726	-1 000		-590	-1 590	-266
Övertorneå	864	864		-203	661	-165	

FRITZES
OFFENTLIGA
PUBLIKATIONER

POSTADRESS: 106 47 STOCKHOLM

FAX 08-690 91 91. TELEFON:08-690 91 90

E-POST: fritzes.order@liber.se

FRITZES INTERNETBOKHANDEL: www.fritzes.se

ISBN 91-38-21073-8

ISSN 0375-250X